The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi",
— Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792.
Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.
WEDNESDAY, SEPTEMBER 16, 1959.

LATVIJA
AMERIKĀ

74./899. n-rs. TREŠDIEN, 1959. GADA 16. SEPTEMBRĪ 9. gads

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. 8.50; par 1 gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.00 tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas tēmu.

SAGAIDA PĀRMAIŅAS INDIJAS POLĪTIKĀ

ASĀS NESASKAŅAS AR KOMŪNISTU ĶĪNU INDIEŠIEM LIEK PĀRDOMĀT MINISTRU PREZIDENTAM NĒRU VIDUSCEĻA POLITIKAS LIETDERĪBU.

Tikmēr, kamēr Nēru atrodas Indijas ministru prezidenta amatā, nav sagaidāms, ka Indija piesliesies kādam no Rietumu pasaules aizsardzības blokiem. No otras puses atkal, Indijas parlamentā sākuši pūst tādi neapmierinātības vēji, ka Nēru amats var būt apdraudēts.

Nesaskaņas ar komūnistu Ķīnu ir pierādījušas, ka vienmēr mēģināt atrast zelta vidus ceļu — nebūt nav pare'zākā politika. Un tādu nepārtraukti ir piekopis Indijas premjērs. Bez tam Indijas parlamenta deputāti, to starpā pārstāvji no valdošās kongresa partijas uztraucas, ka ļoti b'eži zelta vidus ceļš, ko Nēru atradis, ir par labu komūnistiem, dodot visai sāju piegaršu Indijas neitrālitātei.

Pagājušās nedēļas nogalē parlamenta sēdes laikā ministru prezidentam Nēru bija jāizcina asas vārdu kaujas ar vairākiem vadoš'em politiķiem, kas kritizēja premjēra ārpolitiku. Tā, piemēram, kādreizējais kongresa prezidents Kripalani uzsvēra, ka Sav. Valstu stingrā nostāja Formozas šaurumā pirms viena gada atturējusi komūnistu Ķīnas robežu paplašināšanu uz austrumiem. Liekot saprast, ka Indijai nav neviena tāda draudga kā Sav. Valstis, kādēļ komūnistu Ķīna tagad pagriezusies uz R'etumiem un apdraud Indijas robežas. Pēc Kripalani domām komūnistu Ķīnas premjērs Čuenlajs pilnīgi apvārdojis Nēru, izstrādājot noteikumus abu valstu koeksistencei. Tagad Indijai par šādu vientiesību var nākties dārgi samaksāt. Nēru politikai uzbruka arī viens no viņa paša partijas visiecienītākaj'em deputātiem — Dr. Sings. Pēdējais pieprasīja nekavējoties revidēt Indijas ārpolitiku, „lai mūsu interesēm tālāk nebūtu jācieš", izpelnoties visa parlamenta aplausus, kad viņš pieprasīja nosūtīt Indijas galsa spēkus uz ķiniešu okupētām joslām, lai tie bumbotu ķiniešu karaspēku Indijas territorijā.

Pret Nēru nostājās arī Bikaneras maharadža, kas kļuvis sekmīgs politiķis, uzsverot, ka Ind'jai nepieciešams atrast draugus demokratiskā pasaulē, apklusa — brīdī, kad raķete at-

FENOMENĀLS PROPAGANDAS SASNIEGUMS

Padomju raķete sasniedz mēnesi tikai pāris dienu pirms Chruščeva ierašanās vizītē Sav. Valstīs.

Lai gan padomju raķetes lidojums uz mēnesi ir nenoliedzams zinātnisks sasniegums, nenoliedzams ir arī fakts, ka Luņikam II būs arī ļoti liela politiskā nozīme. Būtu ļoti naīvi domāt, ka raķetes izšaušana un Chruščeva brauciens uz Sav. Valstīm ir tikai sagadīšanās. Krievu panākumam ir liela propagandas vērtība, ko Chruščevs arī nekavēsies izmantot, jo mēness sasniegšanas gadījumā. Padomju Savienībai ir izdev'es pārspēt Sav. Valstis. Būtu pavisam cits jautājums, ja amerikāņi nemaz nebūtu mēģinājuši mēnesi sasniegt. Bet viņi to ir darījuši, un viņiem tas nav izdevies.

Nav nolieckams, ka Sav. Valstu galvaspilsētā lielais padomju sasniegums radījis nopietnas bažas. Kāds nacionālās radio aģenturas kolumnists „Luņ'ku II sauc par „rūgtām ziņām visiem amerikāņiem".

Oficiālas Vašingtonas personas atzīst, ka ar savu panākumu Padomju Savienība 'r pierādījusi, ka tās rīcībā atrodas daudz labākas tēmēšanas ierīces nekā amerikāņiem, kas nozīmē, ka kara gadījumā krievu starpkontinentālās raķetes kritīs tieši tur, kur kr'evi to gribēs. Varētu gan vēl varbūt sacīt, ka Luņika II gadījumā padomju zinātniekiem bija jātēmē tikai uz mēnesi, kamēr mil'tāra konflikta gadījumā raķete būs jānotēmē uz kādu tiešu mērķi, kas būs daudz mazāks par mēnesi. Amerikāņu zinātnieki šādam argumentam tomēr neťc, paskaidrojot, ka mēness virsmas sasniegšana ir daudz grūtāks nevigācijas pasākums nekā trāpīt kādu punktu zemes virsū. Gaŗais raķetes lidojums no zemes uz mēnesi ir daudz problēmāt'skāks nekā, teiksim, lidojums no viena kontinenta uz kādu citu.

Kāds no Kara m'nistrijas ierēdņiem izteicās, ka padomju sasniegums vēl nenozīmē bruņotu konfliktu. Nenoliedzami, kā tas raķešlaukā kārtējo reizi pierādīj'es, Padomju Savienība ir aizsteigusies priekšā Sav. Valstīm. Pagaidām krieviem tomēr vēl nav tik daudz starpkontinentālo raķešu, lai v'ņi uzdrošinātos sākt karu. Bet tai brīdī, kad krieviem būs pietiekams skaits raķešu karošanai — tās būs arī Sav. Valstīm, lai p'enācigi atbildētu.

Vašingtona ar lielu interesi gaida, kādā veidā padomju diktātors paredzēj's izmantot raķešu triumfu. Lai draudētu Sav. Valstīm, vai arī raķete tiks izmantota nolūkā izspiest saimniecisko palīdzību, kaut arī no 2. pasaules kara d'enām Pad. Savienība Sav. Valstīm vēl vienmēr parādā vairāk kā vienpadsmit miljardu dolaru.

Luņiks II svēra 858.4 mārciņas un saturēja dažādus instrumentus. Satel'ta radio turpināja raidīt visu ceļu — līdz pēkšņi

PADOMJU SAVIENĪBAS RAĶETE SASNIEDZ MĒNESI

PADOMJU SAVIENĪBAS ZINĀTNIEKIEM IZDODAS PĀRSPĒT AMERIKĀŅUS; VIŅU RAĶETE PIRMĀ SASNIEDZ MĒNESI

Pēc 236.875 jūdžu lidojuma padomju raķete Luņik II pagājušās svētdienas agrā rīta stundā sasniedza mēnesi. Raķete nebija domāta kāda satelita ievadīšanai orbītā ap mēnesi, bet gan tiešai satelita nosēdināšanai uz mēness virsmas. Raķetes lidojums ilga apmēram 34 stundas. Faktu, ka padomju zinātniekiem izdevies tas, ko viņi saka, apliecina arī viņu kollēgas Anglijā un Sav. Valstīs.

dūrās pret mēnesi. Domā, ka krievu sūtītā objekta saduršanās ar mēnesi notikusi, tam lidojot ar 7500 jūdžu ātrumu stundā. Z'nātnieki paskaidro, ka, spriežot pēc visa tā, kas līdz šim zināms par mēness virsmu, raķetes nokrišana tur radījusi milzu putekļu mākoni. Tomēr ne šo putekļu mākoni, nedz ari raķetes un satel'ta atliekas no zemes nekad neizdosies saskatīt.

Maskava paskaidro, ka pirms raķetes izšaušanas padomju zinātn'eki spēruši īpašus piesardzības soļus (gan neminot, kādus), lai novērstu zemes mikroorganismu aizvešanu uz mēness. Šādu piesardzības nepieciešamību, ja vien tas praktiski iespējams, jau ilgāku laiku sludina Sav. Valstu zinātnieki, uzsverot, ka „saindējot" mēnesi ar zemes m'kroorganismiem, cilvēkam var zust labākā iespēja iepazīties ar zemes rašanās sākumu. Zināma mēness „saindēšana" tomēr notikusi — līdz ar satelītu uz mēness virsmas nosēd'nāta arī padomju emblēma — sirpja un āmura zīme, tā, lai nevienam nerastos nekādu šaubu par to, kas veicis šo lielisko pasākumu.

Tacu līdz šim ir vēl zināma persona, kas varētu apliecināt, ka novērojuši momentu, kad raķete nosēdus'es uz mēness.

CENTRĀLĀS LATVIEŠU STUDENTU SAVIENĪBAS 18. KONGRESS

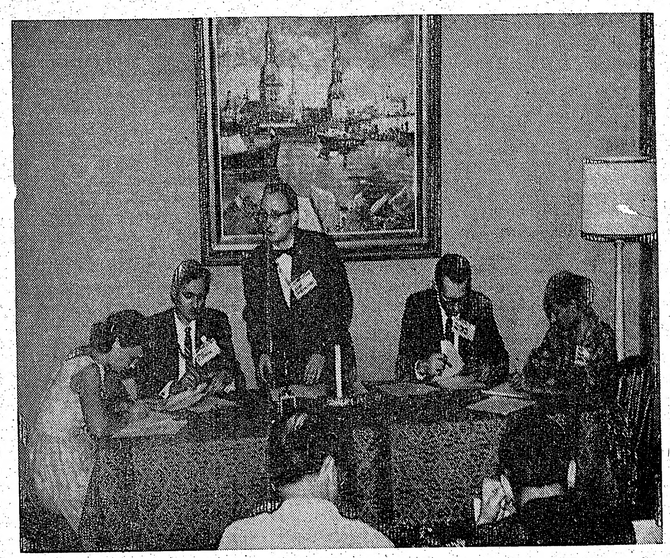

Kongresa prezidijs, no kreisās: I. Saprašs, G. Plēsums, J. Blūmentāls (jaunais LSCS prezidija priekšsēd's), G. Bilzēns, V. Mužniece. Aizmugurē fonā gleznotāja V. Gūtmaņa Rīgas ainava. Foto E.Grotiņš

Studentu centrālā savienība atjauno darbību

Latviešu studentu centrālās savienības (LSCS) 18. kongresā Mineāpolē, kas notika no 5.—6. sept., izlēma par LSCS darbības turpināšanu. 21 delegāts un 2 pārstāvji, kuŗi bija nākuši kopā izlemt LSCS nākotnes plānus, vienprātīgi atzina, ka LSCS darbības pamati ir paplašināmi, radot kontaktu ar latviešu studentu slēgtām organizācijām un izmanojot šo organizāciju morālisko atbalstu. Par 14. LSCS prez'dija priekšsēdi ievēlēja archītektu Jāni Blūmentālu (140 W. Summit, Apt. 1, St. Paul 2, Minn.), par priekšsēža vietnieci filoloģi Mirdzu Egliti un par locekļiem G. Plēsumu, G. Zvaueru, J. Saprašu, R. Krinti, A. Milleri (visi M'neapole).

PEKINGA SĀK ‚TAISNOTIES'

INDIJA IEBRUKUSI ĶĪNĀ, NE OTRĀDI — APGALVO ČUENLAJS

Pēc pāris dienu ilgas analizes, Indijas valdība beidzot publicējusi komūnistu Ķīnas premjēra Čuenlaja notu, kurā pēdējais apvaino Indiju agresijā.

3.000 vārdu gaŗā notā Čuenlajs uzsver, ka Indijas karaspēks pārgājis komūnistu Ķīnas territoriju 16 dažādās vietās, ka Indijas karaspēks bijis vainīgs bruņotas sadursmes provokācijā pie Assamas (kāda robežpunkta); ka indiešu gaisa spēki pārkāpuši komūnistu Ķīnas robežu un ka 3 dažādos gadījumos indieši okupējuši apgabalus, lai pasargātu Tibetas nemiernieku.

Citiem vārdiem, komūnistu Ķīna vairs nav apmierināta ar esošajām robežām. Pekinga jau ir deklarējusi, ka tā vairs neatzīst tā saucamo Ma'Makoma līniju, ko savā laikā nospraud angļi un kas tagad gadiem ilgi noteikusi Indijas, Butanas, Sikkimas un Tibetas robežas. Savā notā Indijas valdībai Čuenlajs paskaidro, ka MakMakona līnija gan vairs netiek atzīta, bet, ka komūnistu Ķīna nekad nemēģinās lietot varu, lai pastāvošās robežas grozītu. Ja nu tā ir iznācis, ka notikusi bruņota sadursme ar Indijas robežpatruļām, tad tikai tādēļ, ka komūnistu Ķīna nosūtījusi savus karavīrus uz abgabaliem, kuros Tibetas nemiernieki operējuši pret komūnistiem no Indijas territorijas. Pēc Tibetas revolūcijas, apgalvo Čuenlajs, Indijas vienības sākušas spiesties komūnistu Ķīnā, un viņam neatlicis nekas cits kā tās apturēt. Čuenlajs katēgoriski noliedza, ka varētu būt kāda runa par komūnistu Ķīnas karaviru ieiešanu Indijas territorijā. No otras puses atkal, lielais koeksistences cienītājs Nēru tomēr savam parlamentam apgalvoja, ka ķinieši Indijas robežu ir pārgājuši un par promiešanu nedomā.

VAINO DALAI LAMU

J a u n d e l h i. Ind'jas nedienas ar komūnistu Ķīnu vēl vienmēr turpinās, un beigas tām nav arī saskatāmas. Pekinga ir noraidījusi premjēra Nēru prasību izvākt savus spēkus no nesen okupētās Indijas territorijas daļas — Londžu — kur Indijas karaspēkam iznāca bruņota sadursme ar ķiniešiem. Noraidot Indijas prasību, Pekinga paskaidro, ka okupētā territorija atrodas ziemeļos no Makmākona līnijas un tāpēc nekad tā nevar piederēt Indijai.

Par vienu no galvenajiem komūnistu Ķīnas un Indijas pēkšņi uzliesmojušās nesaskaņas iemesliem Pekinga atzīst Dalai Lamas aktīvitāti Indijā. Pekinga uzsver: kaut gan indieši vienmēr taisnojas, ka Dalaī Lamam nav piešķirtas nekādas citas kā vienīgi politiska azila t'esības, viņš un viņam līdzīgi atbēgušie tibet'eši nepārtraukti un netraucēti strādā pret komūnistu Ķīnu.

ETNISKO GRUPU PRETCHRUŠČEVA DEMONSTRĀCIJA TORONTO

Demonstrācijā viskuplākā bija latviešu grupa, it sevišķi latviešu jaunieši pierādīja, ka tie stāv modri sardzē par demokratisko brīvību. Sestdien, 12. septembrī, pl. 3 p. p. Kvinparkā pie mūzikas estrādes pulcējās ap 1.000 demonstrantu, lai protestētu par Chruščeva braucienu uz ASV. Sanāksmi ievadīja Savstarpējās sadarbības līgas prezidents M. Jakubecs, uzsverot, ka boļševiki visā pasaulē nebrīvībā tur pāri par m i l j a r d u cilvēku. Tagad brīvā demokratiskā pasaule uzsākusi brālošanās politiku ar apspiedējiem un pat uzaicina vizītē lielāko krimināllistu pasaulē — N. Chruščevu, kurš 15. septembrī ieradīsies Vašingtonā, kur demokratijas „karalis" spiedīs roku tam, kas kāro brīvo, demokratisko valstu apspiešanu. „Šīs demonstrācijas nolūks," teica runātājs, „ir protestēt pret šādu ASV prezidenta D. Eizenhauera rīcību, lai sarkanajā miegā neiemidzinātu brīvās pasaules iedzīvotājus un lai demokratiskās valstis nenokļūtu verdzībā." Tālāk sekoja līgas viceprezidenta N. Amberga uzruna, kurā viņš galvenokārt aizrādīja, ka šīs zemes lielie laikraksti neiespiež tiem piesūtītās protesta deklarācijas. Tas laikam tiek darīts apzināti, lai slēptu Kanadas iedzīvotājiem tos briesmu darbus, ko Kremļa varas vīri nodara apspiestajām tautām. Ungāru cīnītāju pārstāvis aizrādīja uz lielajām pārvērtībām, kas notikušas ASV ārlietu politikā nepilnu 3 gadu laikā pēc sacelšanās Ungārijā. Šīs pārmaiņas ir ļoti krasas, un ja tās turpināsies, tad nebūs jābrīnās, ka nedaudzu gadu laikā komūnisms var gūt milzu panākumus ASV un Kanadā. — Demonstrācijā maz bija latviešu organizāciju vadītāju. Daudzi bija izšķirušies šo svarīgo notikumu „atzīmēt" ar savu neierašanos, pat vēl labāk — tieši demonstrācijas laikā bija sarīkojuši viesības. J. Kreiļa uzņ.

Latvijas Universitātes 40 gadu DIBINĀŠANAS ATCERES AKTS
27. SEPTEMBRĪ, PLKST 5 P. P. CENTRĀLĀS Y M C A's TELPĀS, TORONTO.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
lenaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

RIETUMU CIETIE PAKAUŠI

Kā mūs māca neseno laiku vēsture, ar puslidzekļiem ne privātā dzīvē, nedz valsts, nedz starptautiskās attieksmēs nevar gūt gaidītos panākumus. Diemžēl, brīvās pasaules ļaudis, kas ar parlamentāro sistēmu ietekmē savas valdības un piespiež nereti tās rīkoties pret savu vislabāko pārliecību, gandrīz gadu simteni, kopš komūnisti sagrāba valsts varu, nogāzot Krievijā pirmo demokratisko valdību, nav spējuši izprast, „ar cik maz gudrības vada pasauli," lietojot kāda Prūsijas 19. gadusimteņa ķēniņa spārnotos vārdus.

Kāds lēls Kanadas dienas laikraksts, sakarā ar Laosas izmisīgo cīņu pret sarkanās Ķīnas organizētiem „sazvērniekiem", kas ļoti atgādinot labi apmācītu un apgādātu regulāro karaspēku, kāds zem „sazvērnieku" maskas iefiltrēts nelaimīgajā Laosā, žēlojas, ka izputināti „miljoni ASV palīdzības summu". Šis laikraksts, kas savos ievadrakstos mēdz karstā iestātīties par sarkanās Ķīnas atzīšanu un uzņemšanu Apvienotās Nācijās, it kā ar to varētu kaut ko panākt šī sarkanā nezvēra rakstura grozīšanā: nepiemirst arī tanī pašā elpas vilcienā pateikt, ka vairāk, nekā jebkur citur pasaulē, dolaru, uz katru iedzīvotāju lēšot, iepludināti Laosā, bet iznākums esot „korupcija, neliešerība un nejēdzīga vadība, kas novedusi pie lielākās, liekas, koncentrētas dolaru izšķiešanas kopš Čankaišeka norieta un viņa cietzemes režīma krišanas". Rakstītājs saka, ka, balstoties uz ASV Kongresa nesen publicētiem materiāliem šīnī lietā, kuri apņemot veselas 984 lappuses.

Kā mums visiem vēl ir atmiņā, savā laikā ASV augstākās iestādēs veikli iefiltrētie komūnistu algādži un līdzskrējēji tādu pašu „veselības aplecību" izrakstīja Čangkaišeka režīmam un panāca komūnistu uzvaru Ķīnas sauszemē . . . Tagad ir jābaidās, ka tas pats varētu notikt ar „korupto" Laosu . . .

Mēs, protams, neņemamies no tik liela attāluma spriest, vai Laosas režīmu pārņēmusi korupcija, vai ne, bet gribētos tikai pasvītrot, ka katra birokratija jau pēc savas dabas ir vairāk vai mazāk koruptīva. Arī ASV birokratija, kā mēs zinām, nav nekāds izņēmums. Tāpat vēl mazāk ir izņēmums Padomju Savienības 40 režīma gados stiprī savās pozicijās iesēdusies birokratija, par kuŗas koruptīvo dabu un izdarībām neviens pasaulē nebrīnās, bet pats režīms visādi cenšas šo nenoslēpjamo savas birokratijas īpatnību noslēpt ar ārzemju ziņu cenzūru... Par spīti tam, visiem, kas par to ir papūlējušies kaut cik painteresēties, palasoties vismaz tanīs publicētos materiālos, kas tagad pieejami brīvajā pasaulē, ir skaidri zināms, ka Padomju Savienības visvarenā birokrāja vai „trešā šķira" padomju „bezšķiru sabiedrībā" ir tik korupcijas izgraužta, kā tārpu izlodāts sapuvis siers . . . Korupcija tur valda no augšas līdz pašiem mazākajiem „diktatoriņiem" sociālās birokratijas piramīdas pašā pamatā. To paši padomju laikraksti, kas domāti tikai iekšzemes patēriņam, nebūt vairs necenšas apslēpt . . .

Par spīti teiktajam, šīs korupcijas tārpu galīgi saēstais milzenis uz māla kājām, ne brīdi nevilcinājās, kad Ungārijas brīvības cīnītāji tikpat kā bija atbrīvojušies no Padomju Savienības diendeņu valdības un gribēja tās vietā ielikt paši savu kreiso režīmu. Padomju „miermilība" izpaudās milzīga militāra pārspēka triecienā pret ungāru revolūcionāriem, lai ieliktu savus cilvēkus atpakaļ zaudētās vietās. Nelīdzēja arī tas, ka ungāri nemaz nebija nostājušies pret komūnismu vispār, bet tikai pret korupto krievu komūnisma paveidu. Imre Nagijs nebūt nebija nekāds buržujs un reakcionārs . . . Brīvā pasaule nepakustināja ne pirkstiņu ungāru tautas labā . . .

Tagad Ungārijā savā laikā slaveno „salami taktiku" (nogriežot šķēlīti pēc šķēlītes kā no salāmi desas), liekas, komūnisti sāk demonstrēt arī starptautiskās attiecībās, apdraudēdami vispirms Rietumberlīni, tad Formozu, un tagad visai nopietni — Laosu. Brīvā pasaule mīl brīvību, bet nevēlas par to izlieties asiņs. Tāpēc visur tā ar savu izrīcību nonāk par vēlu. Vai arī Laosā?

Budzis

REMONTI UN PĀRBŪVES ORGANIZĀCIJU NAMOS BOSTONĀ

Šo rindu autoram bija izdevība būt Bostonā, redzēt un dzirdēt, kā dzīvo un kā klājas tautiešiem šai samērā lielajā latviešu kolonijā, kur, rupji aplēšot, ir ap 8.000 latviešu, vairāk kā puse jaunieceļotāju. Bostonā ir dzīva sabiedriskā rosība, ko var spriest arī no tā, ka tur latviešu organizācijām ir 2 nami — viens Roxbury pilsētas daļā — pieder Daugavas Vanagu nodaļai, otrs — „Balta's nams" — pieder Tautiskai savienībai. Ieejot DV namā, iespaids tāds, ka Vanagi uzsākuši lielu veida pārbūves darbus, un, cik redzams, pirmo stāvu paredzēts pārveidot un modernizēt. Tiek pārbūvēts vestibils un zāles, kā arī tikpat kā izbūvētas jau bāra telpas ar modernu bufetes iekārtojumu.

Bostonas DV darbus neveic pašu spēkiem, bet saimnieciskā kārtā, samaksājot tikai par materiāliem. Tas arī ir iemesls, kāpēc pārbūve diezgan lēnām iet uz priekšu, bet, līdz ko sāksies sarīkojumu sezona, pārbūves darbi būs paveikti. Diezgan skeptisks par šiem darbiem ir revizijas komisijas pārstāvis Z. Kaktiņš, kas tā kā nobijies, ka pārbūves darbi izmaksāšot ap — $3.000,-, kas Vanagiem būšot jāsagādā. No malas skatoties, neliekas, ka būtu daudz ko bažīties, jo šai namā, kur ir vairākas zāles, kur vienā laikā var notikt vairāki sarīkojumi, turklāt vēl modernizētās telpās, kapitālremontos ieguldītajiem līdzekļiem ātri vien vajadzētu atmaksāties. Būtu šāds nams Toronto, tad var teikt, ka letiņi beidzot ir „cepurnieki". Pietiktu telpu skolām, sarīkojumiem, sanāksmēm u. c.

Kā jau laikam latviešu sabiedrībā ir „pieņemts", ja jau vienai organizācijai ir nams, tad noteikti jābūt arī otram namam. Tāds Bostonā ir t. s. „Baltais nams", kas atrodas Jamaikā. Pats nams ir koka, bet glīti un gaumīgi iekārtots. Pie sienas vitrīnā redzami daži Latvijā iznākušo laikrakstu numuri. Diezgan interesanti bija iepazīties ar Jaunāko Ziņu 1935. g. numurā, kāds tik sen nebija redzēts. Tāpat kā suvenīrs šai namā ir novietota Zieberga tēva maza formāta drukājamā mašīna, kas tur stāv vairāk kā simbols, jo, kā zināms, Ziebergs ir viens no tiem latviešiem, kas iecēlojis ASV 1905. g., un Bostonā vadījis Amerikas latviešu Tautisko savienību, kuŗai tagad par priekšsēdi ir Voldemārs Lambergs. Arī „Baltajā namā" ve'c pārbūves darbus sētas mājā, kur iekārtota zāle ap 250 personām.

Angļu valodas stundas jaunkanadiešiem

Internac'onālais institūts Toronto, 709 College St., arī šogad, kā katru gadu, rīko angļu valodas stundas jauniebraucējiem 3 grupās: iesācējiem, mazpratējiem un pratējiem.

Stundas notiks rītos no pl. 8,30 — 11,00 un no pl. 12,00 — 2,30 pēcpusdienā, no pirmdienas līdz piektdienai.

Reģistrēšanās uz stundām, sākot ar 8. septembri, pl. 8,30 notiek katru pirmdienu tai pašā laikā.

Drīzumā tiks paziņots arī laiks vakara klasēm; lai piedalītos kursos, jāreģistrējas Internacionālā institūtā, samaksājot $2,- biedru naudu.

LATVIEŠI VĀCIJĀ

PATIESĪBA NAV NOSLĒPJAMA

GRĀMATAS UZ SĀRTA!

No Ziemeļvācijas ziņo, ka neērtā stāvoklī nonācis latviešiem labi pazīstamais baltvāc'etis Dr. H. Marnics. Šis vācu doktors sevišķi pazīstams kļuva ar savu publikāciju „Kāvi pār Daugavu", kas tika iespiesta vietējā latviešu laikrakstā un vēlāk arī izdota grāmatā.

Plašas baltvācu aprindas jau pieminētajā grāmatā saskatījušas lietas, „par kuŗām savam tautietim neklājas rakstīt", Dr. Marnicam ieteikts „darīt iespējamo, lai grāmatu izņemtu no apgrozības", vismaz, Vācijā lai to vairāk neizplatītu. Bet tā kā šo grāmau jau pārdod labi ilgi, un, kā dzird — tai labs noiets, tad maz ticams, ka šādā ve'dā būs gūstami kādi jūtami panākumi.

„Kāvos pār Daugavu", kā zināms, stāstīts par nacionālsociālistu uzvešanos Latvijā. Piemin'ēta, protams, arī baltvāciešu sadzīve ar latviešiem, kas vienā otrā vietā attēlota it atklāti un patiesi.

Bet patiesība jau ir tā, kas daudzreiz daudziem nav patikusi. Acim redzot tā — sevišķi, ja nav cild'nāma — nepatīk arī baltvācu aprindām.

Nu, bet patiesība jau nav noslāpējama. Arī ar grāmatu „likšanu uz sārta" ne. To saprast vajadzētu arī mūsu kādreizējiem kaimiņiem . . .

DEMOKRATIJA PALĪDZ KLŪT PAR BEZDARBNIEKU

Ja nebrauc uz darba v'etu uniformā, tad atlaiž no darba. Bargs sods. Taču neko darīt, ja noteikumi tā saka, jādara vien ir.

Tā Vācijā atgadījās arī kādam mūsu tautietim. Taču latv'etis paliek latvietis. Viņš lepni abild: „Ne man vajadziga uniforma, ne darbs. Esmu brīvs civēks — demokrats." Tā viņš teica un aizgāja bezdarbnieku rindās.

Darba pārvaldē prasa a'ziešanas iemeslu. Uniforma vainīga. Tas nav pamatots iemesls darba atstāšanai, domā ierēdņi. „Labi," atbid latv'etis, „man nav vajadziga arī jūsu nauda, jūsu atbalsts. Esmu brīvs cilvēks, dzīvoju demokratijā."

— Ar mūsējiem dažreiz itin savādi. Vāc'jā piemērotu darbu atrast nav viegli, bet ja atgadās sameklēt, tad dažādu „demokrātisku" uzskatu un iegribu dēļ tas atkal jāatstāj. Un pēc laiciņa kādas latviešu palīdzības organ'zācijas birojā pienāk vēstule ar apmēram šādu saturu: „Grūta dzīve Vācijā. Bezdarbs. Trūkums. Vācieši nedod darbu . . . Lūdzu, varbūt varat palīdzēt . . ."

SASPĒR JODS TĀS JAUNĀS MĀJAS!

Ziemeļvācijas latvieši pamazām no barakām un kazarmām pāriet dzīvot uz jaunceltajām mājām. Daļa par šo iespēju priecīga, bet daudziem tas nepatīk gluži vienkārši tādēļ, ka būs jāmaksā krietni lielāka īre. Jauns cilvēks no Šlezvigas-Holšteinas raksta: „Saspēr jods tās jaunās mājas! Visu laiku dzīvoju istabelē, kas maksāja tikai 3 markas, nu, kā dzird, būs jāmaksā 15 un vairāk. Špabim pāri nepaliks. Uz jauno vietu gan neiešu, tad labāk zem tilta . . ."

Hm, hm, hm!

AMERIKAS BALSI ATSTĀJ PĒDĒJAIS LATVIETIS

Ar 1. oktobri Minchenes Amerikas Balss raidītājā nebūs vairs latviešu. Kā zināms, latviešu nodaļu šis raidītājs likvidēja jau pirms gada, kā koordinātoru tomēr atstājot vienu latviešu redaktoru — V. Kreicbergu no Zbiedrijas. Nu pienācis laiks, ka arī viņam jāatstāj Minchenes darba vieta.

Vai piepildīsies cerības, ka Frankfurtē Maiunosies iespeja latviešu raidījumiem, arvien vēl nav skaidrs.

MĒS VĀCIJAS RADIOFONĀ

Pa retam R'etumvācijas raidītāji velti uzmanību arī Baltijas valstīm. Visbiežāk par mūsu dzimteni reportāžas un atmiņu skices var dzirdēt Rietum- un Ziemeļvācijas, kā arī Dienvidvācijas raidītājos, jau krietni retāk Bavārijas raidītājā.

Tā pirms pāris nedēļām vācieši varēja klausīties īsus traktējumus par Igauniju, Latviju, Lietuvu — par šo triju Baltijas valstu sasniegumiem viņu patstāvības gados un drūmo likteni, nokļūstot Pad. Savienības verdzībā.

Nesen pusstundas raidījumā tika skandētas arī igauņu, latviešu un lietuviešu tautas dziesmas.

Lai viss līdz šim dotais vācu raidītājos nav daudz, taču tas pats arī palīdz ne tikai mums atcerēties savu dzimteni, bet arī svešiniekiem rast skaidrāku skatu par Latvijas, Igaunijas un Lietuvas pagātni un tagadni.

Mks.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Šini rudenī Kanadas valdība sūtīs 530 karavīrus uz Ēģipti, kas atbrīvos līdzšinējos no pienākumiem, kuri ieradās Vidējos Austrumos AN palīdzības akcijas laikā.

Pasaules ārstu konference, kas patlaban notiek Montreālā, c'etusi morālisku neveiksmi, jo 12 valstis „World Medical" apvienību boikotējot, pārmetot, ka tā nepalīdz maz attīstītām zemēm kā Indijai, Afrikai u. c.

Uz Gallupa insitūta jautājumu: „Kad jūs domājat — es esmu kanad'etis?" iegūtas vājas atsauksmes Ontario provincē. Visvairāk sevi par kanadiešiem uzskatot Kvebekas provinces iedzīvotāji ar 38% par nac'onālitātes nozīmi. Turpretī Ontario provincē tikai 13% iedzīvotāju domājot, ka viņi esot īsti kanad'eši.

Sakarā ar Kvebekas provinces premjēra Morisa Duplesī nāvi, visi kanadiešu laikraksti veltīja atzinīgus vārdus aizgājējam. Vienīgi laikraksts „The Peterborough Examiner" savā redakcijas daļā paskaidroja: „Mēs nerakstīsim hipokrītisku slavināšanu cilvēkam, kuŗu mēs nekad neslavējām, kamēr viņš vēl dzīvoja". Par Kvebekas provinces jauno premjēru ir izraudzīts Duplesī padomdevējs Paul Sauve.

No Baltijas valstīm izbrauks 20 cilvēku

Zviedrijas ārlietu ministrija paziņojusi, ka padomju valdība devusi atļauju izbraukt no Baltijas valstīm uz Zviedriju 20 personām. Zviedrija piešķirusi iebraukšanas vīzas ap 700 c'vēkiem no Baltijas valstīm, bet no tiem tikai 20 dabūjuši no Maskavas izbraukšanas vīzu.

Tallinas profesors ieradies Ņujorkā

Kopā ar dažiem kr'evu kultūras darbiniekiem ASV ieradies arī Tallinas konservātorijas mūzikas vēstures profesors Aleksandrs Vahters. Viņa ģimene palikusi Igaunijā. Iebraucējs ir AEN asamblejas igauņu delegācijas vaditāja Leonarda Vahtera brālis.

Tūristu ceļi ielaužas tālos Kanadas ziemeļos

Tūristu mītne ziemeļos ir tāla atbalss no tiem laikiem, kad bezbailīgie zemes pētn'eki devās savos trauslajos kuģos ledainos ūdeņos un šķērsoja ledus tuksnešus savās suņu kamanās. Tomēr tā tagad ir reālitāte: šī gada jūlijā savas durvis apmeklētājiem atvēra Ziemeļu mītne, kas atrodas Baf'na salā, tuvu pie 64. ziemeļu platuma grada. Pirmās 20 kabīnes pa gaisu attransportēja no Montreālas, kas atrodas 1.200 jūdžu uz dienvidiem.

Uzņēmīgie Ziemeļu mītnes līdzīpašn'eki ir montreālieši Donalds Mekvikars un Reks Kliberijs. Viņi cer, ka būs vismaz 10 tūristu, kas atzīs, ka ir vērts izdot $1.500,- katram par interesantu līdojumu no Montreālas, labu maksķerēšanu, interesantām ekskursijām apkārtnē, un lai ieskatītos sasalušo ziemeļu dzīvē un apstākļos. Ziemeļu mītnes iekārtotāji apgalvo, ka visu to var veikt ar ērtībām un drošību.

Bafina salai tas nozīmē vēl vienu soli uz priekšu c'vilizācijas virzienā. Kailo salu, kad to apmeklēja pirmie Eiropas zemes pētn'eki, apdzīvoja kādi 500 eskimu, un tā kļuva par svarīgu militāru bazi 2. pasaules kara laikā, kad uzbūvēja lidlauku Frobiša līci. Čaisa baze vēl arv'en tur darbojas, kā arī pastāv skola, slimnīca ,veikals un dažas citas ērtības. Bet līdz šim vēl nevienu nebija devies uz Bafina salu izpr'ecas nolūkos. Varbūt, ka Ziemeļu mītne ir tikai priekštece tūristu pieplūdumam Kanadas ziemeļos.

LATVIJAS AMERIKĀ

pārstāvis

VILIS MIĶELSONS

Kalamazū, 426 N. Prairie Ave, pieņem sludinājumus un kārtō abonementus.

VIENMĒR STRĀDĀT, KAUT KO DARĪT, TIKAI NEAPSTĀTIES

DAUGAVAS VANAGU DIENAS MILVOKOS

DV vadītāji darbinieki. Sēž no kreisās: V. Hāzners, E. Krūvies's no Toronto), G. Vanags, V. Treija. Aizmugurē: E. Peniķis, V. Aparjods, P. Ozoliņš, V. Legzdiņš un J. Utināns. A. Tabaka foto.

Ļoti iepriecina, ka Daugavas Vanadzes Milvokos lielus un labus darbus sāk ar D'eva pielūgšanu. Arī lielās Daugavas Vanagu dienas 5. septembri viņas ievadīja ar dievvārdiem. Svētrunu teica lic. theol. Elza Gusarte, Milvoku kopas Vanadze. Savā runā viņa uzsvēra, ka latviešu karavīrs gāja ciņā ar Dievu sirdī. Smagākās kaujās viņu pavadīja ģimenes un mājas gars. Tikai tāpēc viņš spēja un ve'ca pat neiespējamo.

Dievkalpojumam sekoja pirmais Vanadžu salidojums ASV. Bez vietējām Vanadzēm sanāksmē p'edalījās Vanadžu referente V. Freija no Ņujorkas un pa pārstāvei no Čikāgas un Mineāpoles. Mineāpolē vecākā Vanadze ir 75 gadus vecā Indusa māte, kuŗa vēl nav iztrūkusi nevienā v'etējā sanāksmē un nekad nav atrāvusi savu roku no kopīgā Vanadžu darba. Arī milvokiešu vecākā Vanadze Olga Puriņa šinī vasarā nosvinēja 70. dzimšanas dienu.

Sanāksmi atklāja Milvoku ilggadīgā Vanadžu priekšniece A. Brice, bet vadīja referente V. Freija, protokolēja L. Gaigale. V. Freija pastāstīja, ka Vanadžu lielais darbs tiek atzīts un novērtēts. V'na apsveica vietējo Vanadžu salidojumu un uzsvēra, ka salidojumos gūst jaunus ierosinājums, kāpinot interesi turpmākam darbam. Viņa mudināja v'enmēr kaut ko darīt, tikai neapstāties. Katra apstāšanās ir solis atpakaļ, tālāk no mūsu lielā un svētā mērķa — brīvās Latvijas.

Vanadžu sanāksmei sekoja daudz un dažādi sarīkajumi. Vienā laikā ar salidojumu notika arī šaušanas sacīkstes. Arī tur sieviete parādīja, ko spēj: kāda latviete no iespējamiem 100 punkt'em sašāva 80. Pašiem milvokiešiem ar šaušanu visai labi neveicās, pārāki b'ja Indiānas Vanagi, kas pievāca balvu lielāko tiesu.

Neaizmirstams paliks V. Ozoliņa jaundarbu koncerts. Ilgi atmiņā paliks Pūt, vējiņi, izrāde.

Svētki turpinājās 6. septembrī. Kamēr viru koŗi un tautas deju kopa svida mēģinājumu sviedrus, tauta varēja pabarot acis pie bagātīgiem daiļamatniecības galdiem. Kam acis vairāk spilgtuma meklēja, varēja apskatīt gleznotāju darbus.

Un tad nāca pats lielākais svētku brīdis — sv'nīgā junda. Atskanēja daudzi skaisti vārdi un vēlējumi. Klausoties DV ASV priekšnieka A. Vanaga, kas pats uz sav'em pleciem nesis Latvijas smago krustu, vārdus, radās pārlieciba, ka Latvija atkal būs brīva. Jundu pieņēma LKOK plkv.-ltn. Jānis Druvkanls — virs, kas uz Latv'jas brīvības altāra licis savas asinis. Goda prezidija vidū bija māte, kuŗai vairāki dēli un virs nolikuši galvas par Latviju, kapavirs, kas savam dēlam māca — mūsu visu mērķis un dzīves jēga ir Latvija. Tur bija redzami arī strēlnieki, kalpakiešī, invalidi, leģionāri un jaunatnes pārstāvji. Visiem sirdīs b'ja vēlēšanās nolikt smago bēgulības nastu un atgriezties zemē, kas pieder mums un kuŗai p'ederam mēs.

Jundai sekoja koncerts. A. Vinerta vijole, V. Salnas tenors un E. Brusubārdas, jun. klavieres mums teica, ka Latvija var lepoties ar saviem dēl'em un viņu darbiem.

Un tad skanēja vīru balsis. Tie aizveda klausītājus pie Daugavas un Gaujas, ļāva skatīt mūžam zilos Latv'jas mežus. Koncertu nobeidza ar Lāčplēša dziesmu, varenu un lieliski saliedētu.

Un kad tautas deju dejotāji taktī grīdu rībināja, arī vecāki gadu gājumi jūsmoja līdzi jaunajiem.

Viss ir labs, kas labi beidzas, saka paruna. Labas b'gas bija arī DV dienām Milvokos. Tās beidzās ar lielisku izdejošanos lielajā hallē. Kaut mūzikanti amer'kāņi, valšu un polku taktis visiem vienas. Jaunie izdejotājs, vecie izskatījās, un domās aizgāja gadus 20, 30 pagātnē, kad paš' jauni bija . . .

Modernie satiksmes līdzekļi gan pa gaisu, gan pa lielceļiem atvieglo sanākšanās. Arī tur sieviete parādīja, ko spēj: kāda latviete no iespējamiem 100 punkt'em sašāva 80. Pašiem milvokiešiem ar šaušanu visai labi neveicās, pārāki b'ja Indiānas Vanagi, kas pievāca balvu lielāko tiesu.

Nealzmirstams paliks V. Ozoliņa jaundarbu koncerts. Ilgi atmiņā paliks Pūt, vējiņi, izrāde.

Svētki turpinājās 6. septembrī. Kamēr viru koŗi un tautas deju kopa svida mēģinājumu sviedrus, tauta varēja pabarot acis pie bagātīgiem daiļamatniecības galdiem. Kam acis vairāk spilgtuma meklēja, varēja apskatīt gleznotāju darbus.

Un tad nāca pats lielākais svētku brīdis — sv'nīgā junda. Atskanēja daudzi skaisti vārdi un vēlējumi. Klausoties DV

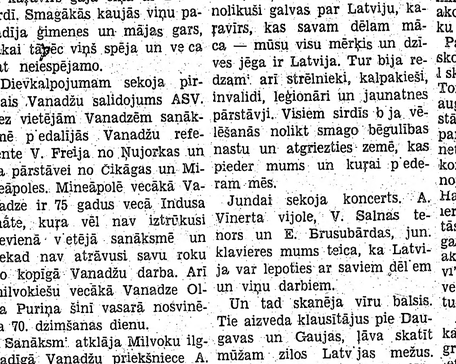

Komponista V. Ozoliņa jaundarbu koncertā. No kreisās: pianiste Zaiga Ore, komponists ar kundzi, dziedone Emma Reinvalde. A. Tabaka foto.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saisināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem paraktītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DV TORONTO UZPOŠ SAVU NAMU

Lielākus kap'tālremontus savam namam šovasar veikusi DV Toronto nodaļa, pārkrāsojot nama ārpusi kā arī sarīkojumu telpas, kuŗas izmanto maza veida sarīkojumiem, kā arī vajadzības gadījumā īrē organizāciju sanāksmēm un pr'vātām viesībām, kāzām un jubilejām.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU vēstules

NOKAVĒTA PIEPRASĪTĀ ATBILDE

Latvijas Amerikā red.:

No vairākām vēstulēm, kas vērstas pret manu iebildumu akordeona lietā, ir redzams, c k akordeons ir populārs un cik tā iespaids liels. Līdz ar to manu iebildumu varētu uzskatīt par nepamatotu, un akordeona lieta būtu izšķirta.

Tomēr neatkarīgi no maniem ieskatiem, personīgās patikas vai nepatikas, un arī neatkarīgi no rakstītāju vēstulēm, kas aizstāv akordeona l'etu, gribētu minēt faktus, kas liek apšaubīt akordeonu kā īsti māksliniecisku mūzikas instrumentu.

Pazīstamās augstākās mūzikas skolās Eiropā, Londonas Karaļskā konservātorijā Anglijā, Toronto konservātorijā, kas ir augstākā mūzikas mācības iestāde Kanadā, akordeona spēle, par spīti lielajai popularitātei, netiek mācīta. Arī Hamiltonas konservātorijā, kas ir lielākā, nopietnākā mūzikas skola šeit, Hamiltonā, akordeonam nav ierādīta vieta. Kāpēc? Vai minētās mūzikas skolas būtu nepalīdzīgas, nerobežotas? Jeb varbūt akordeons būtu „klase par sevi"? Bet tad jau atkal tas stāvetu ārpus mūzikas instrumentu saimes!

Akordeons nav arī piem'nēts kā mūzikas instruments mācību grāmatās, kas pazīstamas un arī ieteiktas Toronto konservātorijā un citur.

Tāpat daudzās un dažādās mūzikas vēstures grāmatās nav pieminets nev.ens komponists, kas būtu rakstījis akordeonam. Nav arī dzirdēts, ka mūsu pasu komponisti — V. Dārziņš, T. Ķeniņš, J. Mediņš un cit'i būtu akordeonam kaut ko rakstījuši. Kāpēc gan ne — ja tas sagādā daudziem prieku, patiku?

Man nav zināma neviena partitūra ar mūz'kālu vērtību, kuŗā būtu uzrakstīta kaut viena vieniga nots akordeonam. Esmu gan dzirdējusi aranžējumus — resp. sarakstītus nesakarīgus oriģinālās kompozicijas savārstījumus akordeonam un akordeon'em, kas ir īstās mūzikas sakropļošana.

Kā patiktu klausītājam, ja kāds dzejoļu teicējs pārtaisītu pazīstamu dzejoli, izmezdams veselus teikumus, sagrozidams vārdus? Dzejnieks taču zina, kādiem vārdiem un tēl'em izteikt savas domas, jūtas, noskaņas.

Vai šādi un daudz jaunāki bojājumi mūzikā klausītājus, kas par mūziku interesējās un spriež, nemaz netraucē?

Ko nozīmē „atdarināt", kā tas bija minēts vienā no iepriekšējām vēstulēm? Vai „atdarinājums" nav tā sakot „Ersatz"? Nav bažības zīme? Kā iespējams uz akordeona vai akordeoniem daudzskaitīli atdarināt veselu orķestri — vijoles, flautas, obojas, čello, bazūnes, arfas u.t.t.! Un kam šāds „atdarinājums vajadzigs? Tie, kas rakstīja savas partitūras orķestrim, taču z'nāja labāk, kā rakstīt, kādiem instrumentiem rakstīt.

Nav vispār dzirdēs neviens lielāks, pazīstams diriģents diriģējam akordeonus. Neesmu dzirdējusi arī nevienā īstā koncertzālē, ko apmeklē koncertpublika, lai dzirdētu īstu mūziku, akordeonu vai akordeonus. Neesmu dzirdējusi, ka svinīgus sarīkojumus, kā mūsu valsts svētkus, 14. jūniju, kuplinātu ar akordeona priekšnesumiem. Kāpēc tas tā? Ir tik daudz akordeona spēlētāju, pie tam ar atzīstamu veiksm', kā to pierādīja sacensība.

Kāds būtu secinājums?

Par mūziku, mūzikas instrumentiem, komponistiem, kas rakstījuši īstu mūziku, r atrodamas daudzas labas grāmatas, arī Hamiltonas bibliotēkā, kas varētu dot daudz izsmelošākas atbildes,nekā es spēju dot.

Tāpat ikkatrs, kam īsta mūzika interesē, var noklausīties katrā pilsētā labu koncertu. Sajūsmas ar akordeona priekšnesumiem rādīs, kas ir īsta mūzika un īsts instruments, kas nē. Tad šāda diskusija būs lieka. Tāpēc to izbeidzu.

Uz redzēšanos nākošā koncerta sezonā „Palace" zālē.

A. Mednis

DR. JUR

latvju tautas dižais d
latvju tautai v

JAUNĀ GAITA IR POZITĪVS IZ
LĪDZ AR TO ATBALSTĀ

LAI NERASTOS PĀRPRATUMI, RAKSTOS
JU UN KOMŪNISMU IZTEIKTIE AUTO
VĒLAMI VAIRĀK PĀRDOM

LNAK paplašināta valdes sēde notika 9. septembrī Sv. Andreja baznicas telpās, Toronto. Sēdē piedalījās valdes priekšsēdis V. Upeslācis, J. Niedra, V. Ušķa, T. Kronbergs, J. Rožkalns, K. Bencons, A. Sprūdzs, J. Grodnis, R. Brežģis, K. Tannis un DV KV priekšsēdis V. Mukts.

Tā kā žurnālā Jaunā Gaita izdevēji pēc lūgušī LNAK atsauksmi par šo izdevumu, līdzīgi kā tas ir ticis lūgts c'tu zemju latviešu centrālajām organizācijām, valdes priekšsēdis jau savlaicīgi bija lūdzis valdes locekļus iepazities ar šī žurnāla saturu, it sevišķi ar 19., 20. un 21. numuriem, kuŗos bija parādījies fragments „Kēves dēls Kurbads" un vēl daži c'ti raksti, kas lasītājos bija radījuši dažādas domstarpības. Pēc pārrunām valde nolēma, — lai izvairītos no pārpratumiem un domstarpībām, turpmāk ietecams rakstu autoriem, aizkarot temas par reliģiju un komūnismu, savus uzskatus vairāk pārdomāt.

Tā kā LNAK kasē ir iekrājuš'es dažu autoru honorāri, kuŗu event. saņēmēji ir vai nu miruši vai nav zināma viņu atrašanās vieta, kādēļ honorārus nav b'jis iespējams izmaksāt, LNAK valde nolēma publicēt tuvākā nākotnē šo autoru vārdus Kanadā, ASV un Vācijā iznākošos latviešu laikrakstos. Ja līdz noteiktam terminam nepieteiksies attiecīgie autori vai viņu mantinieki, LNAK šīs pārpalikušās summas ieskaitīs vispārējā kontā un tās izlietos pēc vajadzības kultūrāliem mērķiem.

Ievērojot Informāc'jas centra lūgumu, valde nolēma izmaksāt $100,- pretkomūnistiskai propagandai. Šai pašā jautājumā, iepazistoties tuvāk, kā latviešu organizācijas atbalstījušas LNAK padomes lēmumu attiecībā par līdzekļu sagādi cīņai par Latvijas brīvību un pretboļševistiskai propagandai, kas'eris ziņoja, ka iemaksas šim mērķim ir ienākušas galvenokārt no Daugavas Vanaglem, kamēr lielais vairums pārējo latviešu organizāciju nav piešķīrušas šim jautājumam pienācīgu vērību.

Nolēma izmaksāt no Kultūras fonda līdzekļiem $500,- Vaidavas apgādam (ASV) par A. Dravnieka grāmatas „Mana tēvu valoda izdošanu.

Nolēma iegādāties 5 Latviešu nacionālā fonda Skandinavijā izdotās dalības zīmes LNFS organizētajai izlozei. Valde ieteic vis'em tautiešiem stit, jo atlikstu tiks izlietots nismu. Dalīt
Valdes pr'
Niedra ziņoja
Aglonas. Di
Londonā (O
svētku dalībn
des un valdes
kā arī sveicie
biskapam J.
ja ieradies šā
Tālāk J. Nie
viešu katoļu
kuŗā piedalī
no Kanadas
viešiem.

Sēdes noslē
lāc's iepazīst
kūdas bijuš
lietu referen
Kanadas pa
Mičenēru. C
runāts jaut
valdības pā
ciemojumā
izskanējusi
Mičenera
valdības p
uz Maskavu
valdība ie
ceļā, kurpr
viri tādi n

Pārti
n

Pašreizējā
m'eriguma
ces valdība
kara ir de
zemes iedz
mēr turēt
vi" vismaz
nāmas pre
varot kļūt
bet ari vis
Šim šve
gr'b sekot
jā ruden
votājus
„dzelzs rez
nedēļai.
esot izstrā
vācijas a
jaunais v
Heinrichs
vācu valo
jau š. g.
kusi, lai
Berlīnes
vācu iest
pašreizē
nomierinā
pānikas u
varēsot r
pārtikas
Rietumvā
gas ausi
cieši želo
zi dzīvok
kur rezer

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE. APT 16

I. Andrejsons, C.L.U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

LASĪTĀJU VĒSTULES

NOKAVĒTA PIEPRASĪTĀ ATBILDE

Latvijas Amerikā red.:

No vairākām vēstulēm, kas vērstas pret manu iebildumu akordeona lietā, ir redzams, ce k akordeons ir populārs un cik tā iespaids liels. Līdz ar to manu iebildumu varētu uzskatīt par nepamatotu, un akordeona lieta būtu izšķirta.

Tomēr neatkarīgi no maniem ieskatiem, personīgās patikas vai nepatikas, un arī neatkarīgi no rakstītāju vēstulēm, kas aizstāv akordeona lietu, gribētu minēt faktus, kas liek apšaubīt akordeonu kā īsti māksliniecisku mūzikas instrumentu.

Pazīstamās augstākās mūzikas skolās Eiropā, Londonas Karaliskā konservatorijā Anglijā, Toronto konservatorijā, kas ir augstākā mūzikas mācības iestāde Kanadā, akordeona spēle, par spīti lielajai popularitātei, netiek mācīta. Arī Hamiltonas konservatorijā, kas ir lielākā, nopietnākā mūzikas skola šeit, Hamiltonā, akordeonam nav ierādīta vieta. Kāpēc? Vai minētās mūzikas skolas būtu nepilnīgas, ierobežotas? Jeb varbūt akordeons būtu „klase par sevi"? Bet tad jau atkal tas stāvētu ārpus mūzikas instrumentu saimes!

Akordeons nav arī piemērots ka muzikas instruments mācību grāmatas, kas pazistamas un arī ieteiktas Toronto konservatorijā un citur.

Tāpat daudzās un dažādās mūzikas vēstures grāmatās nav pieminēts nev ens komponists, kas butu rakstījis akordeonam. Nav arī dzirdēts, ka musu pasu komponisti — V. Dārziņš, T. Ķeniņš, J. Mediņš un citi būtu akordeonam kaut ko rakstījuši. Kāpēc gan ne — ja tas sagādā daudziem prieku, patiku?

Man nav zināma neviena partitūra ar mūz kālu vērtību, kuŗā būtu uzrakstita kaut viena viena niga nots akordeonam. Esmu gan dzirdējusi aranžējumus — resp. sarakstītus nesakarigus oriģinālās kompozicijas savārstījumus akordeonam un akordeon em, kas ir īstās mūzikas sakropļošana.

Kā patiktu klausītājam, ja kāds dzejoļu teicējs pārtaisītu pazistamu dzejoli, izmezdams veselus teikumus, sagrozidams vārdus? Dzejnieks taču zina, kādiem vārdiem un tēl em izteikt savas domas, jūtas, noskaņas.

Vai šādi un daudz jaunāki bojājumi mūzikā klausītājus, kas par mūziku interesējās un spr ež, nemaz netraucē?

Ko nozīmē „atdarināt", kā tas bija minēts vienā no iepriekšējām vēstulēm? Vai „atdarinājums" nav tā sakot „Ersatz"? Nav bāzības zime? Kā iespējams uz akordeona vai akordeoniem daudzskaitli atdarināt veselu orķestri — vijoles, flautas, obojas, čello, bazūnes, arfas u.t.t.! Un kam šāds „atdarinājums vajadzīgs? Tie, kas rakstīja savas partitūras orķestrim, taču zināja labāk, kā rakstīt, kādiem instrumentiem rakstīt.

Nav vispār dzirdēs neviens lielāks, pazistams diriģents diriģējam akordeonus. Neesmu dzirdējusi arī neviena īsta koncertzālē, ko apmeklē koncertpublika, lai dzirdētu īstu mūziku, akordeonu vai akordeonus. Neesmu dzirdējusi, ka sviniguss sarikojumus, kā mūsu valsts svētkus, 14. jūniju, kuplinātu ar akordeona priekšnesumiem. Kāpēc tas tā? Ir tik daudz akordeona spēlētāju, pie tam ar atzistamu veiksm!, kā to pierādīja sacensība.

Kāds būtu secinājums?

Par mūziku, mūzikas instrumentiem, komponistiem, kas rakstījuši īstu mūziku, ir atrodamas daudzas labas grāmatas, arī Hamiltonas bibliotēkā, kas varētu dot daudz izsmeļošākas atbildes,nekā es spēju dot.

Tāpat ikkatrs, kam īsta mūzika interesē, var noklausīties katrā pilsētā labu koncertu. Saīdzinājums ar akordeona priekšnesumiem rādīs, kas ir īsta mūzika un īsts instruments, kas nē. Tad šāda diskusija būs lieka. Tāpēc to izbeidzu.

Uz redzēšanos nākošā koncerta sezonā „Palace" zālē.

A. Mednis

LATVJI SĒRO...

1959. gada 20. augustā izbeidza zemes gaitas Latvijas vēstures profesors

DR. JUR. ARVĒDS ŠVĀBE

latvju tautas dižais dēls, kam bija drosme, spējas un lepnums paust pasaulei savas zinātniskās darbības mērķi – atdot latvju tautai viņas zudušo vēsturi. Šo solījumu viņš ir sekmīgi pildījis un nospraustā virzienā spēris pirmos pārliecinošos soļus.

DZIĻĀS SĒRĀS PAR SMAGO ZAUDĒJUMU NOLIEC GALVU DZIMTENĒ UN VISĀ PASAULĒ IZKLIEDĒTĀ

LATVJU TAUTA

JAUNĀ GAITA IR POZITĪVS IZDEVUMS, LĪDZ AR TO ATBALSTĀMS

LAI NERASTOS PĀRPRATUMI, RAKSTOS PAR RELIĢIJU UN KOMŪNISMU IZTEIKTIE AUTORU UZSKATI VĒLAMI VAIRĀK PĀRDOMĀTI

LNAK paplašināta valdes sēde notika 9. septembrī Sv. Andreja baznīcas telpās, Toronto. Sēdē piedalījās paldes priekšsēdis V. Upeslācis, J. Niedra, V. Uiska, T.. Kronbergs, J. Rožkalns, K. Benčons, A. Sprūdžs, J. Grodnis, R. Brežģis, K. Tannis un DV KV priekšsēdis V. Mūkts.

Tā kā žurnāla Jaunā Gaita izdevēji bija lūguši LNAK atsauksmi par šo izdevumu, līdzīgi kā tas ir ticis lūgts cītu zemju latviešu centrālajām organizācijām, valdes priekšsēdis jau savlaicīgi bija lūdzis valdes locekļus iepazities ar šī žurnāla saturu, it sevišķi ar 19., 20. un 21. numuriem, kuŗos bija parādījies fragments „Ķēves dēls Kurbads" un vēl daži cīti raksti, kas lasītājos bija radījuši dažādas domstarpības. Pēc pārrunām valde nolēma, — lai izvairītos no pārpratumiem un domstarpībām, turpmāk ieteicams rakstu autoriem, aizkarot temas par reliģiju un komūnismu, savus uzskatus vairāk pārdomāt.

Tā kā LNAK kasē ir iekrājuši·es dažu autoru honorāri, kuŗu event. saņēmēji ir vai nu miruši vai nav zināma viņu atrašanās vieta, kādēļ honorārus nav b·jis iespējams izmaksāt, LNAK valde nolēma publicēt tuvākā nākotnē šo autoru vārdus Kanadā, ASV un Vācijā iznākošos latviešu laikrakstos. Ja līdz noteiktam terminam nepieteiksies attiecīgie autori vai viņu mantinieki, LNAK šīs pārpalikušās summas ieskaitīs vispārējā kontā un tās izlietos pēc vajadzības kultūrāliem mērķiem.

Ievērojot Informācijas centra lūgumu, valde nolēma izmaksāt $100,- pretkomūnistiskai propagandai. Šai pašā jautājumā, iepazīstoties tuvāk, kā latviešu organizācijas atbalstījušas LNAK padomes lēmumu attiecībā par līdzekļu sagādi cīņai par Latvijas brīvību un pretboļševistiskai propagandai, kas·eris ziņoja, ka iemaksas šim mērķim ir ienākušas galvenokārt no Daugavas Vanagiem, kamēr lielais vairums pārējo latviešu organizāciju nav piešķīrušas šim jautājumam pienācīgu vērību.

Nolēma izmaksāt no Kultūras fonda līdzekļ·em $500,- Vaidavas apgādam (ASV) par A. Dravnieka grāmatas „Mana tēvu valoda izdošanu.

Nolēma iegādāties 5 Latviešu nacionālā fonda Skandinavijā izdotās dalības zīmes LNFS organizētajai izlozei. Valde ieteic vis·em tautiešiem šo lietu atbalstīt, jo atlikums no šīs izlozes tiks izlietots cīņai pret komūnismu. Dalības zīmes maksā $1,- gabalā.

Valdes pr·kšsēža vietn. J. Niedra ziņoja, ka piedalījies Aglonas Dievmātes svētkos Londonā (Ont.), kur apsveicis svētku dalībn·ekus LNAK valdes un valdes priekšsēža vārdā, kā arī sveicienus nodevis V. E. biskapam J. Rancānam, kas bija ieradies šais svētkos no ASV. Tālāk J. Niedra z·ņoja par Latviešu katoļu kongresu Čikāgā, kuŗā piedalījušies 60 pārstāvju no Kanadas katoļticīgajiem latviešiem.

Sēdes noslēgumā pr. V. Upesl·c·s iepazistināja ar pārrunām, kādas bijušas LNAK politisko lietu referentam J. Lejiņam ar Kanadas parlamenta spīkeru R. Mičeneru. Cita starpā ticis pārrunāts jautājums, vai Kanadas valdības pārstāvji braukšot apciemojumā uz Maskavu? Beigās izskanējusi doma, ka it kā pēc Mičenera ieskatiem Kanadas valdības pārstāvji nedrīkstētu uz Maskavu braukt, jo šej·enes valdība ievēlēta demokratiskā ceļā, kurpretim Kremļa varas viņi tādi nav.

Pārtikas rezerves nedienām

Pašreizējo „miera laiku" neņ·eriguma dēļ, kā zināms, Šveices valdība jau kopš 2. pasaules kara ir devusi rīkojumu savas zemes iedzīvotājiem mājās vienmēr turēt pārtikas „dzelzs rezervi" vismaz vienai nedēļai, jo zināmas preces dažu stundu laikā varot kļūt ne vien racionētas, bet arī vispār nenopērkamas...

Šim Šveices paraugam tagad gr·b sekot arī Rietumvācija, šajā rudenī uzaicinot visus iedzīvotājus iegādāties pārtikas „dzelzs rezervi" vismaz vienai nedēļai. Attiecīgos plānus jau esot izstrādājis bijušais Rietumvācijas apgādes ministrs un jaunais valsts prezident·s Dr. Heinrichs Libke. Minēto plānu vācu valdība gribējusi reālizēt jau š. g. pavasarī, bet to atlikusi, lai neradītu lieku pāniku Berlīnes krīzes dēļ. Attiecīgās vācu iestādes domā, ka plānu pašreizējo pasaules notikumu nomierināšanās dēļ bez liekas pānikas un cenu sakāpināšanas varēšot reālizēt oktobrī. Visumā pārtikas „dzelzs rezerves" plāns Rietumvācijā atradīs ļoti dzirdīgas ausis, kaut gan daudzi vācieši žēlojas, ka viņiem esot mazi dzīvokļi, un trūkstot vietas, kur rezerves novietot...

IGAUŅU DIENAS SANFRANCISKO

Koncertā bija 1000 igauņu un 7000 amerikāņu

Igauņu dienas ASV rietumkrastā šogad izdevās lieliski. Svarīgākais notikums bija koncerts zem klajas debess Golden gate parkā, Sanfrancisko, Darba svētku svētdienā. Šo koncertu noklausīties bija ieradušies ap 1000 igauņu un 7.000 amerikāņu. Tas bija v·ens no populārākiem sarikojumiem Darba svētkos. Igauņi uz koncertu devās autobraucienā pa Sanfrancisko ielām 200 automašīnās, kas bija greznotas ASV un Igaunijas karog·em un plakātiem. Autobraucienu pavadīja policijas eskorts ar motocikliem. Par šo braucienu un par koncertu plaši z·ņoja Sanfrancisko radio. Radioreportieris pateica tādu joku, ka igauņi pulcējoties, lai novitu striķi Chruščeva pakāršanai.

Koncertu atklājot runāja Sanfrancisko pilsētas galva Kristofers. Viņa runa bija pretkomūnistiska, viņš c·ldināja igauņus, bet Chruščeva vārdu nepieminēja. Koncertā spēlēja Sanfrancisko pilsētas simfoniska·s orķestris, izpildot igauņu kompozitoru darbus. Uzstājās igauņu apvienotais koris diriģenta R. Toja (no Toronto) vadībā. Solliste bija Irene Losberga no Toronto, Ceremoniju vadītāja bija igauņu televizijas aktrise Narda Oniksa no Losandželosas.

Sarīkojumu virknē bija arī teātŗa izrāde, sporta sacīkstes, dejas. Virs Sanfrancisko pilsētas valdes nama divas dienas plīvoja Igaunijas karogs blakus ASV karogam.

Dr. Vilis Māsēns

bija brīvā Latvijas ārl·etu ministrijas pēdējais Baltijas un Skandināvijas l·ku daļas vadītājs, kā Latvijas delegāc·jas locekļis piedalījies pēdējās piecās Baltijas valstu ārlietu ministru konferencēs un ye·cis šo konferenču sagatavošanas darbus. No 1951. līdz 1955. g. viņš bija KLB priekšsēdis, no 1954. līdz 1958. g. bija AEN asamblejas pirmais priekšsēd·s, tagad ir AEN asamblejas latviešu delegācijas vaditājs. AEN asamblejas uzdevumā apceļojis Eiropas, Dienv·damerikas un Āzijas valstis.

Kristaps Grāmatnieks

KĀ ES KĻUVU PAR GRĀMATNIEKU

NO ATMIŅU KRĀJUMA DZINTARA KRASTĀ

Pēc demobilizācijas ari es nonācu to bijušo karotāju pulkā, kad „romantiskie kara gadi" bija beigušies un jāsāk pašam domāt par eksistenci. Toreiz Liepājā atrast darbu nenācās viegli. Pilsētā pēc vācu okupācijas valdīja liels darba trūkums. Pilsētas saimnieciskā dzīve tikai lēnām sāka atdzīvoties, bet jādzīvo bija ar pirmo dienu, kad novilku karavīra mundieri un izbeidzās kara „pa·ka". . . Ko darīt? Cik labi tagad būtu, ja atrastos kāds „Provodņiks"! Bet līdz cara laiki bija jāaizmirst ar pašu caru. Pāris Liepājas lielākās fabrikas tikai lēnām kustējās. Aiz lielajām sētām tur kaut ko darīja. Ritos un vakaros pa fabriku vārtiem iegāja un izgāja bars strādnieku novalkātos darba apģērbos. Tie oda pēc eļļas un akmeņogļu dūmiem. Ostā retumis ienāca kāds kuģis, lai kaut ko izliktu akmeņainā krastā. Tur stāvēja dažas notrieptas mucas, kādi džūtas maisi un vēl šis tas. Jaunajai valstij daudz kas bija vajadzīgs, bet par atvestajām mantām ārzemēm bija jādod arī kaut kas pretī. Latvijas rublis nebija nekas, bet pašu zemē par sviestu un bekonu sākumā varēja tikai sapņot. Vēlāk sāka cirst mežus, un tad varēja arī ārzemēm kaut ko piedāvāt. Stutmalkai bija laba cena un eksportfirmaš iedzīvojās. Latvijas mežu izcirtumos labi auga zemenes.

Toties jaunās valsts iestādes darbojās ar pilnu sparu. Tur bija tik daudz ierēdņu, ka jābrīnās, kur tie tik ātri varēja salasīties! Katra partija rūpējās, lai viņas izredzētiem cilvēkiem būtu laba un viegla nodarbošanās, jo partijai vajadzēja uzticamu cilvēku, kas par to stāvētu un kristu. Nē, krist vairs nebija vajadzīgs, jo to bija izdarījuši jau daudzi citi kara laukā, un tiem vairs nekā nebija vajadzīgs. Viņu valstībai bija visa kā diezgan. Jauno iestāžu vadītājiem brīvajās ierēdņu vietās savukārt vajadzēja iegādāt sev tuvus cilvēkus. Tā radās „krustdēli" un „krusttēvi". Vietu bija vienmēr mazāk kā vajadzēja, bija jāizdomā vienmēr kādi jauni posteņi. Ierēdņu štati auga. Kartai partijai bija savas vajadzības, un visām taču kopīgi bija jāstrādā, lai celtu jauno valsti. Ierēdnis nebija karavīrs, kam izpelnītā dienesta pakāpe gāja visur līdzi un ko saņēma izplestām rokām. Nē, ielauzties kādā iestādē par ierēdni jau bija daudz grūtāk kā ienaidnieka bunkurā, ja nebija aiz muguras partijas vai „krusttēva", vai vismaz labu draugu ar „vārdu" . . . Dienesta pakāpi ar gadiem dabūja tikai tad, ja izdevās noturēties ierēdņa krēslā. Tad dzīve bija atrisināta uz mūžīgiem laikiem.

Nē, kļūt par ierēdni nebija ne patikas, ne iespējas. Tas nokauj garu un mazina apņēmību. Vajadzēja sākt kaut ko patstāvīgu, neatkarīgu. Bet ko? Veikala atvēršana nebija latviešu dabā. Tā bija vāciešu un žīdu daļa. Kā tas izskatītos, ja latvietis grozītos pa veikalu un piedāvātu savas zemes cilvēkiem pastalas un siļķes? Un kas tad tādam laviešu veikaln·ekam uzticētos? Vai viņš varēja iedot kaut ko uz parāda, vai gribēja? Žīdu veikalā bija brīvība. Tur varēja ņemt visu, kas bija vajadzīgs un dabūjams, un samaksāt rudenī, kad tanī pašā veikalā bija pārdota labība. Ar naudu nebija jākrāmējas. Nē, arī par veikalnieku būt nav nemaz tik viegli.

Un tomēr es izvēlējos kļūt par veikalnieku. Ja sveštautieši, kas neprata ne labi latviski runāt, neminot nemaz lasīšanu un rakstīšanu. varēja skolas bērniem piedāvāt burtnīcas un grāmatas, kāpēc to nevarētu darīt pats latvietis? Man bija drusku naudas, lai par lētu cenu nopirktu bij. „Liepājas Atbalss" grāmatu veikalu Raiņa un Vakzāles ielu stūrī. Tā kā grāmatu veikalā iegriežas tikai rets pircējs, man bija daudz brīva laika dažādām pārdomām. Neviens mani netraucēja, un laikam tāpēc es šo klusumu ieguvu par tik lētu naudu. Lielāku mieru es savā dzīvē nekad nebiju atradis kā šinī veikalā, izņemot varbūt vienīgi baznīcu. Visa dzīve aizslīdēja man viegli garām gar veikala logu, kas nekad nebija aizkrauts precēm, bet pa to varēja vērot un redzēt visu, kas notiek uz ielas. Dažreiz pietika palklausīties tikai troksnī, lai zinātu. kas notiek ārpasaulē. Skaņi dārdot, no Vakzāles ielas laiku pa laikam Raiņa ielā iegriezās pilsētas ielu pārvaldītājs — Liepājas tramvajs. Ar dienām ietrenētu rokas žestu policists viņam norādīja iegriešanos uz Kara ostas pusi, un vāģis aizbrauca zvanīdams un dzirkstīm šķistot, kas atdalījās ir no savienojuma starp riteņiem un sliedēm, ir no slidošās ripas kārts galā, starp ripu un elektrības vadu. Ja sliedes un riteņi ielu krustojumā skaļi kauca, es zināju, ka tas ir Kara ostas tramvajs, ja tikai dārdēja vien — tas bija Vakzāles tramvajs, jo tas brauca taisni.

Vasaras rītos saule jau bija lielā gabalā, kad atslēdzu savu veikalu. Pretim sitās patikams dzestrums un papiru smarža. Kad tanī ienesa laikrakstus, šai smaržai kaut kas piejaucās arī no drukas krāsas smaržas. kas vēlāk deva pamattoni visai manai turpmākai dzīvei. Jau pirms kara laikrakstī man bija kļuvuši tuvi, un tajos patika strādāt līdz. Grāmatu veikals visam tam bija kaut kā radniecisks, un es tanī jutos ļoti labi, kaut arī pircējus dažas dienas varēju uz pirkstiem saskaitīt. Tur es varēju rūpīgi pārlasīt visus laikrakstus, ko man pienesa pārdošanai pa numuriem, un es vēroju, ka tajos bija arī daudz redakcionālu un tehnisku nepilnību. Bet tādu nepilnību jau bija visā dzīvē; tās bija labojamas un novēršamas. Cik bija partiju tik dažādu interešu, un katram laikrakstam bija savs īpatnējs lietu apgaismojums un vērtējums.

Laudis paretam iegriezās manā veikalā pēc kāda laikraksta, pasvieda sīknaudu un ar pirkumu ātri aizsteidzās: Vairums tomēr laikrakstus pirka ielu stūros, no tā saucamām avīžu sieviņām, kas līdz pusnaktij uzticīgi sēdēja pie pārdodamās preces gadiem ilgi, ziemas un vasaras, lai tā sapelnītu ne vien dienišķu maizi, bet arī izskolotu bērnus, kam tādi bija, un vēl iekrātu arī kaut ko nebaltām dienām. Es vienmēr esmu sajutis savādu cieņību pret šīm klusajām „preses darbiniecēm", kaut gan tās manam veikalam bija visniknākās konkurentes. Viņas tirgojās arī ar žurnāliem, kuŗu netrūka arī manā veikalā.

(Nobeigums sekos).

Savienotas VALSTIS

NJUJORKĀ

● Laikraksts „Daily News" ievietojis igauņu nacionālās komitejas priekšsēža Julija Kangura vēstuli, kuŗā viņš apliec·na minētā laikrakstā agrāk ievietotu rakstu,ka Chruščeva viesošanās laikā ASV vis·em viriešiem jāvalkā melnas kaklasaites, bet sievietēm — melnas zeķes.

● Ansis Muižnieks pēc Kolumbijas univers·tātes medicinas fakultātes beigšanas ar dzīvesbiedri pārcēlies uz Kaliforniju, kur strādās slimnīcā prakses gadu.

● Ņujorkas baltiešu šacha kluba čemp·ons Augusts Raņķis tikko Ņujorkas valsts atklātajā meistarības turnīrā atguva čempiona titulu, pēdējā kārtā uzvarot Dr. Eppu. Raņķa rezultāts — 7:2. Tādu pašu rezultātu sasniedza arī Dr. Finkelšteins, bet „median" punktu sistēma, dalot neizšķ·rto rezultātu, par ½ punktu labāka bija Raņķim. Aiz Raņķa palika prominenti amerikāņu šacha meistari: Dr. Marčands, Dr. B. Šm·ts un A. E. Santasīrs. Raņķis Ņujorkas valsts meistarībās ir piedalījies 4 reizes, 2 reizes izcīnot uzvaru un 2 reizes palēkot otrā vietā.

BOSTONĀ

● 26. augustā N. Plain ielā pulcējās radi, draugi un sabiedriski darbinieki, lai sveiktu labi pazistamo nenogurstošo sabiedrisko darbinieku Aloizu Augustonu viņa 60. dzimšanas dienā. Plašu un vispusīgu intervīju no jubilāra „izspieda" H. Bagātais, par ko klausītājiem bija liels prieks. Jubilāru sveikt bija ieradušies arī tāli ciemiņi no Kanadas u. c.

KALAMAZŪ

● Koŗa „Dziesmu Vairogs" gadskārtējā koristu sapulce notika 30. augustā, kuŗā pārvēlēja arī koŗa valdi. Par koŗa pr·kšsēdi tika ievēlēja Erv. Šmitu (līdzšinējo), bet valdē A. Sili, A. Ausekli, A. Sildegu un N. Riekstiņu. Revizijas komisijā: J. Zumburu, V. Rinkušu un K. Ančupānu. Sapulcē tika pārrunāts sarikojums - koncerts, ko rīkotu sakarā ar koŗa 15 gadu darbību. Koris aic·nāts uz Indiānāpoli, dziesmu svētkus ievadot, sniegt jaundarbu un izlases koncertu. Regulārie mēģinājumi notiks ik sestdienas no plkst. 18,00 draudzes mājā, 828 S., Rose ielā. Jauni dziedātāji visās balsīs var p·teikties pie koŗa diriģenta, brīvm. Arn. Kalnāja, 521 Stockbridge ielā, telef. FI 4-3105.

● Latviešu b-bas priekšnieks J. Grotēns pēc pavaditās vasaras atkal aicina biedrības talkās, kuŗās ar talcinieku atbalstu ·zkrāsos latviešu nama iekšpusi, nospodrinās grīdas un veiks citus darbus, lai namu padarītu dailu un patikamu. Talc·nieki lūgti ieprieks sazināties ar J. Grotēnu, telef. FI - 23339.

● Latviešu b-bas sarikojumu daļas organizētais nākošās sezonas sarīkojumu cikla abonenu vākšanas darbas tuvojas noslēgumam. Cikla paredzēti 4 koncerti un 1 teātŗa izrāde par $5.-. Pirmais koncerts notiks 27. septembrī, ar pianistes Dzidras Beimanis - Bonf·glio piedalīšanos. Šim koncertam sekos K. Bidiņas, A. Teichmaņa, P. Brīvkalnes koncerti un teātŗa izrāde. Abonenta kartes vēl ·espējams saņemt pie sarikojumu dalas vadītāja O. Re·nvalda, 1320 Jackson ielā. Telef. FI - 32363. Tiem, kam nebūs abonenta kartes, ieejas maksa sarikojumos būs samērā augsta. -B-

● ASV latviešu meistarsacīkstes tenisā notiks 19. 20. septembrī Kalamazū, Pērses sarīkojumā. Sākums abās dienās plkst. 9,30. Spēles notiks Western Michigan universitātes laukumos — Davis ielā. (500. bloks).

Pieteikšanās pie O. Ragaiņa, 430 W. Walnut, Kalamazoo, Mich., tālr.: FI-95721.

Atsevišķas ziņas meistaribā notiks jaunatnes un senioru grupai.

ROČESTRĀ (N. Y.)

● DV apvienība Ročestrā (N. Y.) 19. septembrī Lietuviešu klubā, 555 Hudson Ave., rīko rudens sezonas atklāšanu ar Torontō latviešu biedrības sagatavoto uzvedumu „Usiņa nakts" 4 ainās. Uzvedumā autori: Biruta Senkēviča un Felikss Lintiņš. Piedalās solisti: tenors — Antons Kivlenieks un baritons — Alberts Vītols, vokālo studiju audzēkņi — Olga Pētersone, Vija Vare, Verta Lintiņa un M·rja Vare, Verta Lintiņa un M·rja Bērziņa, kā arī sieviešu dubultkvartets „Liga" V. Lintiņas vadībā, un tautas deju kopa „Dižd·ancis" V. Adlera vadībā.

B. Senkēviča lasīs ievada referātu.

Pēc izrādes sekos deja, spēlēs Adama kapella. Sākums note·kti plkst. 19, beigas plkst. 1. Ieeja uz visu vakaru $2,- no personas, tikai uz balli $1,. Kara invalidiem un pamatskolēniem ieeja brīva. Visus laipni ielūdz DV apvienība.

● DV apvienības rīkotajās gadskārtējās makšķerniekų sacīkstēs godalgas p·eaugušo grupā ieguva: J. Vinters (1.), N. Vintere (2.) un A. Vidass (3.). Jaunie šu grupā: O. Vidass (1.) un J. Riekstiņš (2.). Pārsteiguma balvu par mazāko izzvejoto zivi ieguva I. Serdāns — žāvētu zuti.

Sacīkšu vietā bija pulcējušies daudz Ročestras latviešu — kā sacīkšu dalībnieki, tā arī novērotāji un svētdienas atpūtas mīļotāji. Un jaukajā Konesu ezera krastā latviešu valoda skanēja līdz vēlai pēcpusdienai. -s.

● Antiboļševistiskā nāciju bloka Amerikāņu draugu biedrības vietējā nodaļa, kurā ietilpst arī latviešu grupa, 13. septembrī rīkoja sēru demonstrāciju sakarā ar Chruščeva ierašanos ASV.

● Arveda un B·rutas Pālīņu ģimenē ieradusies pirmā atvase — meita Andra Karina.

● Draudzes svētdienas skola atsāk mācības 20. septembrī, ko ievadīs ar dievkalpojumu Mīera draudzes baznīcā. As.

Jānis Cirulis

UZ GETINGENU PĒC GAISMAS

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

X

Nu man patiešām sākās grūtas dienas. Gulēju uz muguras kā dzīvs mironis un, ja pakustināju kaut vai kājas ikšķi, acīs sāka nelabi liesmot. Nevarēju vien izdomāt, kāds gan sakars kājas pirkstam ar aci, bet b ja.

„Mieru, mieru! Nekustēties! No jūsu miera ir atkarīgi operācijas rezultāti!" — v enmēr bridināja māsa Marija. Arī pašam bija bailes izdarīt kaut ko aplamu, īpaši miegā. Sugestēju sevi un pamostot es ar gandarījumu konstatēju, ka atrodos tādā pašā stāvoklī, kā iemiegot.

Sākumā ne uz ko citu nevarēju koncentrēties, kā vienīgi uz savu aci un stāvokļa neērtībām. Gr bējās pacelt roku, saliekt kāju celī — nedrīkst. Nelab spieda muguru, bet kam tu žēlosies! Rītos un vakaros māsa norīvēja krūtis un kājas ar alkoholu. Smaržoja šņabis un sevī nodomāju — ek, ka nu derētu viena glāzīte! Izšķērdēja labu mantu, bet jāsaka, ka arī ārīgi pielietota, tā atstāja labu iespaidu — sajutos tīrāks.

Pirmās trīs dienas nedrikstēju arī runāt. Toties kaimiņš runāja vienā runāšanā, un es noklausījos viņa dzīves stāstu no bērnības līdz šodienai. Arī viņam tiklenes kaite. Labā acs operēta p rms gada un operācija izdevusies tikai daļēji. Kreisai nekas nav līdzējis. Pavadot slimnīcā pēdējās pāris d enas un parīt gaidot sievu, kas aizvedīšot mājās. Nekā prieciga nebija. Viņš zināja pastāstīt, ka pirmā redzes pārbaude not ekot desmitā dienā pēc operācijas.

Kaimiņš ar saviem stāstiem man bija ļoti apn cis un priecājos, ka atkal paliku viens. Varēju atkal parunāties ar sevi, padomāt par kādu meldiju, kas ieskanējās ausī. Tā ilgu laiku net ku vaļā no Šuberta vientuļīgi traģiskā Leijerkastnieka un Jēz. Vītola graciozā Amarilli stāsta.

Šad tad pie manis ienāca parunāt es māsa Marija. Kad pateicu, ka viņai melni mati un tumši zilas acis, viņa gluži sabijusies izsaucās: „Kā jūs zināt? Vai apsējs nav kārtībā?" un steidzās pārbaudīt. Apsējs b ja vislabākā kārtībā, bet es biju uzminējis viņas skaistumu. Tāpat man bija laimējies ar gaišmati Jutu, bet viņai gan bija brūnas acis.

Marija slavēja manu miermīlību un pacietību. Citi pacienti, garla cības mociti, šķendējoties un krenķējoties par neēstu gultu, cietiem palagiem, remdenu kafiju un sliktām pusdienām. Ļaud's jau bija visādi, un bieži vien dzirdēja atskanam niknus un nepacietīgus brēcienus. Te pagraba telpās bija novietoti vissi, kas pārcietuši smagākas operācijas, lielāko tiesu „tiklenie-k", un māsai Marijai vajadzēja daudz pacietības un nervu, lai visus apmierinātu.

Desmit dienas bija pagājušas. Tai rītā prof. Ergeleta balss l kās svinīgāka, un arī viņa pavadonībā šķita vairāk ļaužu. Viņš pats noņēma apsēju, ar remdenu ūdeni uzmanīgi nomazgāja aizl pušo aci, bridinādams to neatvērt. Tad teica: „Skatieties uz sienu!" Atvēru aci un ieraudziju tur gaišu apli ar neskaidr iezīmētu cilvēka seju. Pateicu, ko redzēju. Tātad acs uz gaismu reaģēja, un šai bridī ar to pietika. Viss tas ilga tikai dažas sekundes un aci tūliņ aizlipināja. Profesors neteica ne labu ne sliktu un arī es nekā nejautāju.

„Tagad varat gulēt arī uz kreisiem sān em!" Tā bija man priecas vēsts, un kopš tās dienas māsa tika ar šņaba pudeli un rīsa pūderi arī p'e manas muguras. Mīļo tētīt, kā es priecājos, un no pr eka iedzīedājos, ne jau vairs skumjo Leiermani, bet kaut ko pavisam vieglprātīgu! Māsa mani apsauca.

Piecpadsmitā dienā, kad atkal pārbaudīja manu aci, ga'smas aplī varēju, kaut neskaidr', saskatīt un saskaitīt rokas pirkstus, ko demonstrēja Dr. Herders. Radās pārliecība, ka beigās tik ļauni nemaz nebūs, kaut gan neviens nekāda labuma vēl nesolīja.

Tad nāca kāds negadījums. Vēl šod'en atceros, ka tas notika svētdienā. Biju tikko padēdināts, un apkopēja novāca traukus, kad ieskrēja māsa Marija un ļoti uztraukusies paz ņoja: „Cīruļa kungs, jums tūliņ, būšot jāatstāj slimnīca! Kāds krievu virsnieks apstaigā klīn'kas un reģistrē visus baltiešus. Tos pārvedīšot uz Braunšveigu. Bet jūs taču nedrīkstat nekur braukt!".

Nu bija mana reize uztraukties. Es taču nekā nezināju, kas notika ārpusē, jo pēc operācijas v'si apmeklējumi bija noliegti. Uzvarētāju brālošanās bija sirsnīga un nebija brīnums, ka krievi pievāc savus „pavalstniekus".

Jautāju, va' tas notiek ar prof. Ergeleta ziņu — viņš bija arī klīnikas direktors. To viņa nezinot, jo profesora kungs esot izbraucis, sl'mnīcā neesot arī virsārsta Dr. Herdera, un dežūrētājs ārsts esot pilnīgā nezinā. Teicu māsai, ka es nekādā gadījumā gultu neatstāšu un, lai tad notiek, kas notiekdams, cīnīšos pretim ar rokām un kājām.

Tikko biju izteicis savu apgalvojumu, kad dzirdēju atver'ma's durvis un kāds krievu valodā mani uzrunāja:

„Sveiki, biedri! Jūsu vārds un uzvārds? Jums būs jāpārceļas uz citu vietu!"

Nezinu, vai man sakāpa asnis galvā vai kājās, bet pirmā mirklī nevarēju parunāt ne vārda. Uztraukumā norāvu labās acs apsēju un ieraudziju čekista purnu. Tam blakus jaunu ārstu vācu mundierā. Māsa Marija iekliedzās: „Ko jūs darāt!" Bet biju jau padarījis, ko man nevajadzēja darīt.

(Turpinājums sekos)

Mūsu laikraksta

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā, JĀNIS GAILĪTIS,
12 GREEN MEADOW RD., Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

KANADAS NACIONĀLĀ IZSTĀDE BEIGUSIES AR LABIEM LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU PANĀKUMIEM

No izstādes milzu apmeklētāju skaita lielākā daļa iegriezās arī Karalienes Elizabetes ēkā, kur Kanadas daiļamatnieku ģildes darbu klāstā bija izstādīti arī latviešu darbi (augšējais attēlās) Godalgoto darbu tuvuzņēmumos redzami ar 1. godalgu vērtētie darbi: Gunāra Brieža latviskie albuma vāki (izstrādājums ādā), Viļa Skudras kokgriezums Arājs un Otilijas Mežules austā sedziņa. Augstākās godalgas izstādē izpelnījās arī H. Merca, Z. Jurševska un H. Lapiņa darbi. J. Līgera uzņēmums

HARĒMA DĀMAS NEDRĪKST FILMĒT

VESTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO RIETUMVĀCIJAS

Rietumvācijas Švarcvaldes ņu laidēm. Par divaināko tomēr kurortus šini vasarā apmeklēja vairāki Afr kas un Mazāzijas zemju valdnieki. Par prominentākajiem viesiem uzskatam' Abesīnijas ķezars Haile Selasije, kas ar dažiem radin'ekiem — inkognito — tur atpūtās no Maskavas ceļojuma, pie reizes apmeklējot arī Bāden-Bādenas ārstus, un Irāns ķēn'ņš Sauds. Pēdējais atpūsties un ārstēties Freiburgā ieradās ar lielu pompu un iespaidīgu pavadonību, kurā netrūka arī apmēram 30 v'ņa harēma dāmu. Kā ķēniņš Sauds, tā arī viņa pavadoniba Švarcvaldē atļāvās nodemonstrēt dažu labu orientālu izdarību.

Kad preses ļaudis ķēniņa Sauda harēma dāmas kādā izbraukumā mēģināja f'lmēt, viniem uzbruka ķēniņa daudzie un smagi bruņotie miesas sargi, sazil'not preses ļaudis ar šautenēm un uzstādes mūzu apmeklētāju skaita lielākā daļa iegriezās arī Karalienes Elizabetes ēkā, kur Kanadas daiļamatnieku ģildes darbu klāstā bija izstādīti arī latviešu darbi (augšējais attēlās) Godalgoto darbu tuvuzņēmumos redzami ar 1. godalgu vērtētie darbi: Gunāra Brieža latviskie albuma vāki (izstrādājums ādā), Viļa Skudras kokgriezums Arājs un Otilijas Mežules austā sedziņa. Augstākās godalgas izstādē izpelnījās arī H. Merca, Z. Jurševska un H. Lapiņa darbi. J. Līgera uzņēmums

Rietumvācijas Švarcvaldes ņu laidēm. Par divaināko tomēr kurortus šini vasarā apmeklēja vairāki Afr kas un Mazāzijas zemju valdnieki. Par prominentākajiem viesiem uzskatam' Abesīnijas ķezars Haile Selasije, kas ar dažiem radin'ekiem — inkognito — tur atpūtās no Maskavas ceļojuma, pie reizes apmeklējot arī Bāden-Bādenas ārstus, un Irāns ķēn'ņš Sauds. Pēdējais atpūsties un ārstēties Freiburgā ieradās ar lielu pompu un iespaidīgu pavadonību, kurā netrūka arī apmēram 30 v'ņa harēma dāmu. Kā ķēniņš Sauds, tā arī viņa pavadoniba Švarcvaldē atļāvās nodemonstrēt dažu labu orientālu izdarību.

Kad preses ļaudis ķēniņa Sauda harēma dāmas kādā izbraukumā mēģināja f'lmēt, viniem uzbruka ķēniņa daudzie un smagi bruņotie miesas sargi, sazil'not preses ļaudis ar šautenēm un uzstādes mūzu

MONTREĀLĀ
Europe Stationary
1980 St. Catherine W., dabūjami
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķi numuri.

DĀMAS SKRŪVJU VĪTĒS

Čalojums par Eiropas 1959./60. gada rudens un ziemas sezonas modēm

Jau augusta mēneša s'ltumā demonstrētie Parizes, Romas un citu Eiropas modes centru jaunākie dāmu tērpi vēsākajiem gada laikiem šoreiz, tīri kā par brīnumu un dziļu nožēlošanu, nekādas sevišķas ekstremitātes neuzrāda. Modes valdnieki, šķiet, šoreiz savus diktātoriskos modes grožus ir pala'duši ļoti vaļīgi, ļaujot dāmām pašām izvēlēties visūmā individuālus tērpus, kas atbilst viņu personība', auguma īpatnībām un stilbu slaikumam.

Tas īpaši attiecināms uz brunčiem, jo nākošajā modes sezonā katrs brunču gaŗums tiek atzīts par modernu, vienalga, vai tie būtu 7,5 centimetr pāri ceļiem (Bālmana gaŗums), vai 5 centimetri virs celīšiem (Diora - Ivesta St. Laurenta gaŗums). Pēc Romas ieteiktā brunču gaŗuma labā toņa gan vēlams, lai v'smaz sēdot kājas visā gaŗumā līdz ar celīšiem būtu atklātas arī citu skatam un apbrīnošanai.

Citādi, īpaši Romas modes, dažā ziņā atgādina izbālējušus fotografiskus uzņēmumus no 1910. gada, ko nākošās sezonas modes note'cēji apzīmē par sieviškības un elegances sintēzi. Jāatzīmē, ka pārāk slaikā tērpu līnija pagaidām nav vairs aktuāla nevienā Eiropas modes centrā. Krāsu izvēles z'ņā Romas modes noteicēji dāmām ieteic tērpus tik tumšās krāsās, cik vien tas ir iespējams, p'e kam par modes krāsām ir deklarētas melnais, tumši pelēkais un tumši brūnais.

Parīze krāsu ziņā šoreiz ir mazāk diktātoriska un ieteic platus eksotiskus mēteļus ar raglāna vai kimono roku piegriezumu, un arī „kučieru" apkakles mēteļiem šīni sezonā uzskatīs par modernām. Ari ziemas kostīmos dominē liela brīvība — jakas var būt gan ļoti īsas (plaukstas platumā virs gurna), gan arī gaŗas, atgādinot mēteļus. Populāri solās būt arī tunikām radniecīgie ielas tērpi, kuru rāda (Manguin) ļoti rupjos v'lnas audumos.

Īpatnējākie ir v'sāda gaŗuma un platuma kokteiļu un vakara tērpi. Tajos dominē slīpenskie drapējumi un krokojumi', kuŗi īpaši dažos modelētos tērpos (Madame Gres), dāmas vēlas pārvērst par skrūvju vītēm. Šiem tērpiem ieteic spožus, gludus audumus.

Kas attiecas uz kungu modēm, tad tās 1959./60. gada rudenī un z'emā paturēs galvenokārt līdzšinējo slaido „sprinteŗu" liniju, pie kam uzvalkos dominē jau atkal svītraini audumi brūnos z los, bronzas, tumši sarkanos vina un paprikas toņos. Pašas visjaunākās paaudzes nepieciešamākie atribūti — bērnu ratiņi — tagad E'ropā kļūst arvien augstāki un ar lieliem riteņiem, tā atgādinot varbūt laikus ap mūsu gadu simteņa sākumu. Augsto bērnu ratiņu priekšrocība — mātēm nevajagot pārāk locities un mazuļi savukārt esot pasargāti no ielu putekļiem un automobiļu sadegušo gāzu smirdoņas. Attiecīgās iestādes Eiropā galvenokārt rāda salokāmā tipa bērnu ratiņus dažādos plast'kas materiālos, pie kam 1959./60. gada sezonai par bērnu ratiņu modes krāsu ir pasludināti gleček'ru zilgani - zaļganie toņējum'.

As.

FILMU Pasaule

Losandželosas laikraksti ziņo, ka Mikijs Rūnejs pazīstams Holivūdā kā v'slielākais alimentu maksātājs. Katru mēnesi tam jāizrakstot čeki par visai prāvu summu trim agrākajām sievām un no pārpalikušās naudas jāztiekot pašam, kā arī vēl jāuzturot ceturtā sieva, kas gaidot mantinieku.

Kas teica, ka Holivūdā ir viegla dzīve?

☆

Stratfordas (Ontario) fest'vāla direktors Lois Applebaums mūs informē, ka nākošā gada filmu festivāla programma būs paplašināta ar va'rākām t. s. neoficiālajām filmām uz šī gada filmu festivāla skatītāju vēlēšanos.

☆

Holivūdas producents S'ds Pinks paredz labus panākumus savai jaunajai filmtechnikai, kas saucas „Cinemagic". Pēdējās process ļedarbojas tikai uz negatīviem.

☆

Filmaktieris Marlons Brando ieradies Nujorkā, kur patlaban tiek uzņemta filma „The Fugit've Kind" ar minēto aktieŗi galvenajā lomā.

Kā ziņo laikraksts „Daily Mail", Brando ieradies Nujorkā ar savu jauno draudzeni, kas esot ļoti skaista meitene. Viņa esot ļoti bagāta, jo viņas tēvs esot ļoti bagāts. Viņa esot ļoti skaista meitene. Viņa esot ļoti bagāta, jo viņas tēvs esot ļoti bagāts.

STEIDZĪGI VAJADZĪGA uzticama sieviete vidējos gados (vai precēts pāris) dzīvokļa apkopšanai un mājas darbiem modernā kanadiešu mājā. Savs dzīvoklis, laba alga.
Z v a n i t RU 3-0393, T o r o n t o.

Teodors Zeltiņš

DEGUNS

SKATUVES NOVELE

(13. turpinājums)

Šis dēkainis rež sors, kas dēvējas par Kurzemes hercoga pēcnieku, par saviem izcilajiem panākumiem īsteni bā var pateikt es Zvaigznei. Jo tas ir šis apdāvinātās mākslinieces talants, kas Dzirnava ražotās filmas līdz šim pacēlis pāri viduvējībai. Bet kā būs tālāk? Kādu jaunu talantu tam izdosies atklāt? To pagaidām grūti uzminēt. Mēs varam sav'em lasītājiem tikai solīt, ka mūsu līdzsrādnieki turpmāk ar pastiprinātu modrību mēģ nās izsekot katru Astrīdas Zvaigznes soli. No apbrīnotās mākslinieces pašas līdz šim nav laimējies iegūt kaut kādu tuvāku informāciju. Vienīgi to, ka piecas pēdas un sešas collas gaŗā, simtu četrdesmit mārciņas smagā aktrise vakaros pirms gulēt'ešanas mīl notiesāt atvēsinātu melones šķēli. Pērciet meloņu atvēsināšanai ļoti ekonom'skos Elektrofana ledusskapjus."

Pa visu raksta lasīšanas laiku, kā kaķis uz karstas pannas mīņādamies, Dzirnavs beidzot brēca: „Tu redzi?. Tu pati to tagad redzi, cik bīstamas sekas var rasties tādam neapdomātam solim."

„Gan laikam ne mums, bet v'enīgi tev, mans dārgais un ģeniālais režisor," ar nepārprotamu izsmieklu atcirta saslavētā aktrise.

„Un tomēr tu nedriksti nozāģēt zaru, uz kā joprojām vēl pati sēdi. Jo tas esmu es, kas tevi ir atklājis un padarījis par zvaigzni. Vienīgi es. Tu pati to zini, cik Holivūdā slava ir svārstīga. Kas šodien slavens, var rītu būt pilnīgi aizmirsts, To paturi prātā. Tev tādēļ ir jāpiezvana magazīnas redakcijai un jāatsauc visas nelietīgās baumas," uzstāja Jēzups.

Bet Astrīda tikai smējās: „Nelietība? Kāda nelietība? Kas īsti gan būtu man atsaucams?"

„Kā tev ar Gustavu Deģi nav gluži nekādu tuvāku sakaru. Tu esi v'enīgi pilnīgi nejauši satikusi vecu paziņu no vecās dzimtenes un gribējusi tikai parādīt Holivūdas slavenības."

„Tas vienkārši nebūtu patiesība. Un melot man nenāk ne prātā."

„Tu tomēr to darīsi, saproti. Vēl vairāk. Tu turpmāk atteiksies no katras publiskas satikšanās ar Gustu."

„Nav tādas varas vai apstākļu, kas varētu piespiest mani to darīt."

Laikrakstu žūksni rokās vīstīdams, Dz rnavs šņāca:

„Tad es tos radīšu, dārgā. Tūliņ tev radīšu šādus apstākļus. Un pati tu varēsi izšķirties, kopā ar savu Gustu. P'e sētnieka slotas vai manas studijas — kur īsti viņš gribēs palikt? Es nevaru lietot aktieŗus, kas atsakās paklausīt manām pavēlēm."

„Klaus'es, Jēzup, es taču tev neesmu teicis, ka tās es atsakos pildīt, tās, kam sakars ar manu darbu," mēģināja nomierināt režisoru Gustavs.

„Visam ir sakars — darbam ar dzīvi un dzīvei ar darbu."

„Pat p'lnīgi intimām un personīgām lietām?"

„Jā, pat tādām, kā katra personīgais deguns," dzēlīgi atņirdza Dzirnavs.

„No tā es esmu jau šķīries," Gustavs mēģināja izlikties p'ekāpīgs.

„Tad tev ir jāšķīrās arī no viņas. Tā taču tik visādi sāpīga operācija nevarētu būt?"

„Varbūt, ka tomēr."

„Tad ej un meklē slotu," asi nocirta Dzirnavs.

Un Gustavs stāvēja redzami satriekts, kā bērns pie ilgota un iekārota spēļu zirdziņa, kam pēkšņi kāds nolauzis kājas. Tik Astrīdas lūpās joprojām vēl raustījās dusmu un nicības smiņiņš. Ar pašapz'nīgā lepnumā klaudzošiem kurpīšu papēžiem pie Dzirnava piegājusi, viņa tam iedvesa sejā: „Jēzup, tu esi tārps. Es varētu tevi samīt. Bet tu tā neesi vērts. Es vienkārši tagad tev pagriežu muguru, lai paliku blakus tam vīram, kas arī ar slotu rokās ir l'elāks par tevi."

Dzirnavs bez elpas izrīstīja no kakla aizsmakušus vārdus: „Tu — tu — vai tu maz zini, ko tagad runā? Tu saki man tādus vārdus, ko es ne mūžam tev nespēšu piedot.

„Tad es būšu laimīgi pasargāta no tāda man nevajadzīga saručināšanās."

„Tūliņ tu atsauksi savus vārdus, vai citādi es . . ."

„Man nenāk ne prātā, salmu un pelavu ģēnij. Es varu tos pateikt visiem, atkārtot visai ziņkārīgajai pasaulei, lai klausās, lai redz, kas īsti tu esi par viru. Man tikai ir jāp'ezvana pāris magazīnu redakcijām . . ." un Astrīda, uz papēža apcirtusies, gāja uz tālruņa pusi.

Dzirnavs, par viņu daudz veiklāks, kā varde ar pār's lēcieniem aizsteidzās priekšā un uzlika rokas tālruņa klausule': „Traka. Tu esi traka."

Attapies apvaldīti lēnprātīgā balsī Astrīdu mēģināja aizturēt arī Gustavs: „Tomēr — man liekas — mums pārsteidzīgi nevajadzētu nozāģēt visus tiltus. Es z'nu, cik grūti tie uzceļami. Esmu bez mazākām sekmēm jau apskrējis studiju pēc studijas."

„Ko? Tu būtu tik gļēvs?" un Astrīda apstājusies sarauktām uzacīm skatījās viņā. „Kā redzams, tu esi šai zemē vēl jaunuļ's un tev nav zināms, ka kādreiz pat skandālus izdomā tīšām, lai tiktu pie slavas . . ."

„Traka, tu esi traka," par jaunu iebrēcās Dzirnavs.

„Ja vajaga, esmu, lai sasniegtu to, ko gribu." Bet tikko tā izstiepa roku pēc režisora sargātās tālruņa klausules, pie durvīm kāds pakautri piesp'eda zvana pogu.

To citi nelikās dzirdam, vienīgi Gustavs kā sadzelts sakampa p'e elkoņa Astrīdu: „Mīļā, klausies, lai kas arī tagad notiek, pilnīgi pārsteidzot tevi, paturi vēsu galvu. Un tic', atceries visu, ko esmu tev teicis. Tā ir visvēlākā patiesība, es varu tev vēlreiz apzvērēt."

Režisora aizkaitinātā aktr'se skatījās viņā ar aizdomu apēnotām acīm: „Tu arī . . . Tu arī vēl gribētu mani pārsteigt? Tagad, kad visādu pārste'gumu, liekas, mums pilnīgi pietiek?

„Varbūt pats lielākais ir vēl tur — aiz durvīm, ja mana nojauta ir bijusi pareiza," nemanīta ienākusi un steigdamās atvērt durv's, sacīja Alma un smaidīja uzvarētājas priekā.

Tad visi, izņemot pelēko sievu, sastinga pārvērstām acīm, kā skatoties briesmīgā spokā. Jo tur uz atvērto durvju sl'ekšņa, stāvēja Gustavs Deģis, uz mata tāds pats, ar lielo un pagreizo degunu sejā, kāds bija reiz aizgājis projām, soloties pārnākt ar jaunu.

„Tas — tas — tas," pagalam apjusis, Dzirnavs meklēja piemērotus vārdus, tad zvēla ar dūri pa krēsla atzveltni: „Tas taču vienkārši ir trakums. Ņemt un izmuļkot mani — mūs visus — ar tādu triku, vecu teātŗa triku. Kur man ir bijušas acis? Es esmu vazāts aiz deguna, nožēlojami izsmiets kā ģeķigs nelga. Kā tu to esi varējis iedrošināties, tu — tu — ?"

„Atvaino, Jēzup. Cita nekā es ātrumā nevarēju sagudrot, lai paglābtu savu un reizē sagādātu tavai filmai piemērotu degunu. Tas taču tev esot licies lietojams, viņa — par mani stipri jaunākais un nenoliedzami glītākais deguns?" omulīgi smaidīdams, atbildēja Deģis un pamāja pret savu līdzinieku, kas stāvēja gaužam nelaimīgs, jo Astrīda skatījās v'ņā ar pēkšņa naida pārvērstām acīm. Likās, viņš gribēja sašutušajai aktrisei pats kaut ko nu sacīt, bet paguva pavērt vienīgi muti.

Aizkaitinātais un izjokotais režisors nesavaldīgi aizbrēcās viņam priekšā: „Jūs, Ar kādām tesībām jūs esat atļāvies dēvēt sevi par Gustu? Es jūs par krāpšanu nodošu tiesā, iespundēšu uz pāris gadiņiem c'etumā. Tad jums tas paliks atmiņā — laba māciba visam mūžam, ka Jēzups Dzirnavs nav muļķa puika, ar kuŗu gar 'elu stūŗiem var spēlēt paslēpes."

„Es esmu Gustavs. Mans vārds ir Gustavs Grieze," atteica cilvēks ar perfekto milētāja degunu un mēģināja atkal pievērsties Astrīdai.

Bet viņa izmisusi saķēra galvu, kā tikai tagad pilnīgi atskārzdama, kas īsti not'cis, un atkrita vāļā sēdus: „Kauns. Kauns. Kāds briesmīgs kauns. Un es vēl pati viņa . . . tam bezkaunīgajam blēdim ļāvos . . . ticēju katram vārdam . . . gribēju viņa dēļ pat atteikties . . ."

„Astrīda, klaus'es, es visu tev varu izskaidrot, es to jau gribēju, bet vienīgi norunas dēļ ar Deģi ātrāk nedrīkstēju. Es tevi vēl nebiju redzējis, personīgi nepazinu, kad izšķiros p'edalīties šai drauga jokā, kas nav vairs joks — nekādā ziņā no manas puses pret tevi," Grieze pieskrējis atmetās uz vāļas gala un saknupis klusākā balsī turpināja runāt, neatlaidīgi lūkodams pārliecināt pievilto aktrisi, kas sēdēja aizsegusi seju rokām.

Dzirnavs, to redzot, patap's jau atjēgties, iesmējās jaunā priekā: „Dārgā, vai tu vēl tagad to gribētu — skriet pie tālruņa un apzvanīt magazīnu redakcijas? Lūdzu, aparāts ir tev tagad nemaz tavā ŗīcībā, pēc tā nav jāplēsas. Lai tiek re'ē Holivūdas žurnālistiem pavisam lieliska pirmā numura sensācija. Ar virsrakstu pār visu lappus': Sētnieks ar savu draugu neģēligi izjoko skaisto Astrīdu Zvaigzni. Un tad tam varētu sekot krāsains un sulīgs apraksts, cik lētticīgi aktrise iemīlināta, lai vēlāk mazvērtības kompleksa apsēstie kolēģi, kas jaunajā pasaulē izrādījus'es pilnīgi neveiksminieki, varētu par viņu pasmieties."

Rokas no sejas neatņēmusi, Astrīda sašutusi sapurināja pakausi un atrāvās tālāk no Gustava Griezes, kas tādēļ gan nelikās straucēt'es un turpināja šķietami bezcerīgo pārliecināšanas darbu. Tik īsu brīdi viņš pacēla galvu, lai atkliegtu Jēzupam: „Jūs esat stulbenis, absolūts stulben's. Tik daudz jums tomēr vajadzētu saprast, ka viss, kas noticis, nav domāts un izplānots Astrīdas izsmiešanas dēļ."

Dzirnavs saliecies metās uz vāļas pus', lai iekluptu Griezes pret viņu jau atkal pagrieztajā mugurā: „Jūs — kas arī jūs būtu — jūs esat pīslis un puteklis, lai varētu atļauties sacīt man tādas bezkaunības. Nulles jūs esat, va'rāk nekas. Un es jūs saliekšu ritenī — taisni par tādu apaļu nulli."

(Turpinājums sekos)

MONOGRAFIJA PAR SŪTNI KĀRLI ZARIŅU

RŪJAS APGĀDS LONDONĀ

Sakarā ar sūtņa Lielbritanijā un ārkārtējā pilnvaru nesēja Kārļa Zariņa 80 gadu dzimšanas dienu š. g. 4. decembrī, oktobra mēnesī iznāks pazistamā krit'ķa un biografa Artura Bērziņa monumentālais darbs „Kārlis Zariņš dzīvē un darbā."

Dzīvā stāstījumā autors lietpratīgi apraksta ne tikai mūsu ievērojamā valstsvīra un diplomāta dzīves gājumu, bet arī svarīgākos politiskos un sabiedriskos notikumus šai laikmetā.

Grāmata ir aizraujošs stāsts par latvju tautas gaitām no Atmodas la'kmeta līdz neatkarības. atgūšanai, par tautas spožākām dienām neatkarīgās Latvijas laikā un par latviešu visgrūtāko vēstures posmu tagad. Latviešu politiskie un sab'edriskie darbinieki atradīs aprakstītus tos notikumus, kuŗiem pas' dzīvojuši līdzi, bet latviešu jaunatne varēs iepazities ar interesantāko laikmetu tautas vēsturē.

Grāmatā profesora V. Tones sūtņa portrets krāsās (v'ens no mākslinieka pēdējiem darbiem); monografija' 20 nodaļu, 361 lpp. (ar 50 illustrācijām uz atsevišķām krīta papīra lapām).

Pēdējā nodaļā „Valstvīram un draugam" veltījuma rakstus ievietojuši: Angl'jas apakšnama locekis sērs Dr. Alfreds Bosoms, archibīskaps prof. Dr. T. Grinbergs, sūtņi prof. Dr. A. Spekke, Dr. O. Grosvalds un J. Tepfers, monsiņors J. Camanis, prāvests E. Bergs, Latviešu nac'onālās padomes Lielbritanijā priekšsēdis A. Abakuks un konsulārais pārstāvis Austrāl'jā O. Rozītis. Ojāra Jēgena vāks, sējuma mets un iekārtojums. Visi grāmatas eksemplāri iesieti.

Si būs v'ena no vērtīgākām trimdā izdotām latviešu grāmatām, tāpēc izdevēji cer, ka tā atradīs ceļu uz katru latviešu māju brīvā pasaulē. Lai atvieglatu grāmatas iegūšanu, atklāta iepriekšēja parakstīšanās par pazeminātu cenu.

Tikai draudzība . . .

Primadonna Maria Kallas pēc 10 gadu laulības šķiŗusies no sava pirmā vīra, itaļiešu miljonāra Džovanni Batista Meneghini. Temperamentīgā diva noliegusi jebkādas romantiskas attieksmes ar 53 g. v. grieķu kuģu īpašnieku Aristoteli Onnasi, ko patlaban ieskata par vienu no pasaules visbagātākajiem vīriem. Ari Onnasis paskaidrojis ziņkārīgajiem žurnālistiem, ka viņa un Kallasas starpā esot tikai „draudzība" un ne milestība, kā tas ziņots aizjūras presē. Bagānieks O. vēl piebild's: „Šie stāsti par mani un M. Kallasu ir tīrās pasakas."

JĀNIS

RAKSTNIE

J. Klīdzējs Tor
giem. No kr.:
ma, Dr. H. Tie
ča, Dr. E. Upe

Jāņa Klīdzēja
ronto bija sasauk
terāru vakaru ap
kas ar vērību un
kā referātam, tā
lasījumiem, bet
guva Jāņa Klī
par vientuļo un
vēku, kuŗa kļūm
stāvokli referents
mācita psicholog
mākslinieka ie
Sarikojumu ie
Upenieks, kas ap
kotāju - Dzintar
izteica prieku pu
rašanos visas T
saimes uzdevumā.
Tālāk par Jār
viņa literāro ve
Dr. H. Tichovski
sturīgu rakstnie
fila zīmējumu.
fragmentu no J
māna Dzēmitors
sija B. Senkēviče
lauŗu sveikts, kl
šā stājās pats
referātā analizē
cilvēka problēma
ku apklušanas n
Sirsnīgi aplaus
pis bija pateicīb
ka ierosinošo run
Noslēgumā J.
fragmentu lasīja
un Velta Toma
valrākus J. Kli
pēc kam sekoja
oficiālā" daļa, J
tiekoties ar dau

Irma Grebzde

SVEICINĀTA RĪG
SVEICINĀTAS MĀJ

ATMIŅU STĀSTS

(15. turpinājums)

Zobus sakodusi, velku gaŗās šņores ciet. Ak, zās, mātes adītās zeķes! Plānākas, kā Zinai, v varbūt tā nespiestu. Sirds man sārnota, lai gan ka l'elie kāju ikšķi saritināti kā gliemēži šaurajnos.

Vakars ir salts, zvaigžņains ,un mūzika no sli plūst mums pretim uz ielas, slmts mēlēm aic izgriezt uz gludā ledus slaidus lokus.

Pie Kaŗa skolas jau gaida Mārcis ar savu Es viņus abus esmu redzējusi neskaitāmas reizes logā kārstāmies. Mārc'm ir gandrīz balti mati un liga maza cepurīte pakausa galā. Draugs ir tur un, gluži pretēji Mārcim, ar grūtībām dabū kāju lūpām pāri. Lieku slaidus soļus, zēniem līdzās, k būtu ejamais gabals.

Gluži spožas slidas karājas man pār plecu: lepna, ka varu tāpat kā citas meitenes iet uz sl Mūsu pavadoņi nav nekādi izveicīgie kavalieŗi. metas vis ceļos, lai pieliktu man un Zinai slid ātri tiek galā ar savējām un pazūd skrejceļā, ro ti mētādami.

„Nekādas audzināšanas!" Zina nopukojas. aizskr'en, kā ar vēju piedzīti. Āpši tādi!"

Dzirkantos ziemās „slidoju" ar tēva izgatavo cenīcām, kuŗām iestiprināts kāds dzelzs gaba st'epulīte. Kocenīcas bija kājām piesaistītas ar auklām, kas griezās locītavās kā naži. Tomēr, mācījusies uz tām nostāvēt un arī pašķūkt.

Tagad, pirmoreiz mūžā, stāvu uz īstām slid tos it kā par galvas tiesu lielāka izaugusi. Nevie sevišķi neievēro, kāŗs ir aiznemts ar sevi. Me t do man gaŗām, košos džemperos tērpušās. Dažā pat smagajos mēteļos, kā es. Bet tās izliekas n un šeit nepiedienīgas.

„Nāc," Zina padod man savu roku. Nav t varu mazliet slidēt uz priekšu. Aplaižam mazu un tad zēni ir atkal klāt. Sadalāmies pāros. Z aizlido ar Mārci. Es palieku ar kluso draugu, kautrējamies sadoties rokās.

SKRŪVJU VĪTĒS

as 1959./60. gada rudens un s sezonas modēm

s ītumā nas un ru jauakajiem kārt ļā par elošanu, nitātes ldnieki, oriskos šas joši šām izidušus ersoniīn stilz brunsezonā atzīts vai tie ceļiem centi- Diora - ārums) ču gans, lai ārumā tklātas brīnoša-

Kas attiecas uz kungu modēm, tad tās 1959./60. gada rudenī un ziemā paturēs galvenokārt līdzšinējo slaido „sprinteru" liniju, pie kam uzvalkos dominē jau atkal svītraini audumi brūnos z los, bronzas, tumši sarkanos vīna un paprikas toņos. Pašas visjaunākās paaudzes nepieciešamākie atribūti — bērnu ratiņi — tagad Eiropā kļūst arvien augstāki un ar lieliem riteņiem, tā atgādinot vārbūt laikus ap mūsu gadu simteņa sākumu. Augsto bērnu ratiņu priekšrocība — mātēm nevajag pārāk locīties un mazuļi sa vukārt esot pasargāti no ielu putekļiem un automobiļu sadegušo gāzu smirdoņas. Attiecīgās iestādes Eiropā galvenokārt rāda salokāmā tipa bērnu ratiņus dažādos plast kas materiālos, pie kam 1959./60. gada sezonai par bērnu ratiņu modes krāsu ir pasludināti gleček zilgani - zaļganie toņējum'.

As.

modes, lējušus is no ezonas par sie- sintēzi. , fērpu s aktu- es cen- Romas ieteic s, cik 'e kam klārātas is un

reiz ir teiec ļus ar ku pie- ru" ap- onā uz ziemas ivība — bt īsas gurna), t mēte- arī tuni- ērpi, ku- i rupjos

garuma n vaka- slīpenis- okojum', ētos tēr- mas vē- u vītēm. žus, glu-

FILMU Pasaule

Losandželosas laikraksti ziņo, ka Mikijs Rūneja pazīstams Holivūdā kā vislielākais alimentu maksātājs. Katru mēnesi tam jāizrakstot čeki par visai prāvu summu trim agrākajām sievām un no pārpalikušās naudas jāiztiekot pašam, kā arī vēl jāuzturot ceturtā sieva, kas gaidot mantinieku.

Kas teica, ka Holivūdā ir viegla dzīve?

☆

Stratfordas (Ontario) festivāla direktors Lois Applebaums mūs informē, ka nākošā gada filmu festivāla programma būs paplašināta ar vairākām t. s. neoficiālajām filmām uz šī gada filmu festivāla skatītāju vēlēšanos.

☆

Holivūdas producents Sids Pinks paredz labus panākumus savai jaunajai filmtechnikai, kas saucas „Cinemagic". Pēdējās process ļaudarbojas tikai uz negatīviem.

☆

Filmaktieris Marlons Brando ieradies Nujorkā, kur patlaban tiek uzņemta filma „The Fugitive Kind" ar minēto aktieri galvenajā lomā.

AJADZĪGA uzticama sieviete (vai precēts pāris) dzīvokļa mājas darbiem modernā kanas. Savs dzīvoklis, laba alga.
RU 3-0393, Toronto.

sevi par Gustu? Es jūs par krāpšanu nospundēšu uz pāris gadiņiem cietumā. Tad iks atminā — laba mācība visam mūžam, irnavs nav muļķa puika, ar kuru gar ielu pēlēt paslēpes."

Gustavs. Mans vārds ir Gustavs Grieze," s ar perfekto milētāja degunu un mēģināja ties Astrīdai.

izmisusi saķēra galvu, kā tikai tagad pilnīgi kas īsti notiek, un atkrita vālā sēdus: ns. Kāds briesmīgs kauns. Un es vēl pati m bezkaunīgajam blēdim ļāvos . . . ticēju am . . . gribēju viņa dēļ pat atteikties . . ."

klausies, es visu tev varu izskaidrot, es to bet vienīgi norunas dēļ ar Deģi ātrāk netevi vēl nebiju redzējis, personīgi nepazinu, dalities šai drauga jokā, kas nav vairs dā ziņā no manas puses pret tevi," Grieze metās uz vālas gala un saknupis klusākā ja runāt, neatlaidīgi lūkodams pārliecīaktrisi, kas sēdēja aizsegusi seju rokām.

, to redzot, patap's jau atjēgties, iesmējās „Dārgā, vai tu vēl tagad to gribētu — ēlruņa un apzvanīt magazīnu redakcijas? āts ir tev tagad nemaz tavā ričībā, pēc tā Lai tiek re'ž Holivūdas žurnālistiem paka pirmā numura sensācija: Ar virsrakstu pus': Sētnieks ar savu draugu neģēligi iz- Astrīdu Zvaigzni. Un tad tam varētu sekot sulīgs apraksts, cik lētticīgi aktrise iemīlinā- k mazvērtības kompleksa apsēstie kollēģi, pasaulē izrādījus es pilnīgi neveiksmīnieki, viņu pasmieties."

o sejas neatņēmusi, Astrīda sašutusi sapuri- si un atrāvās tālāk no Gustava Griezes, gan nelikās straucēt es un turpināja šķiēro pārliecināšanas darbu. Tik īsu brīdi galvu, lai atkliegtu Jēzupam: „Jūs esat stulūts stulben's. Tik daudz jums tomēr vajadzēka viss, kas notiek, nav domāts un izpla- as izsmiešanas dēļ."

s saliecies metās uz vāļas pus', lai iekluptu viņu jau atkal pagrieztajā mugurā: „Jūs jūs būtu — jūs esat pīslis un puteklis, lai uties sacīt man tādas bezkaunības. Nulles rāk nekas. Un es jūs saliekšu riteņi — ādu apaļu nulli."

(Turpinājums sekos)

MONOGRAFIJA PAR SŪTNI KĀRLI ZARIŅU

RŪJAS APGĀDS LONDONĀ

Sakarā ar sūtņa Lielbritanijā un ārkārtējā pilnvaru nesēja Kārļa Zariņa 80 gadu dzimšanas dienu š. g. 4. decembrī, oktobra mēnesī iznāks pazīstamā kritiķa un biografa Artura Bērziņa monumentālais darbs „Kārlis Zariņš dzīvē un darbā."

Dzīvā stāstījumā autors lietpratīgi apraksta ne tikai mūsu ievērojamā valstsvīra un diplomāta dzīves gājumu, bet arī svarīgākos politiskos un sabiedriskos notikumus šai laikmetā.

Grāmata ir aizraujošs stāsts par latvju tautas gaitām no Atmodas laikmeta līdz neatkarības atgūšanai, par tautas spožākām dienām neatkarīgās Latvijas laikā un par latviešu visgrūtāko vēstures posmu tagad. Latviešu politiskie un sabiedriskie darbinieki atradīs aprakstītus tos notikumus, kuriem pašdzīvojuši līdzi, bet latviešu jaunatne varēs iepazīties ar interesantāko laikmetu tautas vēsturē.

Grāmatā profesora V. Tones sūtņa portrets krāsās (viens no mākslinieka pēdējiem darbiem); monografija 20 nodaļu, 361 lpp. (ar 50 illustrācijām uz atsevišķām krīta papīra lapām).

Pēdējā nodaļā „Valstvīram un draugam" veltījuma rakstus ievietojuši: Anglijas apakšnama locekļi sērs Dr. Alfreds Bosoms, archibiskaps prof. Dr. T. Grīnbergs, sūtņi prof. Dr. A. Spekke, Dr. O. Grosvalds un J. Tepfers, monsiņors J. Čamanis, prāvests E. Bergs, Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā priekšsēdis A. Abakuks un konsulārais pārstāvis Austrālijā O. Rozītis. Ojāra Jēgena vāks, sējuma mets un iekārtojums. Visi grāmatas eksemplāri iesieti.

Šī būs viena no vērtīgākām trimdā izdotām latviešu grāmatām, tāpēc izdevēji cer, ka tā atradīs ceļu uz katru latviešu māju brīvā pasaulē. Lai atvieglatu grāmatas iegūšanu, atklāta iepriekšēja parakstīšanās par pazeminātu cenu.

Tikai draudzība . . .

Prīmadonna Maria Kallas pēc 10 gadu laulības šķirusies no sava pirmā vīra, italiešu miljonāra Džovanni Batista Meneghini. Temperamentīgā diva noliegusi jebkādas romantiskas attieksmes ar 53 g. v. grieķu kuģu īpašnieku Aristoteli Onnasi, ko patlaban ieskata par vienu no pasaules visbagātākajiem vīriem. Arī Onnasis paskaidrojis ziņkārīgājiem žurnālistiem, ka viņa un Kallasas starpā esot tikai „draudzība" un ne mīlestība, kā tas ziņots aizjūras presē. Bagānieks O. vēl piebildis: „Šie stāsti par mani un M. Kallasu ir tīrās pasakas."

JĀNIS KLĪDZĒJS VIESOJAS TORONTO

RAKSTNIEKS TORONTO KOLLĒGU VIDŪ

J. Klīdzējs Toronto sastapās ar daudziem kollēģām un draugiem. No kr.: I. Gubiņa, A. Kivlenieks, I. Viksna, V. Toma, Dr. H. Tichovskis, J. Klīdzējs, K. Dzelzītis, B. Senkēviča, Dr. E. Upenieks un M. Kroņleja J. Kreiļa uzņ.

Jāņa Klīdzēja viesošanās Toronto bija sasaukusi kopā uz literāru vakaru ap 150 klausītāju, kas ar vērību un sirsnību sekoja kā referātam, tā autora darbu lasījumiem, bet īpašu atsaucību guva Jāņa Klīdzēja referāts par vientuļo un apklusušo cilvēku, kuŗa kļūmes un dvēseles stāvokli referents raksturoja ar mācīta psichologa un redzīga mākslinieka ieskatu un drosmi.

Sarīkojumu ievadīja Dr. E. Upenieks, kas apsveica viesi rīkotāju - Dzintariešu vārdā un izteica prieku par tālā viesa ierašanos visas Toronto latviešu saimes uzdevumā.

Tālāk par Jāni Klīdzēju un viņa literāro veikumu referēja Dr. H. Tichovskis, dodams raksturīgu rakstnieka garīgā profila zīmējumu. Pēc referāta fragmentu no J. Klīdzēja romāna Dženitors izteiksmīgi lasīja B. Senkēviča, pēc tam, applausu sveikts, klausītāju priekšā stājās pats rakstnieks, savā referātā analizēdams vientuļā cilvēka problēmas un trimdinieku apklusāšanas motīvus.

Sirsnīgi aplausi un ziedu klēpis bija pateicība par rakstnieka ierosinošo runu.

Noslēgumā J. Klīdzēja stāsta fragmentu lasīja A. Kivlenieks, un Velta Toma iejūtīgi nolasīja vairākus J. Klīdzēja dzejoļus, pēc kam sekoja sarīkojuma „neoficiālā" daļa, J. Klīdzējam satiekoties ar daudziem saviem veciem un jaunīem draugiem un cienītājiem.

CILVĒKU UNIVERSA VĪZIJAS MAINU VĒSTURE

„THE SLEEPWALKERS" BY ARTHUR KOESTLER, HUTCHINSON OF LONDON (KANADĀ - HUTCHINSON IZDEVUMS, 624 lpp., Cena $5.50.

Šis kapitāldarbs par cilvēka universa vīzijas mainu vēsturi izseko tematam no sirmās senatnes līdz mūsu dienām, un nāk pie gala atzinuma, ka pēc renesanses laika ir radīta milzīga konstruktīva un ne mazāk milzīga destruktīva vara, kādai vēl nav bijis precedenta. Vistem salīdzinājumiem ar pagātni jāsabrūk tā fakta priekšā, ka mūsu paaudze ir atradusi līdzekļus, kā pati sevi galīgi iznīcināt un padarīt zemes lodi neapdzīvojamu. Paredzamā nākotnē tai ir dots spēks pārvērst mūsu planetu par novu, kas sacenstos ar sauli mūsu saules sistēmā. Katram laikmetam ir savas Kasandras, un laudis mēdz apmierināt sevi ar faktu, ka galu galā cilvēce ir pratusi pārdzīvot dažādas briesmas, par spīti vispesimistiskākiem pareģojumiem. Bet tādas analoģijas vairs nav derīgas, jo pagājušajiem laikmetiem, lai arī cik konvulsīvi tie bijuši, nav bijis ričība līdzekļu, ar ko var iznīcināt cilvēces rasu un iejaukties saules sistēmas kārtībā.

Mūsu laikmeta atšķirība ir tā, ka tas savieno šo pīepešo, vienreizīgo fiziskās varas pieaugumu ar tikpat nepieredzētiem garīgiem atplūdiem. Lai to izprastu, jāatteicas no ierobežotām Eiropas vēstures perspektīvām un jādomā par visas cilvēces vēsturi.

Paredzamā nākotnē cilvēki vai nu paši sevi iznīcinās, vai atstās zemi, lai dotos uz zvaigznēm. Jāsaubās, vai saprātīgiem argumentiem būs kaut cik nozīmīga loma, pieņemot lēmumu, bet ja tie tomēr kaut ko nozīmētu, tad skaidrs skats ideju attīstībā, kas pamato tagadējo pareģojumu, var būt vērtīgs ieguvums.

Autors šaubās, vai visi viņa darbā pievestie argumenti atskurbinās jaunā izaļa pielūdzējus, par kuŗu morālo tukšumu tas valda ar savu elektronisko smadzeņu palīdzību.

Budzis

PAR DAUDZ CILVĒKU

Britu zinātnieks, Dr. I. Harrisons Mathjūvs izteicies, ka pasaules iedzīvotāju skaits aug pārmērīgi strauji un drīzi vien var novest pasauli katastrofālā stāvoklī. Dr. Mathjūvs ieteic uzlikt lielākus nodokļus tiem vecākiem, kuŗu ģimenēs ir divi vai vairāki bērui.

Teodors Zeltiņš

RAKEŠU ĒRA

Uztraukums, runas un raksti:
Uz mēnesi izšauta rakete!
Nu — un tad?
Es zinu —
pirms divi tūkstošiem gadu
izšāva raķeti galdnieka Jāzepa dēls.
Un tā vēl riņķo
pa dvēseļu izplatījuma orbitu,
riņķo tik ilgi,
ka beidzot mums pašiem ir jāiesāk lūgties,
lai tā reiz kristu
velnam, kas Kremlī, par prieku...
Un kādreiz tur divpadsmit sakāpa
bārdaini sālsūdens zvejnieki,
uz torām rakstītās morāles atkritēji,
ne tā kā tagad
kuces, peles un mērkaķu bērni.
Vai nāve ir mirstama vieglāk
zem cirkus arēnu lauvām
kā kosmiskos staros?
Tik mirēji paši to zina un ziņās.
Bet dvēseļu orbītā riņķo,
kā daždien sāk likties,
tā rakete sen jau par ilgu
(ir cilvēkā vairāk vēl nesniegtas telpas
kā bezgaisa jūdzēs starp zvaigznēm),
un tādēļ mēs lūdzam,
lai beidzot tā kristu . . .
Uz mēnesi atkal jau izšauta rakete!

Tiešām, vai tiešām
tik tālu vēl vajadzēs bēgt
projām no sevis un Zemes?

Mazputniņš turpmāk izlidos no Toronto

Bērnu žurnāla Mazputniņš saimniecības daļa pārnākusi uz Toronto un tās jaunā adrese ir: MAZPUTNIŅŠ, 879 Broadview Ave., Toronto 6, Ont., Canada.

Kopš Mazputniņa redakcijas vadība pārgājusi Laimoņa Streipa rokās, mainījusies arī redakcijas adrese: 909 Winona Street, Chicago 40, Ill., USA. Redakcijā darbojas: Laimonis Streips (atb. red.), Rasma Bite, Māra Kaugara, Herberts Sils, Līga Streipa. Ar 9. n-ru redakcijai pievienojās arī Lolita Muižniece un Inta Adamoviča.

Mazputniņa 9. n-ru iespiedis Toronto. Saimniecības daļas un spiestuves atrašanās vietā pilsētā ievērojami samazinās izdevumus, kas atvieglinās vēl tālāku saturu uzlabošanu. Saimniecību tagad vada Brunis Rubess ar palīgiem Gunāru Brunavu un Editi Preisu.

Nule iznākušajā 8. n-rā, kā parasti rotaļas, miklas, uzdevumi, no kuŗiem par sevišķi nozīmīgu atzīmējama Valda Klētnieka Lāča pirkšana, kuŗā bērni interesantā veidā iepazīstas ar latvju rakstiem. Saturā vēl Raiņa dzejolis, pasaka par Milzi, Sirmaņa Ākļis un kalējpuika, Norvīļa dziesma Bērna lūgšana (ar notīm), turpinājums H. Sila zīmētajiem „komikiem" — Rīgas bērni Tukumā, tāpat populārzinātniskajiem apcerējumiem — „To es vēl nezināju" — šoreiz par zvaigznēm, kompasu, ceļa zīmēm. Illustācijas šim numuram darinājuši: Imants Bite, Arnolds Šimanis, Herberts Sils, Pēteris Purmals, Voldemārs Ozoliņš un, protams, arī tehniskā redakcija, kas atrodas Līgas Streipas - Korstas rokās.

Jāpiezīmē, ka šis Mazputniņa numurs tapa divas nedēļas pirms atbildīgā redaktora kāzām ar tehnisko redaktrisi.

9. n-rā uz atkārtotiem vecāku pieprasījumiem turpinājumos sāks iznākt Pauks un Šmauks — viena no vissirsnīgākām bērnu dienu atmiņām daudziem šodienas vecākiem.

V — e.

⊙ Ungāru mūziki, kas 1956. gadā atstājuši Budapeštu, unle kā nodibinājuši savu filharmonijas orķestri 80 mūziķu sastāvā ar nosaukumu „Philharmonica Hungarica". Jaunais orķestris savu pirmo koncertu Taranto sniegs 1. oktobrī Maseja hallē. Programmā būs Bēthovena „Egmonta" uvertīra, Šuberta 5. simfonija, Bartoka deju svīta un Kodalija dejas no Galantas.

⊙ Padomju valdības literārais žurnāls ielūdzis amerikāņu rakstnieku Ernestu Hemingveju viesoties Maskavā, prezidenta Eizenhauera apciemojuma laikā.

BALETMEISTARA UN CHOREOGRAFA 35 G. JUBILEJA

Jau kopš 1949. gada ar labiem panākumiem Argentīnā darbojas baletmeistars Jānis Ērglis - Smaļcovs. Viņa audzēkņu vecāki un cienītāji nolēmuši viņam rīkot 35 g. darbības jubileju.

Jānis Ērglis dzim's Rīgā 1902. gadā. 11 gadu vecumā, kopā ar savu māti aizbrauca uz Maskavu un iestājās I Maskavas Baleta mākslas studijā. Vēlāk papildinājās Becka studijā, ar kuŗas ansambli apbraukāja visu Krieviju. Viņa turpmākie skolotāji bija Mordkins, Bekeffi, Sergejevs, Feodorova, Preobraženskaja, Fokins, Karalli u. c.

1921. gadā J. Ērglis iestājās Latvijas Nacionālā operā. Pēc neilga laika saņēma uzaicinājumu kā choreografs un Mētre de ballet uz Somiju, Zviedriju, Norvēģiju un Dāniju.

1923. gadā noorganizēja savu ansambli — 4 Smoļcovi — ar kuŗu apceļoja 38 Vācijas pilsētas. Tad Franciju, Itāliju, Beļģiju, Holandi, Angliju un Skandinavijas valstis. Vēlāk — Eiropas pārējās galvaspilsētas, Tuvos Austrumus un Āfrikas ziemeļus. 1933. gadā atgriezās Rīgā un tika aicināts par baletmeistaru Zemņeku drāmā. Bez tam Rīgā bijis baletmeistars Jaunā teātrī, Tautas teātrī, Vācu teātrī, Krievu drāmā, Strādnieku teātrī u. c.

1934. gadā Ērgli - Smaļcovu no jauna redzam Nacionālajā operā, kur viņš strādāja kā solists līdz 1944. gadam. Operas sastāvā viņš viesojās kā solists Stokholmas Karaliskā un Varšavas operā.

Vācijā baletmeistaru Jāni Ērgli - Smaļcovu Sabiedroto karaspēka augstākā vadība iecēla par Mākslas superintendentu Saksijā. Vācijā viņš nodibināja vairākas skolas, no kuŗām visl'elākā trimdas latviešu baleta skola atradās Eslingenā. Tur viņš uzveda arī vienīgo un lielāko trimdas latviešu baletu 2 cēlienos „Ainas no latvju tautas svētkiem" ar diriģenta un komponista Meļļa mūziku un prof. L. Liberta dekorācijām (1948. g.). Tani pašā laikā viņš vadīja Ukraiņu baletu un Würtembergische Landesbühne (40 teātrī).

No 1949. g. baletmeistars Jānis Ērglis - Smaļcovs darojas Argentīnā. Pēc lielu grūtību pārvarēšanas viņš ir iekārtojis 3 baleta skolas ar apm. 200 skolēniem. Viņš ir sarakstījis un ar saviem skolēniem iestudējis šādus oriģinālbaletus: Tauriņi (1950.), Sarkanā roze (1951.), Čigānu gods (1952. 2 cēlieni), Likteņa untums (1953.), Meža brīnums (1954.), Fantastiskais karuselis (1955.), Pavasaris (1955.), Beidzamais sapnis (1957.), Mīlas maksa (1957.), Mīlas leģenda — Indoamerikānis kais balets (2 cēlieni, 3 ainas — 1958.), Vīnes atmiņas (1958.).

Mīlas leģenda ir pirmais indoamerikāniskais balets un pirmais divcēlienu balets, kas Argentīnā uzvests Valsts teātrī — „Teatro Nacional Cervantes".

Audzēkņu panākumi uz skatuves ir bijuši spīdoši. Par to sajūsminātie tēvi un mātes ir nolēmuši atzīmēt ne vien baletmeistara Jāņa Ērgļa - Smaļcova 10 gadu jubileju kopš ierašanās Argentīnā, bet arī viņa, kā baletmeistara un choreografa 35 gadu jubileju.

Jubilejū sarīkojums notika sestdien, 5. septembrī, „Nino" zālē ar plašu programmu.

Mēnešraksts Latvijas brīvībai un labākai nākotnei

Iznācis DV mēnešraksts jūlija - augusta numurs, kuŗa saturā ir daudz vērtīgu rakstu, dzejoļu un jo plašs apraksts par DV dzīvi un darbību visā pasaulē. Šai izdevumā lasāmi I. Freimaņa, J. Frīšvalda, V. Skaistlauka, V. Akača un V. Kukaiņa raksti, kā arī Erika Raistera dzejolis Varoņa dvēsele. Bez rakstiem izdevums ir bagāts ar foto attēliem, redzams arī ģenerāļa Bangerska kapa piemineķļa attēls, kas darināts pēc Benjamiņa Ancāna meta.

DV mēnešrakstu var iegādāties ikviens tautietis, kam interese lasīt aprakstus par karaviru gaitām kaujas laukos, pēckara dzīvi un aktivitātēm miera laikā. Brīvā tirgū žurnāls tikpat kā nav dabūjams, bet to iespējams pasūtināt DV nodaļās. Tās izkārtos, ka žurnālu regulāri piesūtīs abonentiem. Ir iespējams, ka dažās nodaļās, kur ieinteresēto abonentu skaits, kas nav DV organizācijas biedri, būs pietiekami lēls, žurnālu varēs dabūt par puscenu. Žurnāls iznāk ik pa diviem mēnešiem reizi.

Mūsu laikraksta pārstāvis ANGLIJĀ
G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0671,
pieņem jaunus abonentus, kā arī pieņem un sniedz informāciju, arī abonementu pagarinājumus.

Irma Grebzde

SVEICINĀTA RĪGA SVEICINĀTAS MĀJAS!

ATMIŅU STĀSTS

(15. turpinājums)

Zobus sakodusi, velku garās šnores ciet. Ak, šīs biezās, mātes aditās zeķes! Plānākas, kā Zinai, zābakos varbūt tā nespiestu. Sirds man spārnota, lai gan sajūta, ka ielie kāju ikšķi saritināti kā gliemēži šaurajos purnos.

Vakars ir salts, zvaigžņains un mūzika no slidotavas plūst mums pretim uz ielas, simts mēlēm aicinādama izgriezt uz gludā ledus slaidus lokus.

Pie Kara skolas jau gaida Mārcis ar savu draugu. Es viņus abus esmu redzējusi neskaitāmas reizes pretējā logā kārstāmies. Mārcim ir gandrīz balti mati un smieklīga maza cepurīte pakauša galā. Draugs ir tumšmatis un, gluži pretēji Mārcim, ar grūtībām dabū kādu vārdu lūpām pāri. Lieku slaidus soļus, zēniem līdzās, lai īsāks būtu ejamais gabals.

Gluži spožas slidas karājas man pār plecu. Jūtos lepna, ka varu tāpat kā citas meitenes iet uz slidotavu. Mūsu pavadoņi nav nekādi izveicīgie kavalieri. Tie nemetas vis ceļos, lai pieliktu man un Zinai slidas. Viņi ātri tiek galā ar savējām un pazūd skrejceļā, rokas plati mētādami.

„Nekādas audzināšanas!" Zina nopukojas. „Nem un aizskrien, kā ar vēju piedzīti. Apši tādi!"

Dzirkantos ziemās „slidoju" ar tēva izgatavotām kocenīcām, kuŗām iestiprināts kāds dzelzs gabaliņš vai stiepulīte. Kocenīcas bija kājām piesaistītas ar daudzām auklām, kas griezās locītavās kā naži. Tomēr, biju iemācījusies uz tām nostāvēt un arī pašļūkt.

Tagad, pirmoreiz mūžā, stāvu uz īstām slidām. Jūtos it kā par galvas tiesu lielāka izaugusi. Neviens mani sevišķi neievēro, katrs ir aizņemts ar sevi. Meitenes slido man garām, košos džemperos tērpušās. Dažas ir tāpat smagajos mēteļos, kā es. Bet tās izliekas neveiklas un šeit nepiederīgas.

„Nāc," Zina padod man savu roku. Nav tik traki, varu mazliet slidēt uz priekšu. Aplaižam mazu lociņu, un tad zēni ir atkal klāt. Sadalāmies pāros. Zina cēli aizlido ar Mārci. Es palieku ar kluso draugu, un mēs kautrējamies sadoties rokās.

„Neprotu slidot. Šodien esmu uz ledus pirmoreiz," taisnojos.

„Tas nekas," viņš nosaka, un vēl aizvien kavējas saņemt manu roku.

„Domāju, labāk iešu mājās."

Pārsteigta aplūkoju apmulsušos zēnu. Vai viņam ir tik neērti ar mani?

Viņš noliecas un sāk atraisīt slidu siksniņas.

„Sasodīt'e zābaki," dzirdu to sakām kā pie sevis. — „Tie nav mani, bet brāļa. Man par maziem. Spiež tā, ka vai uz deguna jākrīt. Kad nav, lai nav! Nevajag!"

Pēkšņi sajūtu savas degošās pēdas šaurajos zābaciņos. Sajūtu tik stipri, ka gandrīz vai ievaidos. Lūk, mums abiem vienādas ciešanas! Savā nelaimē neesmu viena.

„Jā — iesim gan," iesmējos, sajuzdamās daudz brīvāk — „man tā pati vaina. Par mazu. Kad nav, lai nav!" Apsēžos uz soliņa un Mārča draugs nu pasteidzas noraisīt manas slidas.

„Labi, ka mums nav tālu jāiet —" viņš teic.

„Labi gan. Izturēsim."

Izejam pa mazajiem vārtiņiem tukšajā baltajā ielā. Mūzika spēlē, aiz augstās sētas slīd vingri augumi. Jūto kā no turienes izraidīta.

„Mani sauc Edgars. Kuŗā klasē tu esi?"

„Pirmajā tikai," pazemīgi atzīstos — „un tu?"

„Trešajā. Brālis jau studē. Ķīmiķis."

Mums nav vairs ko runāt. Pie manas mājas vārtiem šķirāmies ar kautrīgu „arlabunakti".

Mirdza gul istabiņā ar karstu galvu un sāpīgu kaklu.

„Vāri nu aveņu tēju. Laikam esmu saaukstējusies," viņa saka.

Laimīgi izstaipu savas sārtās, saspiestās pēdas. Iemetu vēl plītiņā malku.

„Izvārīšu tēju. Vai gribi, lai izcepu pankūkas? Mums vēl ir medus."

Paņemu savas slidas un, vienaldzīgu seju savilkusi, iestumju tās pagultē.

„Neder?"

„Neder."

„Es nekad neko neģērbtu, kas nav mans. Ja mums pašām nav slidu, neko darīt — iztiksim," māsa saka.

„Bet tā gribas visu izmēģināt. Visi taču slido."

„Mācies vien atsacīties. Citem jāatsakās arī no skolas."

Mirdzai taisnība.

Iejaucu blodiņā miklu un leju to karstajos taukos melnajā pannā. Tur uzpūšas brūni plāceniši, jauki smaržodami.

☆

Krustmāte mani un Mirdzu uzaicina svētdienā pie sevis uz kafiju. Būšot daži ciemiņi. Mums gliši jāsapošas, lai nedarītu kaunu krustmātes ģimenei. Tur būšot arī kāda pusaudze, kas labi spēlējot klavieres un ņemot privātstundas franču valodā. Lai nu mēs viņai sarunās pierādot, ka neesot nekādas stulbas lauciniece.

Krustmātes Noras labi domātie vārdi mani dziļi aizvaino. Laucinieki! Tie tie muļķi, stulbie, bez uzvedības. Manuprāt, nav pasaulē gudrāka vīra par manu mīļo tēvu, un kuŗš uzdrošinātos apgalvot, ka mani vecāki neprot uzvesties? Vai krustmātei Norai ir plaukti tik daudz grāmatu kā manai māmuļai? Vai viņa ņem no bibliotēkas grāmatas un lasa, kā māmuļa to dara?

Pirmoreiz it kā saduŗos ar šķiru starpību, kluso ciņu starp lauku un pilsētu ļaudīm.

Es visa esmu par lauciniekiem. Lai tā meitene nedomā mani un Mirdzu kaut kā nonicināt.

Uzpūtusies lielā pašapziņā, svētdienas pēcpusdienā piezvanu pie krustmātes dzīvokļa durvīm.

Ripsis spalgi rej un luncinādamies mūs sagaida. Ciemiņi ir jau sanākuši. Krustmāte pārlaiž mums abām ātru, kritisku skatu. Man jau mēle pašaujas ārā kaut ko sacīt. Mirdza piegrūž manam elkonim. Ne vārda!

Istabā sēž ciemiņi. Dāma ar kungu kā no skatuloga izņemti. Tie krusttēva bagātie radi — Rīgas namsaimnieki. Otrs pāris apaļš un mazliet vienkāršāks — ierēdņa ģimene. Un tiem ir tā meitene. Bāla, izstīdzējusi, smalkām gaŗām rokām, zilganiem acu plakstiem. Es pati viņai līdzās ar visu savu slaidumu, jūtos kā sārts lauku ābols.

Pārmijam dažus nenozīmīgus vārdus par skolām. Dzirkantu zirgiem un mūsu skaistajiem izjājieniem. Edīte mācās privātā vidusskolā. Tas skan ļoti smalki — privāta skola! Edīte nav ne lepna, ne uzpūtīga. Mēn pat liekas, tā mani apbrīno, kad sāku stāstīt tai par vasaras vakaros. Bez šaubām, es jau neiešu svešajai meitenei izklāstīt, ka Dzirkantu zirgi darba laikā nemaz tik naski nav uz auļošanu, un mēs pašas, no tveices nogurušas un nostrādājušās, šos „zjājienus" tā nemaz neizbaudām. Kas viņai jāzina!

Edīte tomēr man izprasa sīkāk: vai es varu ar zirgu auļot pāri šķēršļiem? Jā — varu! Vienai otrai aploka sētai esmu ar brūno ķēvi pāri laidusies. Aploka sēta, vai šķērslis. Būtībā tas ir tas pats. Edīte savā izdomā mani laikam saredz jātnieces tērpā, sedlos, augstkājainas ķēves mugurā. Es viņai nestāstu, ka sedlu mums nav un mēs sēžam uz plikas zirga muguras.

Tad es šo to jautāju viņai. Bet Edīte tikai purina gaišos matus. Viņas dzīve ir kā cietumā. Skola, klavieru stundas, franču stundas, smalkās uzvedības stundas. Vasarās — Jūrmalā, kur resnas sievas, šauros peldkostīmos ielidušas, gozējas smiltīs, tā ka nav ne kur kāju nolikt. Nekādas izklaidēšanās, ne piedzīvojumu. Viss apnicis, viss bez jēgas. Edītei ir piecpadsmit gadu. Viss viņai apnicis. Patiesi, vai tā tikai tāda smalkā runāšana? Izlikšanās? Grūti man par to spriest. Es pat kūsāt kūsāju, pilna dzīves. Ja man nav tā, kas ir citām, es saku — nekas iztikšu. Un galu galā, ir lab. Man ir mani Dzirkanti, man ir arī Rīga.

Edīte pacej tumšos acu plakstus — „Es tevi apskaužu."

Necenšos izjaukt viņas illūzijas par manu vieglo dzīvi, par celšanos četros no rīta vasarās, par nēsu nešanu kalnā, par gaŗām karstām stundām biešu vagās, sienu pļavā, par nolikušu, sāpīgu kā vāts, muguru rudzu siešanas laikā.

Krustmāte aicina visus pie galda. Tur ir maizītes un uzkožamie. Visi ēd smalki, pirkstus atstiepuši, it kā tie vairs īsti nelocītos. Visiem mutes savilktas mazas, maziņas. Gandrīz neko nespēju ieēst. Dakšiņa slīd ārā no rokām, nazis nokrīt uz galda. Krustmāte mani uzlūko. Pietvīkstu un izbeidzu ēst. Es nekad nebūšu smalka. Nekad!

Pēkšņi ne no šā, ne no tā galdu pārsalc spraigas sarunas. Krusttēva radinieks, ierēdnis, kā iededzies, sāk pulgot laukus un lauciniekus. Namīpašnieks piebalso. Krusttēvs šūpo galvu un iebilst pa vārdam.

„Pārpludina Rīgu, atņem darbu, sūta savus bērnus Rīgas skolās, laukos vairs neviens negrib palikt. Nabaga pilsētnieks, runātāju iztēlē, stāv iestumts pašā tālākā Rīgas kaktā. Laucinieka izstumts. Stāv un noraugās, kā laucinieks apēd viņa maizes kumosu, kā lauciņieks paņem viņa ierēdņa darbu.

„Pelēkie baroni ir jāatspiež atpakaļ viņu mājās. Lai necej degunu ārā, citādi valsts izputēs," nikni saka Edītes tēvs. Es sajūtos tas pelēkais barons. Es pārstāvu to laucinieku pie šī galda.

„Kādēļ jūs neejat laukos, ja tur tik labi?" man pēkšņi izsprūk jautājums, ko kādreiz jau krustmātei esmu teikusi.

Visi raugās mani atplēstām mutēm.

(Turpinājums sekos)

DĀVANĀM

- JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
- KERAMIKA.

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

M. Krone - Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

KĀPOSTU UN GURĶU IEZIEMOŠANA

Ja lielākā daudzumā skābē kāpostus, tad ieteicams izvēlēties ozola koka mucu, kuŗa labi izmazgājama, pielejot ar vēdrošu ūdeni. Pec 3 dienām ūdeni izlej, pielej ar aukstu ūdeni un labi izmērcē.

Mājas apstākļos pīsētā kāpostus var skābēt arī māla podā. Kāpostu galviņas ņem lielas un cietas. Noņem ārējās lapas un lielākās no tām izklāj podā. Tad liek bezu kārtu saķelētus kāpostus un pārkaisa ķimeņu, sāls un cukura sajaukumu. Ja vēlas kāpostus iesaldenus, pa starpām var likt plānas ābolu šķēles, dzērvenes un pat vīnogas.

Kāpostus labi sastampā, līdz rodas sula, tad liek nākamo kārtu, un tā atkārto, līdz pods ir pilns.

Jāpiezīmē, ka kāpostiem kacenī kā arī lielāko lapu ribas izgriežamas. Virsū uzliek veselas lapas. Pa rūgšanas laiku ar koka nūju izdur kāpostus līdz poda apakšai, lai atbrīvotos gāze. Kad rūgšana beigusies, noņem putas, parklāj ar mitru lina drēbi, uzliek koka vāku un slodzi. Ja rūgšana vēl turpinās un slodze ir kļuvusi gluma, to noņem līdz ar drēbi, izmazgā, un uzliek atpakaļ.

Jo mazāk kāpostiem pieliek sāli, jo tie ir garšīgāki, un tos var izmantot zaļbarībai. Ja skābus kāpostus vēlas gatavot pilnigi bez sāls, tad pa starpām vairāk jāieliek svaigi augļi.

Ātri kāpostus var ieskābēt, ja saķelētus tos noskalo aukstā ūdenī, tad ieliek vērdošā ūdenī, lauj tiem vienreiz uzvirt, tad uzliek uz sieta un pārlej aukstu ūdeni, jeb liek zem tekoša ūdeņa, kamēr kāposti pavisam atdzisuši. Tad kāpostus noteicina uz sieta, sajauc ar mazliet sāls un iespaida māla podā, pārsedz ar drēbi, uzliek vāku un slodzi. Šādi kāposti lietojami jau pēc 5 dienām, bet tie ilgi neturas.

Kāpostus mēdz ieskābēt arī šādi: ņem vidēja lieluma kāpostu galviņas, noņem ārējās lapas, liek vērdošā ūdenī un laiž dažas reizes uzvirt, tad uzliek uz sieta un notecina. Saliek traukā, pa starpām iekaisot ķimenes un dilles, pārlej ar aukstu sālsūdeni, uzliek vāku un slogu un noliek mēreni siltā vietā rūgšanai, pēc tam trauku novieto pagrabā. Šāda veida kāposti labi garšo, kad novāra ūdeni mīkstus un pagatavo klāt mērci no sipoliem, cauraugušā speķa un miltiem. Gatavojot kāpostus, var arī sagriezt un līdz ar speķi kopā sautēt mīkstus.

GURĶI VIENKĀRSĀ UN GARŠĪGĀ IESKABĒJUMĀ

Gurķu skābēšanai var lietot gan stiķla, māla un koka traukus, bet ja grib, lai tie uzturas labi līdz jauniem gurķiem, tad jāņem tādi trauki, kuŗus var labi noslēgt, tā ka gaiss netiek klāt. Gurķus neder mājas apstākļiem skābēt lielos traukos, jo traukos, kas reiz attaisīti vaļā, gurķi drīz kļūst miksti. Gurķi turami vēsā pagrabā, kur tuvumā nav nekādas smakas, jo gurķi ātri pievelk nelabu garšu. Gurķu ieskābēšanai vislabāki noder vīnogu lapas, bet ja to nav, var ņemt arī zustreņu lapas un dilles, lieto arī ķiršu lapas. Nomazgātus gurķus saliek traukos lapās tā, ka katrs par sevi no lapām apņemts, tad uzvāra ūdeni un izkausē tanī sāli, lai būtu tāda pasālīta vira, atdzesē, un pārlej gurķiem. Var arī pielikt dažus zarīņus kiploku, kas gurķus konservē. Kad sāk rūgt un vira iet pāri un pēc tam nokrītas, tad uzvāra par jaunu sāls ūdeni, atdzesē un pārlej gurķiem, tad trauku sizvāko. Gurķi labi aizvākotos traukos uzturas līdz pat Jāņiem.

ETIĶA GURĶI

Mazākus gurķus nomazgā, nosusina un saliek stiķla traukos, pa starpām iekaisot zustreņu lapas, mazliet virces, piparu graudus, ingveru un balto vinakmeni. Uz 1 kvarta etiķa un ¼ mārc. sāls ņem 5 kvartus ūdeņa. Visu uzvāra, nosmalsta putas, atdzesē un vēl reiz uzvāra, nosmalstot putas, tad atdzesē un pārlej gurķiem. Trauku labi nosien un noliek vēsā, sausā vietā.

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI, 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada.

Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no

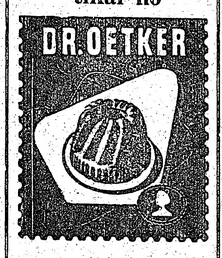

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.

LA apgāds

KANADAS MILITĀRĀS KOLLEDŽAS

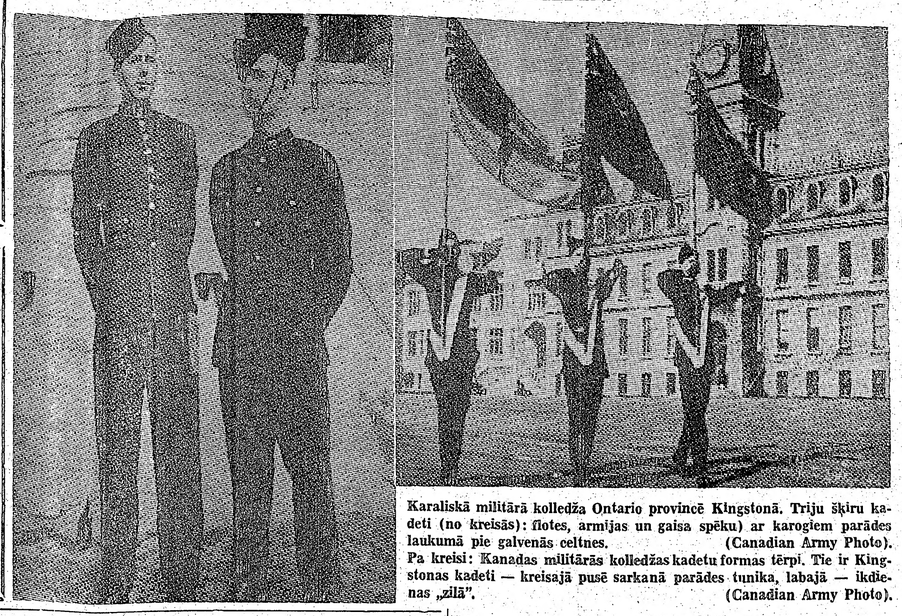

Karaliskā militārā kolledža Ontario provincē Kingstonā. Triju šķiru kadeti (no kreisās): flotes, armijas un gaisa spēku) ar karogiem parādes laukumā pie galvenās celtnes. (Canadian Army Photo).
Pa kreisi: Kanadas militārās kolledžas kadetu formas tērpi. Tie ir Kingstonas kadeti — kreisajā pusē sarkanā parādes tunika, labajā — ikdienas „zilā". (Canadian Army Photo).

Caur DZELZS priekšaru

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

PADZĪTS ARĪ PINKSIS!

5. augustā „Latvijas arodbiedrību republikāniskās padomes 5. plēnums izslēdza Pinksi no LARP prezidija no LARP pr-ja amata. Plēnums ievēlēja V. Blūmu par LARP prezidija locekli un par LARP pr-ju."

Pinksis šinī amatā bija kopš 1958. g. maija; pirms tam vairākus gadus bija partijas Liepājas pils. kom. 1. sekretārs. Pagrīdnieks, tāpat kā Berklavs.

1951. g. 15. novembrī „Cīņa" ievietoja torelzējā partijas Cēsu rajona kom. sekr. Pinkša asu rakstu par V. Lāča romānu „Uz jauno krastu". Pinksi atbalstīja dir. Sokols („Lit. gazeta" 15. dec.) un pat 14. decembrī „Pravda". Tomēr vēlāk „Pravdā" ar „anonīmu vēstuli" iejaucās augstās instances, un V. Lācis saņēma pat 1. šķiras Staļina prēmiju.

Pinksim „grēku" pret ģenerāllīniju netrūka. Padomju impērijā ir bīstami mēģināt aizstāvēt strādniekus ūn iedzimtos.

Staļina un tagad Chruščeva uzticīgie kalpi atriebušies.

Lokālisms pat partijas centrālkomitejā!

„Pag. gadā Latvijas TSP paziņoja Jelgavas lauksaimn. mašīnu rūpnīcai, ka 1959. g. uzņēmumam ieplānots gatavot lielāku daudzumu jaunas produkcijas — kondicionēta gaisa iekārtas . . . pieprasījums pēc tām liels . . .

Izrādās, ka šauru vietējo interešu dēļ kondicionēta gaisa iekārtu ražošanu ieteikuši pārtraukt LKP CK darbinieki. TSP vadība CK biroja sēdē 2 reizes centās pamatot šīs iekārtas ražošanas lietderīgumu Jelgavā, tomēr bez panākumiem. Neievēroja arī partijas Jelgavas pilsētas komitējas lūgumu. Lai Jelgavas rūpnīca gatavojot tādus izstrādājumus, kas paliek tikai republikas robežās — lūk, kādās pozicijās nostājās biedri no LKP CK. Uzņēmumam uzdeva gatavot gāzes plītis un vannas istabu ūdens sildāmās tvertnes, turklāt lout mazos daudzumos . . .

Republikā vērojami arī citi gadījumi, kad vietējās intereses stāda augstāk par valsts interesēm un plāno nepārdomāti. Nesenajā Rīgas pils. parti. kom. plēnumā minēts šāds gadījums: Celtn. tresta remontmēch. rūpnīca jau 10 gadu gatavo virtuves pavardus, ko lielā skaitā piepasa jaunbūvēs. Daudz šis produkcijas nosūta arī uz citām republikām. Tomēr LPSR celtn. min. B. Bezels deviš pavēli, ar ko pavardu ražošana praktiski pārtraukta. —

Latvijas partijas organizācijām enerģiski jācīnās pret lokālisma izpausmi, nemitīgi jāgādā, lai valsts intereses turētu augstāk par visu." I. Iverts, „Pravdas" korespondents, „Pravda" 18. VIII, „Cīņa" 19. VIII.

JAUNIEŠU IZSŪTĪŠANA UZ SIBIRIJU

Feldšeŗus — „. . . Rīgas 1. medicīnas skolas direktore E. E. Baliņa saņem vienu pēc otra iesniegumus: „Es nevaru palikt sānus no pirmrindas pad. jaunatnes, gribu atrasties komūnisma celtnieku pirmajās rindās . . . " — raksta Ernests Erts. — „Pēc skolas beigšanas lūdzu nosūtīt uz Tālajiem Austrumiem." — Elvīra Teters. Viņu draugi — Ira Nikolajeva, Viktors Kudeliņš, Jūlija Plachina un daudzi citi vēlas braukt uz austrumu rajoniem. Komj. CK apstiprināja maršrutu Rīga — Južno — Sachalinsk. Vakar jaunie patrioti atvadījās no dzimtās skolas . . . " („Sov. molodež" 26. VII 59.).

Nokavētas mācības — „Sakarā ar jaunapgūto zemju kuŗens talku Rīgas medicīnas institūtā bija jāpanāk nokavētais teorētiskajās disciplinās, tāpēc 2. kursa audzēkņiem - talcinie kiem atļāva fiz. audzināšanā ieskaiti nenokārtot". („Sports" 26. IV 59.).

Arodskolnieces — „66 meitenes šogad beidz 4. specālo arodskolu. Tas būs skolas 1. izlaidums... Pēc dažām nedēļām Rīgas 4. speciālās arodskolas absolventes varēs satikt arī Kazachijas, Bratskas HES, Irkutskas un Akmolinskas apgabalu sakaru nodaļās." („Padomju jaunatne" 8. V 59.).

Elektromehānāji — „. . . Pēc 2 gadu mācībām mēs driz atstāsim skolas sienas. Ņemot vērā, ka Austrumu celtnēs vajadzīgi kvalificēti strādnieki, mēs, visa grupa, esam nolēmuši braukt uz austrumu rajoniem . . . — Arnolds Šnitke, Gerijs Putniņš, Elmars Adams, Arkadijs Andrejevs, Aleksandrs Klevcovs, Jevgenijs Maļugins — 22. arodskolas 2. grupa". („Sov. Molodež" 25. IV 59.).

Šoferus — „Madonas un Krustpils autotransporta kantoru šoferi, mēchaniķi un atslēdznieki dodas talkā pie jauno zemju apguvējiem . . . Ar vilcienu nosūtītas 140 kravas automašīnas." (Radiofons 29. VIII 59.).

Novākt ražu. — „Nu jau 4. vasaru vilciens no Oškalnu stacijas uzsāk ceļu uz Kazachiju. Visi 227 studenti no LLA strādās 1½ mēneša. Aizbraucēju vidū ir visu fakultāšu studenti." („Pad. jaunatne" 2. VIII 59.).

„Šovakad Oškalnu stacijā rīdzinieki aizvadīja tālajā ceļā jauno talcinieku vilcienu. Vairāk nekā 800 jauniešu aizbrauca uz Kokčetavas apg. pad. saimniecībām. Daudz tādu, kas brauc pirmo reizi . . . " (Radiofons. 31. 7. 59.).

KUKURUZU NĪST

Rēzeknes rajonā k. „Iskrā" pa 1. brigādes lauku lēnām iet cilvēks ar žagaru klēpi. Spēris soli, viņš apstājas, ilgi kaut ko meklē augošajā zālē, iesprauž maiksti un iet tālāk. Viena kolchozniece paskaidro ar izsmiekllu:

— Tas ir kukuruzas meklētājs. Viņš liek maikstis, lai mēs kopā ar nezālēm neizrautu arū kukurūzu, kas ir gaužām maziņa.

Kaut ko līdzīgu var redzēt arī citos kolchozos. „Boļševikā" kukuruzas puse sējuma nesanāca — par dziļu iesēja. — „Pervoje maja" vaditāji skatās uz kukurūzu starp pirkstiem. — Rajona lauksaimniecības inspekcijā — dauz runā, strīdās, vāc ziņas par kukurūzu, bet trūkst dzīvā organizatoriskā darba... " („Sovetskaja Latvija" 16. VII 59.).

„Tukuma rajonā kolchozu vairumā komjaunieši nodarbojas tikai ar tukšām runām par kukuruzu. — K. „Dzimtene" komj. komitejas nozīmētos kukuruzas inspektorus neviens nezina. 2. brigadē kukuruzas augus pat dienā ar uguni neatradīsi. Grūti pateikt, kas dažos laukos dominē: kukuruza vai pērn'e kartupeļi. Tā tas ir rajona labākā kolchozā; kur visvairāk komjauniešu. K. „Jaunā gvarde" 1. brigades brigadieris Ēte'nbergs ziņoja, ka 6 ha pie Gošu mājām divreiz retināti, bet kopš sējas laika te nav bijusi cilvēka kāja. Kolchoza komjaunieši te nekādus inspektorus nav nozīmējuši: jau agrā pavasarī aizbēga komj. pirmorganizācijas sekr. Otmane, un līdz šim ne komjaunieši, ne rajkoms nevar atrast viņas pēdas. — Ne labāk, kā šajos 2 kolchozos ir kukuruza Staļina, Raiņa, Stara, Brīvais ceļš un dažos citos kolchozos. — Staļina kolchoza 1,6 ha lauciņš pie Dambīšu mājām sadalīts dobēs pēc posma locekļu skaita. Katrs apstrādā savas dobes. Katrs strādā cītādi. Lauciņš izskatās kā lupatu sega. Te pirgājas pie kukuruzu." („Sov. Molodež" 17. VII 59.).

„Plaviņu rajonā daudzus gadus dzīvo un darbojas slavenais kukuruzas audzētājs - selekcionārs Arvīds Viksna, kas gatavs palīdzēt ar padomu un darbu. Savādi, ka rajona komjunieši nepārņem sava novadnieka pieredzi un rīndā gadu iegust gandriz viszemākās ražas. — Viljamsa kolchozā 3 paveci kolchoznieki — Konrads Galko, Jans Dubrans un Anna Dzenite ar kapļiem cirta nezāļu biezoknī. Darbs veicās lēnām. Pēc šīs ravēšanas grūti bija ieraudzīt kukuruzu. Komjaunieši ne pirksta nepieliek, lai glābtu kukuruzu. Traktorists atsakās strādāt, jo kukuruzu neredz. Kolchozā no 12 ha sējumu kaut kādu nopietnāku kukuruzas ražu nevar cerēt. Kukuruzu nemīl te arī valdes locekļi, zemi ierādija mazražīgu un slikti to sagatavoja. — Kolchozā „Līdums" komjaunieši tikai 1½ ha skaita par savu kukuruzu un to kopj. Pavisam 12 ha, kas aizaug ar nezālēm. Komj. org. sekr. Dzintra Bērziņa nav neko dzirdējusi par vissavienības jauno kukuruzas audzētāju sacensību, ko izziņoja jau janvārī. — Kolchozs „Dzimtene" ir rajonā lielākais, bet te lopiem draud ziemā palikt bez barības. Kukuruza te nav godā. Bēdīgi izskatās 5 vietās izsvaidītie kukuruzas lauciņi, kopā to 18 ha. Kolchozā 13 komjauniešu. — Rajonā nav komjauniešu kukuruzas inspektoru. Komj. rajkoma darbinieki nodarbināti ar pilngadības svētkiem." („Sov. Molodež 8. VII 59.).

Dagdas rajona k. „Krasnij partizan" agronome Tamara Puškareva un zootechn. Genoveva Špundzāne taisnojas: mūsu posmos pastāvīgi nav cilvēku. Brigadieriem tie jānozīmē, bet kolchoznieki ne labprāt iet ravēt kukuruzu. 4. brigadē posminieks ir 62 g. v. invalids Jonkāns, kam grūti tikt galā ar darbu. Viņa gabaliņš aizaug . . ." („Sov. Molodež 11. VIII 59.).

Auces rajona k. „Padomju vainags" agr. Suščenko: „Pērn ievācām niecīgu kukuruzas ražu: tikai 150 cnt./ha zaļo masu. Nenovērtējām kukuruzu kā barības līdzekli. Šogad strādāts pavisam cītādi. Pērn nemaz neecējām, tikai 2 reizes rušinājām." — Pad. saimn. Bēne 12 ha lielo kukuruzas lauku nomāc spēciga vārpata u. c. nezāles. Tas nedara godu brig. Pravdicevem . . . " (Radiofons 19. VI 59.).

(C. S.) Kanadas bruņoto spēku trīs šķiru profesionālos virsnieku sagatavo kolledžas un arī universitātes un kareivjus paaugstina augstākās dienesta pakāpēs. Bez tam vēl virsnieka cenzu uz ierobežotu laiku var iegūt vidusskolu absolventi, kas pēc tam virsnieka zināšanas iegūst dienesta laikā, t. s. „pašā darbā". Karaliskie Kanadas gaisa spēki labu tiesu sava lidotāju personāla sagatavo tādā veidā, ka labākie šāda „īsa dienesta" virsnieki savu pakāpi iegūst ierobežotā dienesta laika nokalpošanas beigās.

Vissvarīgākās virsnieku sagatavošanas vietas ir 3 ieroču šķiru kolledžas: Karaliskā militārā kolledža Ontario provinces Kingstonā, Kanadas karadienesta kolledža „Royal Roads" pie Viktorijas pilsētos Britu Kolumbijā un Collège Militaire Royale Kvebekas provinces Sandžonā. Tajās māca humanitārās un eksaktās zinātnes tādos pašos apmēros kā universitātēs, paralleli ar militāro apmācību. Kad absolvents pēc četru gadu (dažos gadījumos piecu gadu) mācību kursa iegūst virsnieka dienesta pakāpi, viņš jau ir pienācīgi sagatavots savam amatam, iegūstot karavīra apziņu un pašuzupurēšanās gribu, kas nepieciešams virsniekam.

Ja kādu jaunu cilvēku uzņem Kanadas militārā kolledžā, tas iegūst universitātes izglītību pilnigi bez maksas un bez tam saņem vēl $63,- mēnešalgas. Tas paveŗ durvis akadēmiskai izglītībai daudziem jauniešiem, kas cītādi nevarētu sev to atļauties.

Izlasi izdara stingri. Pieņem tikai tos, kas piemēroti kā vesēlības, tā morāles ziņā, un ar labām vidusskolas atzīmēm. Tos vispirms izsijā Interv'ju birojs, kuŗā darbojas aktīvā dienesta virsnieki un kolledžas pārstāvji. Tad, pamatojoties uz galigo izlases biroja atzinumu, nosūta uz vienu no kolledžām. Sociālais stāvoklis, ģimenes sakari, rassiskā izcelsme un līcība šķēršļus nerada.

Šogad karalisko militāro kolledžu beidza kadets, kas kā zēns ieradies Kanadā kopā ar saviem vecākiem, kas bija spiesti bēgt no savām mājām, kad Čechoslovakiju 1948. gadā ieņēma komūnisti. Viņa tēvs, kas paša mājās bija tūrigs cilvēks, tagad pelna maizi, strādājot kādās dzirnavās. Viņam nebūtu bijis iespējams savam dēlam dot naudu universitātes izglītībai. Jaunais cilvēks tagad ir lidotāju virsnieks — pilots Karaliskos Kanadas gaisa spēkos. Šogad viņš iestājās Kvins universitātē, lai uz valdības lēses pabeigtu inženierzinātņu studijas.

Jānožēlo, ka nav vairāk jaunkanadiešu ar attiecīgo priekšizglītību un kvalifikāciju (Kanadas pilsoniba. vecums 16-21 g., laba veselība un labas atzīmes vidusskolā), kuŗi iestātos militārās kolledžās. Blakus labai karjērai flotē, armijā vai gaisa spēkos, viņi gūtu iespējas mūsu nemierigajos laikos izdarīt svarīgus pakalpojumus savai jaunajai dzimtenei.

LATVIJAS AMERIKĀ pārstāvis ST. KATARINĒS H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont., kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

Jūsu VECIE draugi JAUNAJĀ zemē . . .

Wilson's SINCE 1875

COCA ORANGE CREAM SODA GINGER ALE

BEZMAKSAS PIEGĀDE jūsu pikniku, banketu un visu citu svinību vajadzībām.

ZVANIET TORONTO

WA 1-2151

līdz 7 vakarā darbdienās

NEPIEGĀDĀJAM PRIVĀTĀS MĀJAS

Trešdien, 1959. g. 16. septembrī, 74. n-rs.

HARVEY KEITH REALTOR

181 Eglin... East, HU 7...

52 akru FARMA COBURG,ONT., — 50 jūdžu ... das tuvu...

Sen gaidītā grāmata B. PA...

DR. ŽIV...

Latviešu valodā tulkojis P. KLĀN...

DV GRĀMA...

123 HURON ST., TORONTO 2...

B & A PHARMAC...

478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA ...

Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ... labākā reklāma.

PIEDAVAJAM LAIPNĀKO UN ATRĀKO APKALP...

MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪ...

VEIKALA. ĀTRA PIEGĀ...

jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs ā... aizkara. VISI SŪTIJUMI APDRO...

Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latvijā sasnieguši 10-12...

INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432 vai pienāciet p...

TORONTO LATVIEŠU KATO... VIENĪBA rīko

19. SEPTEMBRĪ, PLKST. 8 VAKAR...

191 LIPPINCOTT IELĀ, TORONTO...

SAVIESĪGU VAKAR...

★ ATSPIRDZINĀJUMI ★ LABA DEJU MŪZI...

Visi laipni lūgti.

SHRIN...

CIRKUS IZRĀ...

no 28. sept. līdz 3. ok...

100 SENSĀCI...

Daudzi uzvedumi no ...

Ik dienas divas izrā...

pl. 2.15 p. p. un pl. 8...

Cenas: Ložās $2.50; zilās $1.75; zaļās un pelē...

LIELĀKAIS CIRKUS PASAULĒ, KUR UZVEDI... NOTIEK TELPĀS.

MAPLE LEAF GARD...

Latvijas vietu skatus akvarelos, ainava... gleznās, arī no Jūsu pašu uzņēmumiem ...

GLEZNOTĀJS ERVIŅŠ ŪD...

126 Emery St., West, London, Ont., ...

Cena akv.: $8.50, eļļām $30,—$60,-. Pieprasiet fot... Tautiešiem arī uz nomaksu. Gatavo ģimetnes eļļā ... attēliem.

APGĀDS IMANTA PIEDĀ...

visvairāk lasītās jaunās grāmatas

R. Bangersk's — MANA MŪZA ATMIŅAS II d., ... Nedaudz eks. krājumā arī šīs grāmatas I daļa; I ... d. iznāk š. g. oktobrī (lūdz pasūtināt nekavējoti...

B. Pasternaks — Dr. ŽIVAGO, latviešu valodā, n... saīsināts izdevums. No orig'nālvalodas tulkoj... Pāvils Klāns, ies. .....

P. Dreimanis — LATVJU TAUTAS VESTUR... otrs izdevums, skolām un pašmācībai, ies. ....

LATVIJAS UZSKATAMIBAS KARTE, 4 krā... izdevums .....

LATVIEŠU KALENDĀRS 1960. gadam .....

Lūdzam nekavējoties pieteikt adrešu maiņas, kas ... tas vai ievietojamas kalendārī (tāpat kā iepr... Šogad esam spiesti lielo adrešu skaitu samazi... pirms to iestāžu vai personu, kas nebūs atsauku... mūsu aicinājumam, vai par kuŗām zemju cent... ganizācijas nebūs norādījušas ievietošanas vēl... Grāmatas pērkamas visās latviešu grāmatnīc... pasūtināmas tieši apgādā

I M A T A,

Postbox 292, Copenhagen V. Denm...

DŽAS

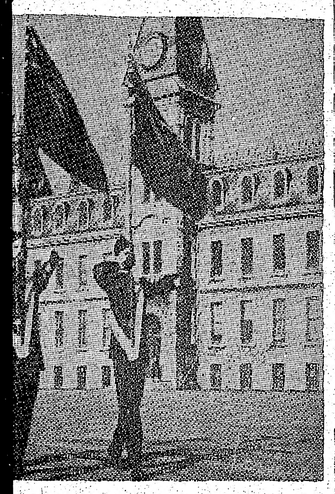

a Ontario provincē Kingstonā. Triju šķiru karmijas un gaisa spēku) ar karogiem parādes tnes. (Canadian Army Photo).
ērās kolledžas kadetu formas tērpi. Tie ir Kingpusē sarkanā parādes tunika, labajā — ikdie- (Canadian Army Photo).

bruņoto spē- labām vidusskolas atzīmēm. Tos sionālos virs- vispirms izsijā Interv ju birojs, kolledžas un kurā darbojas aktīvā dienesta un kareivjus virsnieki un kolledžas pārstāvji. kās dienesta Tad, pamatojoties uz galīgo izvēl virsnieka lases biroja atzinumu, nosūta uz u laiku var vienu no kolledžām. Sociālais olsolventi, kas stāvoklis, ģimenes sakari, ras'skā izcelsme un līdzība šķēršļus zināšanas ie- nerada. t. s. „pašā Kanadas gai- Šogad karalisko militāro kolsava lidotā- ledžu beidza kadets, kas kā zēns vo tādā vei- ieradies Kanadā kopā ar sa„īsa dienes- viem vecākiem, kas bija spiesti pakāpi iegūst bēgt no savām mājām, kad laika nokal- Čechoslovakiju 1948. gadā ieņēma komūnisti. Viņa tēvs, kas snieku saga- paša mājās bija turīgs cilvēks, 3 ieroču šķi- tagad pelna maizi, strādājot kādās dzirnavās. Viņam nebūtu liskā militā- bijis iespējams savam dēlam io provinces dot naudu universitātes izglītias karadie- bai. Jaunais cilvēks tagad ir liyal Roads" dotāju virsnieks — pilots Kaos Britu Ko- raliskos Kanadas gaisa spēkos. ge Militaire Šogad viņš iestājās Kvīns univerprovinces sitātē, lai uz valdības lēses ňca humāni- pabeigtu inženierzinātņu studizinātnes tā- jas. kā un'versi- Jānožēlo, ka nav vairāk jaunmilitāro ap- kanadiešu ar attiecīgo priekšizsolventi pēc glītību un kvalifikāciju (Kanas gadījumos adas pilsonība. vecums 16-21 g., u kursa ie- laba veselība un labas atzīmes nesta pakāpi, vidusskolā), kuri iestātos militgi sagatavots tārās kolledžās. Blakus labai egūstot kara- karjerai flotē, armijā vai gaisa pašuzupurēša- spēkos, viņi gūtu iespējas mūsu nepieciešams nemierīgajos laikos izdarīt svarīgus pakalpojumus savai ilvēku uzņem jaunajai dzimtenei. kolledžā, tas izglītību pil- bez tam sanešalgas. Tas

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
ST. KATARĪNĒS
H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.,
kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

KTIŅŠ
TRANSPORTA FIRMA
us transportus ar modernām mašīnām
teriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
941 Dovercourt Rd., Toronto.

draugi
mē . . .
ilson's
E 1875
COCA
ORANGE
SODA
GINGER ALE
WA 1-2151
līdz 7 vakarā
darbdienās
GĀDĀJAM PRIVĀTĀS MĀJĀS

HARVEY KEITH REALTOR
181 Eglinton Ave., East, Toronto
HU 7-3333
Sniedzam nesaistošu informāciju par visiem mūsu speciālpiedāvājumiem lielajos dienas laikrakstos.
ZVANIET NEKAVĒJOTIES, TAS IETAUPĪS JUMS LAIKU UN LIDZEKĻUS.

LEO VĒVERIS
Tel. mājās RO 9-5049
- PALIDZAM obligāciju sagādē.
- PALIDZAM sagādāt aizdevumus iemaksām bez atlīdzības
- NOVĒRTEJAM katru īpašumu.

BRUNO PURIŅŠ
TEL. MĀJĀS HU 1-0181

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI PLAŠĀ IZVĒLĒ VISOS PILSĒTAS RAJONOS.

52 akru FARMA COBURG,ONT., — 50 jūdžu no TORONTO. 47 akri aramzemes, 5 akri jaukta meža, 7 istabu kieģeļu māja, liels šķūnis un kūts, kā arī citas saimniecības ēkas. Īpašums ļoti labā stāvoklī un atrodas tuvu Nr. 2 lielceļam. Foreļu strautiņš un 2 akas. Pilna cena $7.500,-. Iemaksa pēc vienošanās. Zvanīt B. PURIŅAM, HU 7-3333.

Sen gaidītā grāmata B. PASTERNAKA
DR. ŽIVAGO
Latviešu valodā tulkojis P. KLĀNS, dabūjama par $5.80
DV GRĀMANĪCĀ,
123 HURON ST., TORONTO 2 - B, ONT., CANADA.

VAJADZĪGA BIROJA IZPALĪDZE
— DARBS DAŽAS STUNDAS DIENĀ vai VAKARĀ.
Zvanīt LE 4-1403, Toronto.

VISĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

B & A PHARMACY
478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432
Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.
PIEDAVAJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOŠANU
MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE
jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTIJUMI APDROŠINĀTI.
Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasniegušī 10-12 dienās.
INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432
vai pienācīgi personīgi.

IEPAZISTIETIES AR KANADU — BRAUCIET AR VILCIENU!
BRAUCIET AR CNR TAGAD
UN MAKSĀJIET VĒLĀK.
$100,- minims. 10% iemaksa — nomaksa līdz 24 mēnešiem, atkarā no atlikuma. Dzelzceļu un kuģu kombinētos braucienus var izkārtot uz nomaksu.
- Plašas apmešanās iespējas dienu un naktī.
- Braucot ar CNR, varat ņemt līdzi bagāžu līdz 150 mārciņām pilnīgi bez maksas.

DIVI LIELI VILCIENI IK DIENAS UZ RIETUMIEM UN AUSTRUMIEM.
SUPER Continental UN Continental
Informācija saņemama un vietas rezervējamas Kanadas Nacionālā dzelzceļa vietējās biļešu aģentūrās.
CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

Frank Vass, BA
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave., Apt. 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111, WA 2-6112, Toronto.

Dzīvoklis pilsētas centrā, IZĪRĒJAMS
3—4 istabas, pie labas satiksmes,
Tel., RO 2-9864, Toronto.

St. Clair - Dufferin, IZĪRĒJAMS
nemēbelēts dzīvoklis — divas istabas un virtuve.
Zvanīt LE 3-4120, Toronto.

LATVIAN MUSIC
Vedevāgslingan 22 Bandhagen Sweden
CETURTAIS RAIDĪJUMS LATVIJAI:
Jānis Mediņš
LATVJU DEJAS —
No. 1 Meiteņu, No. 2 Puišu
Stokholmas Filharmonijas orķestris
Zviedrijas I karaliskais diriģents Sixten Ehrling
š. g. 9. oktobrī, plkst. 20-os pēc Latvijas laika, pārraidīs
Zviedrijas valsts radiofona visas raidstacijas.
RAKSTISIM PAR RAIDĪJUMU SAVIESIEM!
Ko raidīsim, kad Lavian Musik ieskaņojumi izsīks?
Nāciet talkā — gādāsim jaunus!

TORONTO LATVIEŠU KATOĻU VIENĪBA
rīko
19. SEPTEMBRĪ, PLKST. 8 VAKARĀ,
191 LIPPINCOTT IELĀ, TORONTO,
SAVIESĪGU VAKARU
★ ATSPIRDZINĀJUMI ★ LABA DEJU MŪZIKA. ★
Visi laipni ielūgti.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., Toronto,
WA 1-3924

LATVIJAS AMERIKĀ
pārstāvis
KLIVLENDĀ
pieņem jaunus abonentus, kārto abonementu pagarinājumus un sniedz informāciju.
J. Ezergailis, 12102 Miles Ave. Cleveland 5, Ohio, USA.

PRIEKA DRUSCIŅA
Grāmatas autore pazīstamā īgauņu rakstniece
MAGDA PIHLA
Grāmatu ilustrējuši Dainis Miezājs un Alfrēds Brūveris
Prieka Druscina (Roomuraasuke) 4 — 9 gadus veca meitene, garām bizēm, stāsta lasītājiem par saviem piedzīvojumiem pilsētā un uz laukiem ,skolā un mājā ,darbdienā un lielajos Dziesmu svētkos. Autore uzmanīgi ieturējusi šo stilu, nekur neiespiežas pieauguša gudriba meitenes bērniški — naivajā perspektivā.
Mēs varam sekot ar prieku, kā meitene skaidri ist no lēmumus un iepem stāvokli, kur parasti pieaugušais apdomājas. Druscina iepriecē lasītājus ar savu gaišo, skaidro seju un tā ir ģeniāla humora pazime. Autore simpatizē tēliem ar visu sirdi, blakus komiskiem atgadījumiem mēs sastopam daudz ģeniālas bērna poezijas, viņas fantazijas rotaļu Ozola lapotnes istabā. Beigu stāstā parādītas nacionālas jūtas, kas ir tuvas bērna sirdij un dvēselei.
Šī grāmata ir glīti iesieta — lieliska dāvana bērniem
Cena 2.00 dol.
Dabūjama
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

SHRINE
CIRKUS IZRĀDES
no 28. sept. līdz 3. oktobrim.
100 SENSĀCIJU.
Daudzi uzvedumi no Eiropas.
Ik dienas divas izrādes:
pl. 2.15 p. p. un pl. 8.15 vak.
Cenas: Ložās $2.50; zilās $1.75; zaļās un pelēkās $1.00.
LIELĀKAIS CIRKUS PASAULĒ, KUR UZVEDUMI NOTIEK TELPĀS.

MAPLE LEAF GARDENS

Latvijas vietu skatus akvareļos, ainavas eļļas gleznās, arī no Jūsu pašu uzņēmumiem gatavo
GLEZNOTĀJS ERVIŅŠ ŪDRIS,
126 Emery St., West, London, Ont., Canada.
Cena akv.: $8.50, eļļām $30,—$60,-. Pieprasiet foto attēlus.
Tautiešiem arī uz nomaksu. Gatavo ģimetnes eļļā pēc foto attēliem.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Iggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķigās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 3—8 vakarā.

APGĀDS IMANTA PIEDĀVĀ
visvairāk lasītās jaunās grāmatas:
R. Bangersk's — MANA MŪŽA ATMIŅAS II d., ies. $5.20
Nedaudz eks. krājumā arī šīs grāmatas I daļa; III d. iznāk š. g. oktobrī (lūdz pasūtināt nekavējoties).
B. Pasternaks — Dr. ŽIVAGO, latviešu valodā, nesaīsināts izdevums. No orig nālvalodas tulkojis Pāvils Klāns, ies. $5.90
P. Dreimanis — LATVJU TAUTAS VĒSTURE, otrs izdevums, skolām un pašmācībai, ies. $3.80
LATVIJAS UZSKATAMĪBAS KARTE, 4 krāsu izdevums $1.50
LATVIEŠU KALENDĀRS 1960. gadam $0.60
Lūdzam nekavējoties pieteikt adrešu maiņas, kas ievietotas vai ievietojamās kalendārī (tāpat kā iepr. gados). Sogad esam spiesti lielo adrešu skaitu samazināt, vispirms to iestāžu vai personu, kas nebūs atsaukušies šīm mūsu aicinājumam, vai par kuŗām zemju centrālās organizācijas nebūs norādījušas ievietošanas vēlamību.
Grāmatas pērkamas visās latviešu grāmatnīcās vai pasūtināmas tieši apgādā
IMANTA,
Postbox 292, Copenhagen V. Denmark

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NUJORKA

Lasviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

CIKĀGA

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand Māc. A. Rautenšilds.
20. septembrī, pl. 11, dievkalpojums draudzes baznīcā. Tēma: „Ar ko draudzēties". Pl. 2 p. p. dievvārdi draudzes bērnu svētkos Šillera parka 13. nodaļājumā. Māc. A. Rautenšilds.
Māc. A. Sudars, 1030 — 36 Ave. Belwood, Ill.
Cikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.
Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420
Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Cikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So., 11th Ave.
Cikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.
Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.
Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.
Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.
Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-8255.
Kalamazū Cīānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 2. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.
Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.
Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p. p.
Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trisvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.
Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu Sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding
Mineāpolē St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 47th Ave. katru svētdienu, pl. 11 no rīta. Māc. P. Langins.
Māc. G. Straumanis, 1444 N., Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

RĪGA

Rīgas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2.00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās. Ave. — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p. p.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mītulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel.: 4-0302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.
Svētdien, 20. septembrī, plkst. 3.00 p. p. dievkalpojums.
Svētdien, 27. septembrī, plkst. 11.00 no rīta dievkalpojums.
Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LE 6-2510.
20. septembrī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Sv. Trisvienības baznīcā. Svētdienas skola atsāk darbību.
27. septembrī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.
Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.
Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.
20. septembrī, plkst. 2,30 p. p. dievkalpojums.
27. septembrī, plkst. 2,30 p. p., Pļaujas svētku dievkalpojums. Dziedās Austra Holcmane.
Pēc dievkalpojuma, pl. 3,30 draudzes vakars baznīcas zālē.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.
Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.
Jaunatnes stunda vecākajai grupai ceturtdien, 17. septembrī, plkst. 7-os vakarā mācītāja mājā.
20. septembrī, plkst. 3,30, dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 4 p.p. bibeles svētku dievkalpojums. Piedalās prāv. B. Fedders no Anglijas un A. Cers (tenors).
Piektdien, 25. septembrī, plkst. 7,30 vakarā, jaunatnes jaunākās grupas stunda, 109 Ferguson Ave., South.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.
Bibeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

VINIPEGĀ

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel 2-5512.
Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

OTAVA

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa 9 Ontario. Tel.: RE 3-3906
Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.
Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.
Virdžinijtaunā svētdien, 20. septembrī, plkst. 13, anglikāņu baznīcā dievkalpojums.
Norandā svētdien, 20. septembrī, plkst. 16, United baznīcā dievkalpojums.

MONTREĀLA

Māc. V. Sēters, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viatever ielu stūrī.
20. septembrī, plkst. 2 p. p. lūgšanas dievkalpojums, lai verdziba nenomāktu brīvību. (Šis dievkalpojums notiks sakarā ar Chruščeva viesošanos ASV).
4. oktobrī, plkst. 11 no rīta, Pļaujas svētku dievkalpojums draudzes lauku īpašumā Tērvetē.
Māc. Arturs Voitkus, 3438 Rosedale Ave. Tel. HU 9-3224. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā.
Trešdien, 16. septembrī, plkst. 8,00 vakarā, Bībeles stunda Draudzes namā.
Svētdien, 20. septembrī, plkst. 1,30 Sēru dievkalpojums baznīcā. Spredikis: Tie klusēja. Pēc dievkalpojuma jaunatnes stunda.
Svētdien, 27. septembrī, plkst. 1,30, dievkalpojums. Spredikis: Jautājumi un atbildes.
Trešdien, 30. septembrī, plkst. 8,00 vakarā, Bībeles stunda draudzes namā.

ST. KATARĪNĒS

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.
Sv. Katarīnas latviešu ev.-lut. draudzei dievkalpojums 20. septembrī, pl. 3.30 p. p. Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziesmu lapiņas.
Niagarā (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzē 4. oktobrī, pl. 2 p.p. Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu, anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā ,580 Portage Rd.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek sestdienās plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Svētdienu rītos no pl. 10,30—11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4210.

Nupat saņemtas jaunas GRĀMATAS

J. Ziemeļnieka — KOPOTAS DZEJAS	$7.00
A. Niedras — ZELTA VĀRTU PILSETA	$3.40
R. Bangerska — MANA MŪŽA ATMIŅAS, II d.	$5.20
I. Gubiņas — ZELTA IELEJA	$3.00
V. Strēlertes sakārtoj. — LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS	$4.25
U. Ģērmaņa — LATVIEŠU TAUTAS PIEDZIVOJUMI	$5.50
O. Dūna — JUVIKAS ĻAUDIS, I-II-III	$10.00
A. P. Mierkalna — PURPURA SIRDS (dzejas)	$3.50
VARENAIS BĒTHOVENS	$8.00

DV GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto, 2-B, Ontario, Canada.
Darbdienās no pl. 9—6 vak., sestdienās no pl. 9—1 dienā.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... **uz** ..... **mēnešiem ar šādu adresi:**
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... **abonementa uzaicinājai — pagarinājumi (Nevajadzīgo svītrot)**
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savu maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

SPORTS

PLAŠAS FINĀLSACĪKSTES ŅUJORKĀ

Ņujorkas latviešu sporta biedrība pelnījusi pateicību par veikto lielo darbu, jo ASV basketbola un volejbola fināli ir lielākie sarikojumi, kādi notikuši Austrumu piekrastē. Basketbola un volejbola spēlētāji sastāda lielo pusi no visa ASV latviešu sportistu skaita, tādēļ arī finalsacīkstes ir jau palieli latviešu sporta svētki. Organizatoriskā darbā trūkumu nebija. Hofstras kolledžas vingrotava karstajā nedēļas nogalē gan lika svīst spēlētājiem un arī skatītājiem, bet luksu — vēdināšanu — mūsu apstākļos grūti prasīt.

Skatītāju pirmajā dienā bija ap 400, otrā — ap 600. Liela daļa gan iebraucēju, bet Ņujorka tomēr šoreiz pierādīja, ka arī tai var būt sporta publika.

Mūsu nenogurstošais sporta seniors J. Dikmanis sacīkstes atklāt aicināja bij. Latvijas sporta vadītāju A. Bērziņu. Atklāšanas vārdus teica arī ALA's sporta biroja vadītājs Zāģeris. Pirmajā spēlē — sieviešu volejbolā — sastapās Saginavas LK. ar Vašingtonas „Siguldu". Vašingtonas meitenes vēl nespēja izrādīt lielāku pretestību bij. meistarkomandai un zaudēja 5:15, 12:15, 4:15. Saginavas sastāvs: G. Martinsone, B. Strautniece, G. Bluķe, R. Kaliņa, A. Kaliņa un A. Sileniece. Sigulda: A. Dzenīte, Z. Ozoliņa, G. Ziemele, R. Finiejsone, V. Emersone, R. Ozoliņa, Pļavniece, Pāže.

Filadelfijas LSK spēkošanās ar Klīvlendas „Staru" sākās ar pārsteigumu — pirmo setu ar 15:11 noslēdza savā labā Klīvlenda. Otrā un trešā setā dominēja rutinētākās Filadelfijas spēlētājas (15:4 un 15:0). Izšķirošā beigu setā Klīvlenda gan siksti turējās, bet tomēr zaudēja 12:15.

F.L.S.K. sastāvs: I. Lemkina, A. Mežaraupe, A. Stanislava, S. Kamradziuse, M Ozola, G. Angermane, B. Romane.

Klīvlendas sastāvs: R. Socka, E. Stepanova, M. Tiltiņa, A. Upesleja, G. Miške, M. Grava, V. Baumane.

Finālā satikās trīskārtējā ASV meistare Saginava ar divkārtējo meistari Filadelfiju. Spēle bija ļoti izlīdzināta. Saginava balstījās va rāk uz Martinsones gremdēm, bet acīmredzami nervozēja, ciešot kopdarbībai. Filadelfija pirmo setu noslēdza 15:9 savā labā, izcejoties Lemkinai un Ozola. Otrā setā Saginavai izdevās izcīnīt 15:13 pārsvaru. Drāmatisks bija trešais sets, ko ar 16:14 savā labā nosvēra Filadelfija. Saginavas meitenes ceturtā setā nekādi vairs nespēja tikt vadībā un zaudēja 10:15. 1959. gada meistarvieniba — Filadelfijas LSK līdz ar to 6 finālu bilanci izlīdzināja, kļūstot trešo reizi meistares. Liekas, būtu laiks bez šīm divām sieviešu meistarvienībām redzēt arī vēl kādu jaunu. Vai nu tiešām fināli paliktu arī uz priekšu Saginavas un Filadelfijas „privāta lieta"?

„Universitātes Sporta" piemiņas balvu piešķira izcilākai ASV sieviešu volejbolistei Inārai Lemkinai. ASV Daugavas Vanagu dāvātajā „Latvijas kausā" savu vārdu trešo reizi ierakstīs Filadelfijas LSK.

Trešās vietas dēļ sacentās Klīvlendas „Stars" ar Vašingtonas „Siguldu". Pēdējās, gados jaunās, volejbolistes uzrādīja necerētu pretestību rūdītai Klīvlendai, liecoties tikai pēc sīvas cīņas, ko ieņēma arī rezultāts 11:15, 15:9, 11:5. No „Siguldas" varam gaidīt daudz patikamus pārsteigumus nākotnē. Austrumu piekrastei tas ir liels ieguvums, sevišķi ievērojot, ka Ņudžersijas un Ņujorkas cīņas spars, liekas, draud apsīkt.

Balvu jaunākai finālu dalībniecei saņēma R. Kaliņa.

APSTIPRINĀTI VADĪTĀJI DAŽĀDĀS SPORTA NOZARĒS
ALA's Sporta biroja lēmumi

Biroja sēdē, ASV, finālu sacensību dienās, Long Ailendā, piedalījās ASV sporta vadītājs Zāģeris, locekļi: Ozols, Aldzeris un Robiņš, delegāts Dumpis, AP pr-ža vietn. Kaktiņš, red. Čika un Tums. Birojs vienojās nākotnē stingri raudzīties, lai ASV finālu spēļu rikotāji pildītu pienākumu — 20% no atlikuma iemaksāt sporta birojam. Pieņēma Dr. Robiņa proponētos darbības noteikumus izlases sportistu izraudzīšanai volejbolā.

Par nozaru vadītājiem apstiprināja: basketbolā — V. Baumani (palīgs G. Grauds), sieviešu volejbolā — Dr. Robiņš (A. Ozols), vīriešu volejbolā — V. Tums (Grīnvalds), vieglatlētikā — I. Dumpis (Mežaraups), futbolā — E. Fogels (Eikštrems, jun.), tenisā — V. Stāls (R. Baumanis, galda tenisā — I. Bergmanis (Kužis), peldēšanā — A. Miezītis.

Vadītājiem piekrīt ASV izlases vienību sastādīšana.

Jaunatnes basketbolā noteica vecuma normu — 18 gadus, resp. tās dalībnieki attiecīgā kalendāra gadā nedrīkst pārsniegt 18 g. vecumu.

Vidējo valstu pārstāvji pastāvēja par ASV basketbola un volejbola finālu rīkošanu pavasarī. Austrumu piekraste atbalstīja līdzšinējo — „Labor Day" termiņu, ko pēc ļoti plašām pārrunām ar vadītāja Zāģera atbalstu arī nolēma uzturēt spēkā.

K.

PASAULES MEISTARS PAUKOŠANĀ — LATVIETIS

Latvijas neatkarības laika zobens paukotāja Sergeja Habārova (Latv. Vingr. b-ba) dēls Bruno Habārovs, startējot Pad. Savienības komandā, izcīnījis 1959. gada pasaules meistara titulu špagas paukošanā. Gada sākumā Habārovs izcīnīja Eiropas jaunatnes meistara nosaukumu, bet tagad viņš ir pirmais latvietis šajā sportā, kurš pārspējis vecās paukošanas nācijas — italiešus, ungārus, franču, un kurš nu nes pasaules meistara godu. Paukošanā, diemžēl, netiek „taisīti" pasaules rekordi, bet pasaules meistars mums, latviešiem, nav bijis (bijuši gan Eiropas meistari). Kuriozi, ka tas noticis paukošanā, ko ne vien brīvajā Latvijā, bet pat tagad trimdā daudzi neatzīst par „kārtīgu" sportu, lai gan tas ir vecākais sporta veids pasaulē — viens no vecākiem olimpiskās spēlēs un visā pasaulē atzīts (ne vien dažās Eiropas „paukošanas nācijās"). Bruno jaunība (20 gadi) ir kila, ka viņš stāv savu spēju sākumā, ne rietā. Viņu trenē tēvs Sergejs. Pēdējā sekmes, kā aktīvam paukotājam, savā laikā bija viduvējas (Latvijas apstākļos). Sīvākās cīņas Bruno veicis ar itaļešiem — līdzšinējiem špagas meistariem.

K.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

26. septembrī operete Mucenieks un Muceniece.

27. septembrī, pl. 5 p. p. Latvijas universitātes 40 gadu dibināšanas atceres akts Centrālās YMCA's telpās.

1. oktobrī — Koncertapvienības koncerts: Ks. Bidiņa (mecosoprāns), Unitarian Church zālē.

10. oktobrī — Bostonas teātra izrāde.

17. oktobrī — Balle Columbus zālē. DV Toronto Vanadzes.

24. oktobrī — P. Brīvkalnes koncerts Ītona auditorijā.

31. oktobrī — TLB dramatiskā ansambļa pirmizrāde „7 vecmeitas".

31. oktobrī L.M.M.K. sezonas atklāšanas balle.

1. novembrī — Irmas Kajakas-Ķeniņas ritmoplastikas studijas audzēkņu vakars Sv. Andreja baznīcas zālē.

7. novembrī — Mārtiņu balle Palace Pier. DV Toronto nod.

17. novembrī — Dainas kora 10 g. jubilejas koncerts Ītona auditorijā.

3. decembrī — Koncertapvienības sarīkojumā prof. A. Teichmaņa koncerts.

HAMILTONĀ

30. oktobrī HMMK balle, Rainbow zālē.

21. novembrī HLB un DV Hamiltonas nod. valsts svētku atceres sarīkojums.

ST. KATARINĒS

12. septembrī — Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

26. septembrī Daugavas Vanadžu kopas Pļaujas svētku sarīkojums.

24. oktobrī — Mednieku un makšķernieku kluba balle Atlanta kluba telpās.

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ

OTTO KROLLS,

800 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Illinois, USA.

Tel. MOnroe 6-5399.

SESTAIS VILNIS

PA SLEPENO AĢENTU NOSLĒPUMAINAJĀM UN BĪSTAMAJĀM GAITĀM

X

„GRĒKU SŪDZE" BUTIRKOS

„To tev pašam vajadzēja labāk zināt. Ne par velti pulkā mēs tevi saucām ne vien par Bērziņu, bet arī par Zebieksti," apcietinātā balsī līdzās nicināšanai varēja saklausīt naidu un rūgtumu.

„Žorž, nerunā muļķības," Bērziņš, uzmetis ātru skatu aizslēgtajām kameras durvīm, balsi, ko tikko varēja sadzirdēt, čukstēja: „es nezinu, kādēļ viņi tevi te iespundējuši, bet es darīšu visu, kaut tas man maksātu vai pašа galvu, lai tevi dabūtu no šī cauruma laukā . . ."

„Kā lai es tev ticu?" Ceturtā biroja meistarspiegs kapteinis Juris Gailis neticīgi raudzījās savā priekšniekā. „Tu pats mani ievilini šinī slaktūzī un tagad apgalvo, ka pestīsi laukā, kaut vai pats sev sprandu nolauztu."

„Neblausties kā tirgus sieva! Es tevi nekur neesmu ievīlinājis. Tie ir viņi, nevis es, un vecā Zebiekste laikam ir vienīgais cilvēks pasaulē, kas tev grib palīdzēt". Nākošajā brīdī Bērziņa balss pēkšņi mainījās. Veikli pielēcis kājās, viņš aizsoloja līdz kameras durvīm un tagad pulkveža griezīgā komanda piepildīja visu drūmo telpu: „Kapteini Gaili,tas vien, ka mūsu drošības iestādes jūs izolējušas, lai noskaidrotu kādus mums svarīgus jautājumus, nedod jums tiesību aizmirst disciplinu. Sarkanarmijas mugurkauls ir padomju disciplīna. Tagad variet sēsties, kapteini! Pagaidām jūs vēl esat mans padotais. Man, kā jūsu priekšniekam ir jāzina viss, absolūti viss! Nemēģiniet slēpt patiesību." Pēdējos vārdus izkliedzis, Bērziņš jocīgi smīnēdams bija piemiedzis labo aci ,un lūpām pieliktais pīksts kapteinim Gailim lika saprast, ka 312. kameras sienām varbūt ir ausis.

„Saprotu, biedri pulkvedi. Trešajā februārī saņēmu jūsu operātīvo pavēli 478. Uzdevuma veikšana man nesagādāja nekādas grūtības. Biedrs Volvebers no Kominterna bija sevišķi izpalīdzīgs kā Hamburgā, tā arī Brēmenē. Aprīļa vidū atgriezos Berlinē un, apmeties „Savinji" hoteli, gaidiju mūsu kurjēra ierašanos. 20. aprīļa vakarā saņēmu vēstuli no jums, biedri pulkvedi . . ."

„Es nevienu vēstuli jums uz Berlini neesmu sūtījis!" Bērziņš pusvārdā pārtrauca kapteiņa Jura Gaiļa ziņojumu, „bet turpiniet."

„Vēstule bija neapšaubāmi no jums, biedri pulkvedi. Tā bija rakstīta šīgada atstātajā kodā un pavēlēja man tūliņ doties uz Stokholmu. Stokholmā ierados „Central" viesnīcā priekšā jau atradu otru vēstuli, kas lika man vēl tajā pašā vakarā kāpt kuģī, kas ies uz Rīgu, un, Rīgā nonākušam, apmesties Pēterpils viesnīcā pie Pils laukuma un gaidīt tālākas instrukcijas. Jūsu pavēles man likās drusku neparastas, bet, biedri pulkvedi, mūsu darbā esmu paradis paklausīt un nejautāt."

Kameras gaumu soļiem mērodams, Bērziņš šajā brīdī gandrīz bija uzskrējis virsū kapteinim Gailim: „Un tu nemelo?" viņa čukstu tikko spēja sadzirdēt apcietinātais Ceturtā biroja Centrāleiropas sektora sevišķu uzdevumu virsnieks.

„Nē!" Juris Gailis tikpat klusu atbildēja.

„Un ko jūs Rīgā darījāt?" Bērziņa balss tikpat labi varēja pēderēt kādam vācu feldfēbelim vai nervozam papagailim.

„Gaidiju jūsu tālākos norādījumus. Tie atnāca ceturtā maija rītā vēstulē, kas bija rakstīta šīgada piektajā kodā. Vēstulei kāds ekspresis bija atstājis pie viesnīcas portjē. Šajā vēstulē, kā jūs pats labi atcerēsities, biedri pulkvedi, man uzdevāt gaidīt Rīgā trīs dienas, kamēr „Felikss" personīgi nodos man tālākai nogādāšanai uz Maskavu svarīgus papīrus no Rēveles un Helsinkiem. Kā Berlinē, tā Stokholmā un arī Rīgā operēju ar parasto Helmūts Frizendorfs segvārdu. „Felikss" līdz pat trešajai dienai neieradās. 4. maija vakarā biju izbraucis uz Rīgas Jūrmalu. Paklausot jūsu pavēlei, kājām meroju ceļu pa pludmali no Majoriem līdz pat Bulduriem. Ne pie kino „Rialto", ne pie Bulduru kūrmājas ne „Feliksu", ne kādu citu mūsu cilvēku nesatiku. Liels bija mans pārsteigums, kad Bulduru kūrmājā orķestra tuvumā pamanīju lielu, jautru latviešu virsnieku kompaniju ar mūsu Melno Marusju tās vidū. Ari kapteinis Brieditis bija viesu pulkā, bet viņš nebija formas tērpā. Zināju, ka ne Marusja, nedz viņas virs mani nepazīst, bet ļoti iespējams, ka „Felikss" ir kontaktā ar viņiem. Aizgājis līdz Bulduru stacijai, piezvaniju uz kūrmāju un lūdzu pārvaldnieku pieaicināt pie telefona Mariju Briedīti."

Jūs, biedri kapteiņi, esat ticis ievilināts lamatās," Bērziņš pārtrauca Jura Gaiļa stāstījumu. „Es neesmu nevienu vēstuli jums sūtījis ne uz Rīgu, ne Stokholmu vai Berlini. Vēstules jūs, protams, iznīcinājāt?"

„Jā, izņemot beidzamo, ar kuru jūs man pavēlējāt nekavējoties ierasties Maskavā."

„Ari tādu vēstuli es neesmu sūtījis. Bet nu turpiniet. Kur jūs palikāt? Jā, jūs zvanījāt Marijai."

„Jā, pēc maza brītiņa telefonā atskanēja sievietes balss — Marija, ko vēlaties? Saku, vai nav kādas ziņas no „Feliksa". Kas runājot? Vai Vasilijs? Ko nu iziekoties, pazīstot Semenčuka balsi. Bet tagad nevarot ilgāk runāt. Lai atnākot rītu plūdmalē. Aizbraucu ar pēdējo vilcienu atpakaļ uz Rīgu un turpināju gaidīt „Feliksu". Nākošajā rītā lasu avīzēs, ka latviešu Politpārvalde naktī izdarījusi plašas apcietināšanas: arestēti turpat kādi divdesmit pagrīdnieki, bet visi nenozīmīgi, mazie peškas vien. Un tad pēcpusdienā jūsu vēstule, lai nākošajā rītā braucu uz Maskavu. Vilciens vēl nebija pārripojis pāri robežai, kad divi Čekas virsnieki paziņoja, ka esmu arestēts. Par ko? Par godīgu kalpošanu dzimtenei? Par nešaubīgu ticēšanu komūnisma uzvarai visā pasaulē?"

Turpinājums: BĒRZIŅŠ ČEKĀ MĒĢINA NOSKAIDROT GAIĻA LIETU

MEISTARTITULI MAINA ĪPAŠNIEKUS KANADAS LM VIEGLATLĒTIKĀ

Kopš mūsu šī kont'nenta plašākie vieglatlētikas sarīkojumi pārcēlušies uz ASV Vidējām valstīm, Kanadas latviešu šī gada meistarsacīkstes bija nozīmīgākais vietējais vieglatlētikas sarīkojums pēdējos gados.

Meistarsacīkstes bija pulcējušas 20 dalībnieku, kuru vidū bija krietns skaits jauniešu, kas nozīmē iespējas šī skaistā sporta veida turpināšanai.

Bez pašiem „kanadiešiem" — Toronto un Londonas vieglatlētiem, no Filadelfijas bija ieradušies mūsu ieicamie veseŗa meitēji Imants Mežaraups un Henriks Zeile. Nevarēja piedalīties Bafalo sportisti Juris Lasmanis un Māris Juberts, no kuriem pirmais bija skatītāju solos, bet otrs palicis mājās ar siena drudzi. Tāpat sievešu sacensībās slimības dēļ nevarēja startēt Velta Ādmine.

Bez treniņiem un vēl jūtot kājas savainojumu, startēja ātrais Valdis Priedīte. Tas tomēr nekavēja viņu izcīnīt meistarnosaukumus visās sprinta distancēs. Pats lielākais meistarsacīkšu pārsteigums bija Juris Pūce, kas lodē un diskā pārspēja tādus spēka vīrus, kā Bergvaldu, Ildenu un Mežaraupu, piedevām vēl uzvarot arī trīssoļlēkšanā.

Savu pirmo Kanadas latviešu meistartitulu izcīnīja jauna's vidusskolnieks Andris Neimers 1.500 m skrējienā. Šeit mums aug jauns, spējīgs vidusdistancnieks. Viņš startēja arī 3000 m skrējienā, taču sutīgais karstums liedza distanci pabeigt. Iepriecināja arī otrs jaunās paaudzes pārstāvis Vilnis Ezers, kas sīvi konkurēja ar Neimeru Toronto LSK dāvātās balvas izcīņā. Vērtējot pēc desmitcīņas tabulām labākos sasniegumus 3 disciplīnām, ar niecīgu punktu skaitu uzvarētājs palika Ezers.

Pirmo reizi vieglatlētikas laukumā skatījām talantīgo basketbolistu un futbolistu ,jauno fiziskās audzināšanas skolotāju Anatoliju Litaunieku. Anatolijs ieguva meistartitulu augstlēkšanā un cer savu rezultātu vēl uzlabot.

Sieviešu sacensībās, kā skriešanās, tā lēkšanās dominēja jaunā londoniete Kristne Gulēna; pārsteidzoši uzvarot arī šķēpa mešanā. Lodē un diskā Veltai Viškerei nebija nopietnu konkurentu. Ar Kristīni un Veltu, jau ar atzīstamiem rezultātiem, sparīgi cīnījās 3 jaunas meitenes — Ausma Gulēna, Taida Iberga un Inta Rostoka. Ka visām trijām ir uzņēmība, interese un „dzirksts", lai kaut ko varētu panākt, rādīja šīs sacensības. Tāpēc viņu gaitām ar uzmanību sekosim turpmāk. Ausma ieguva TLSK labākās atlētes balvu meitenēm.

Sacīkstes ris nājās divas dienas sutīgā karstumā, kas iespaidoja dažu labu rezultātu, kā arī prasīja daudz sviedru sacensību vadītājam Jānim Ādminim un palīgiem. Taču viss ritēja raiti, un uzvarētāji balvas - grāmatas un diplomus varēja saņemt paredzētajā laikā.

(Techniskos rezultātus sniegsim nākošā n-rā).

ZIŅAS ĪSUMĀ

● Rietumvācijas valsts prezidents Dr. Teodors Heiss, kas šinī nedēļā aiziet pensijā, atklājis Bonnas jauno Bēthovena zāli. Šī bija viņam pēdējā ceremonija kā valdības pārstāvim.

● Donalds Dēviss, kas amerikāņu izstādes laikā Maskavā sniedza paskaidrojumus par jaunākajiem „High - Fidelity" skaņu aparātiem, izteicies, ka Padomju pilsoņiem patīkot klausīties mūziku tik skaļā veidā, cik vien tas iespējams ar skaņu pastiprinātāju palīdzību. Sevišķi krieviem patikusi džesa mūzika. Tāpat interese par cenām bijusi ārkārtīgi liela. Kad D. Dēviss piebildis, ka pēc izstādes vairāk stereoaparāti tiks pārdoti, krievu atbilde bijusi īsa: „Tātad tos saņems valdība".

Artura Bērziņa monografija „KĀRLIS ZARIŅŠ DZĪVĒ UN DARBĀ"

Grāmatas cena Kanadā būs $5.00. Tiem, kas pieteiksies līdz 15. oktobrim, cena pazemināta uz $4.00.

Pieteikšanās kopā ar naudu piesūtāma tieši izdevniecībai: RŪJA, 30 Clarence Road, London, N. 22, Great Britain, vai Kanadā Daugavas Vanagu grāmatnīcai:

DV GRĀMATNĪCA, 123 Huron Street, Toronto, Ontario.

..... eks. Artura Bērziņa monografija „Kārlis Zariņš dzīvē un darbā".

Pievienoju .....

Vārds .....

Uzvārds .....

Adrese .....

Apgāds „RŪJA".

VAI BŪS NEORGANIZĒTO MAKŠĶERNIEKU BALLE?

Tie laiki, kad makšķerēšanas sports bija tikai viru izdarīšana, ir jau aiz kalniem. Pēdējā izbraucienā uz neliela ezera Georgian Bay tuvumā vienā laivā, spītējot lietutiņam, redzēju Dr. P. Bārdiņu ar kundzi, otrā laivā Tērauda kungu no Hamiltonas kopā ar savu jauno dzīvesbiedri mētājam spožus vizuļus uz visām pusēm, bet trešajā laivā J. Aveniņš ar kundzi Luciju, likās, makšķerējot, pavada savu medusmēnesi, jo kāzas bija nosvinētas tikai pirms pāris nedēļām. Un šādu bildi, kur daļjais dzimums bez lielas propagandas nemanot iefiltrējies makšķernieku brālības slepenākajās pozicijās un nemaz nekautrējas makšķerēšanas mākslā pārvarēt savus vīrus, brūtganus un boifrendus — jūs varat redzēt katru nedēļas nogali, kur vien jūs izbraucat.

Gimenes miera labad, es šoreiz atturēšos ni mūsu dāmu rekordlomu oficiālas reģistrēšanas, kaut man ir zināms, ka desmit un pat divdesmit mārciņu smagas zivis nav sagādājušas pārāk lielas grūtības mūsu modernajām amaconēm pārspēt savu viru gadiem ilgi ar lepnumu sargātos rekordus.

Tā nupat vinsvētdien biju pats acu liecinieks, ne jau Saulaines kāda dūšīga madāma izvilka 15 mārciņu karpu. Tajā paša brīdī otra karpa bija piekžrusies arī viņas laulības partnera makšķerei.

„Voldi, tev copē!" kundze uzsauca krūmos ēnaș vēsumu un miegu atradušajam laulātajam draugam. Bet Voldis, iemīdzis un laikam pagriezies uz otriem sāniem, nemaz nelikās traucēties.

Kundze vēl pēdējā brīdī paguva sakert vira makšķeres kātu un pēc pusstundas kausēšanas krastā izvilka kādas 30 mārciņas smagu karpu.

„Labi vien, ka es to veco nepamodināju, uztraukumā viņš vēl būtu jāvis zivi norauties," kundze pateicās man par palīdzēšanu ar izceļamo tīkliņu un bargā balsī uzstuca: „Ej, Voldi, nāc skaties, kas te par kukaiņiem!"

Makšķerēšana, iestājoties vēsākām dienām, ieies labākā posmā. Labi līdaku lomi vilkti jau tepat Toronto tuvumā, Frenshman Bay.

Lake Scucog ūdeņos dienas gaismā sāk nākt maskiji, un, līdzās pikrelēm, visos Georgian Bay tuvējos ūdeņos drīz pienāks laiks labai foreļu ražai.

Rudens izbraukumos daudzas ģimenes pavadīs jaukas stundas klusu ūdeņu malās, vai arī, jauniegādātiem laivu motoriem pukšķinot, izvagos ezerus un aizbaidīs dzelmju dzīļumos izbadējušos basus un līdakas. Tāpat kā mūsu sabiedriskajā dzīvē, arī makšķerēšanā jaunā paaudze pavisam strauji sāk pārņemt vadošās vietas. Es droši vien neesmu vienīgais tēvs, kam personīgais puika bez žēlastības izgriezis visas pogas, un makšķerējot saka: „Tu, papu, labāk sēdi mierīgs un esi gatavs, kad tevi saukšu palīgā ar izceļamo tīkliņu." Tā jūs no profesionāla makšķernieka pamazām kļūstat par nealgotu asistentu jaunajam meistaram, kas jums labvēlīgi vēl atļauj uzlikt āķim tārpu un izcelt nokerto zivi.

NEORGANIZĒTO DŽAMBOREJA

Dažas vēstules manā pastā un telefona zvani liecina, ka arī neorganizētie makšķernieki vismaz reizi gadā grib sanākt uz mazu kongresu un pārrunāt lietas, kas tā nospiež viņu prātus. Tā tautietis Z. Gailis ierosina šoruden noorganizēt pirmo neorganizēto makšķernieku sezonas slēgšanas balli: izbraukt kaut vai uz to pašu „Rīgu" izmakšķerēties un vakarā paplāpāt pie ugunskura, bez kādām biedru maksām, protokoliem un amatvīru vēlēšanām. Kādēļ gan ne? Kanada ir brīva zeme, un, izņemot organizētos makšķerniekus, šādu neorganizēto makšķernieku džamboreju, drošī vien, apsveicas daudzi šī veselīgā sporta cienītāji. Man tikai bailes, ka no neorganizēto makšķernieku sal'dojuma galu galā neizveidojas neorganizēto organizēts klubs. Bet iniciātors Z. Gailis to katēgoriski noliedz un interesentus lūdz rakstīt Pelēkajam redakcijā ar atzīmi Z. Gailim, neorganizēto makšķernieku džamborejas ietā."

Manuprāt šādas neorganizēto džamborejas notiek ik nedēļu visās vietās, kur pieci vai vairāk viri izmēģina laimi ar spiningu vai velci.

FILMĒŠANAS SPORTS

Mums ir diezgan liela mednieku saime, kas šogad, sezonai sākoties, atkal kūpinās savus karstos ieročus. Lielais tautiešu vairums tomēr tādam lepnam sportam kā medībām pagaidām nevar nodoties, jo šis prieks tomēr maksā diezgan labu naudu, bet dienišķais dolars bez pelnīšanas pats mājās nenāk. Bez pilu, brīežu un lāču šaušanas daudzi brīvās dabas cienītāji sev patikamus brīžus sagādājuši šaujot ar fotoaparātiem skaistus dabas skatus, gan vienkāršiem lētiem aprātiem, gan arī dārgām Leikām un Minoksiem. Manā sprie dumā — jo dārgāks aparāts, jo lielākas izredzes, ka bilde neiznāks. Pārbaudot šīs vasaras foto šāviņus, vismaz man vislabāk izņākušas tās bildes, kas ņemtas ar pavisam lētiem un vienkāršiem aparātiem. Protams, lietpratēja rokās arī dārgie instrumenti pilnam attaisnoj izdoto naudu. Jau otro gadu esmu pārsliēdzies uz filmēšanu, un man jāsaka, ka tas ir vislētākais un labākais veids saglabāt krāsu uzņēmumos brīžus, pie kuriem jūs labprāt atgrieztos atmiņās. 50 pēdu krāsu filma ar visu attīstīšanu maksā zem četrdesmit dolariem. Uz Ziemassvētkiem varat pats sev uzdāvināt projekcijas aparātu ap 60 dol. vērtībā, un mājas kinitis var atvērt durvis kā jums, tā jūsu draugiem un radiem. Jau pirmās bildes būs labu labās, un ar laiku jūs ietrenēsities taisīt filmas, uz kurām jūsu bērni varēs būt lepni. Nošaujot ar kameru šīsdienas skaistos brīžus, jūs rīt, parit un citu gadu varēsit atmiņās atkal atgriezties dienās, kas tik ātri aiztecējušas. Māņu bildes? Nē, dziva vakardienas vēsture jūsu ģimenes un bērnu priekam, kad tie būs jau lieli izauguši.

LAIKS IEPIRKT MOTORUS

Rudens mēneši ir labākais laiks jaunas laivas vai motora iegādei. Pasekojiet sludinājumiem avīzēs. Jūs būsit pārsteigti, cik strauji cenas iet uz leju. Tāpat kā autiņu pērkot, esiet piesardzīgi. Lai neiekristu ar motoriem, pieaiciniet talkā lietpratēju. Samaksājiet mechaniķim par padomu un jūs sev ietaupīsit ne vien naudu, bet arī daudz nepatikšanu.

A. Pelēkais

FAZĀNU SEZONAI GATAVOJOTIES

Saķarā ar fazānu medību sezonas atklāšanu, Ontario valdības Lands un Forests ministrs Spuners lūdz medniekiem paziņot ,ka Ontario provincē daudzās vietās fazānus varēs sākt medīt jau ar 10. oktobri. Essex apgabalā medību laiks nav vēl noteikts, par to sekos atsevišķs paziņojums.

Medību laiks noteiktajās dienās ir no pl. 8 rītā līdz 5 p. p. Medīt drīkst galvenokārt fazānu gaiļus, ne vairāk par 3 dienā, bet North Noewich apgabalā, kas atrodas Oxford pagastā, var medīt arī fazānu mātītes, bet ne vairāk par 1 dienā, no paredzētās 3 fazānu normas. Šai apgabalā fazānu medību laiks no 7. oktobŗa līdz 21. oktobrim.

No 14. oktobŗa līdz 31. oktobrim medīt atļauts Brant, Bruce, Duffer'n Grey, Halton, Huron, Peel, Perth, Simcoe, Waterloo un Wellington apgabalos, kā arī Ontario pagastā, atskaitot Whitby, East Whitby un Pickering, kur medību laiks noteikts no 21. līdz 31. oktobrim. Šai pašā laikā ir atļauts medīt arī East Gwillimbury, King, Markham, Vaughan un Whitchurch apgabalos. No 24. oktobŗa līdz 7. novembrim atļautais medību laiks ir Elgin, Haldimand, Kent, Lambton, Lincoln, Middlesex, Norfolk un Welland apgabalos. Visās pārējās augšminētās vietās Ontario provincē medību laiks ir no 10. oktobŗa līdz 31. oktobrim. Sagatavojoties fazānu medībām, labi jāiepazīstas ar noteikumiem, jo pārkāpējus sauks pie atbildības.